

Síntesi simbòlica del quadre del Fadrí

LA MASONERÍA REVELADA

MANUAL DEL FADRÍ

ESTUDI INTERPRETATIU DELS SÍMBOLS I AL·LEGORIAS DEL SEGON
GRAU MAÇÒNIC

PER ALDO LAVAGNINI (MAGISTER) .

La cultura d'un poble es pot mesurar pels llibres escrits en la seva llengua.

PREFACI A LA SEGONA EDICIÓ

L'èxit de la primera edició espanyola d'aquests Manuals ens assegura que també aquesta i les següents, on sigui que es publiquin, sabran trobar el seu camí en el cor de tots aquells maçons que -veritables Fadrins en aquesta Sendera Ideal- com nosaltres reconeixen la vital necessitat de posar en primer lloc una més clara i plena comprensió del que realment és, en principi, la nostra Institució, i una més perfecta realització de les seves finalitats educatives i il·luminatives. Sense fer obra enterament nova, i tampoc sense pretendre esgotar les infinites possibilitats de l'argument, vam presentar en aquesta sèrie de petites obres de la forma més senzilla i impersonal, el resultat dels nostres estudis, així com de les nostres pròpies reflexions i inspiracions, esforçant-nos sobretot a fer que els símbols parlin per si mateixos individualment a qui ens llegeixen, per a revelar-los aquest Missatge Especial, distint de tots els altres, que guarden per a cada maçó.

El Món d'avui està malalt per falta d'Ideals veritablement compresos i viscuts. Necessita superar aquesta falsa creença que els seus problemes, i per tant la solució dels mateixos, siguin materials, atès que en realitat tots són fonamentalment morals i espirituals. La super-abundància de la producció material i els sempre majors increments de la mateixa, que es revelen contínuament amb nous invents i descobriments, amb una tècnica sempre més perfecta, i la comparativament escassetat de Valors Ideals, entesos i practicats (veritable dèficit, pel que es refereix a les esperances i confiança sobre la seguretat de poder reposar-se els mateixos), és el que ens ha portat la fallida i la crisi en mig de la qual, encara estem. En l'esforç constant de buscar "els mitjans per a viure" el món s'oblida del que és més essencialment important per a la Vida mateixa: saber "qui som" i per què hem vingut a la terra, i quins són les reals finalitats de la nostra existència. Cal saber-lo però amb aquesta profunda convicció de l'ànima, amb aquesta il·luminada comprensió que deu ara substituir a la "cega fe" d'antany, (morta i sepultada amb la ignorància i el fanatisme que la fan inacceptable), de manera que sobre la mateixa pugui basar-se una renovada actitud positiva enfront de la vida que ens envolta i la nostra pròpia responsabilitat en la mateixa.

Necessitem fer, per mitjà de la comprensió del que som, un més clar i actiu reconeixement dels nostres deures -doncs el discerniment dels deures sempre està mesurat per la claredat i profunditat del coneixement individual- i ocupar el lloc que ens pertany en l'afirmació d'aquests Alts Ideals que interiorment hem reconegut. L'Estrella Flamejant del nostre Ésser Superior -del nostre Geni Individual i del nostre ésser més veritable- està davant de nosaltres precedint-nos i guiant-nos en la nostra senda i esclarint els dubtes que puguin sorgir-nos; no ens queda més que "posar-nos a l'obra" com ho ensenyava Pitàgores, "després d'haver pregat als déus perquè la duguin a compliment", emprant sàviament tots els "instruments" que ens han estat lliurats per a l'ús sempre millor que dels mateixos fem, en la labor constructiva que la vida ens hagi assignat.

Això és el que sobretot volem dir als qui ens llegixen, enfront de les incerteses de l'època actual: buscar en nosaltres mateixos la raó veritable de l'existència i com renovar-nos interiorment, segons sabem fer-lo, i arribar a una nova actitud en la vida, no només som més eficients i contribuïm en forma més satisfactòria al progrés del món, sinó que també fem que el món sigui renovat espiritualment i sigui superada la crisi actual, i arribi més prompte a un estat de major equilibri i harmonia.

El Missatge Especial del Fadrí Maçó per al món actual ha de ser el d'una millor compresa i practicada cooperació voluntària. El món precisament pateix, està dividit i lluita en contra de si mateix i del seu propi benestar, per la manca de comprensió i realització universal d'aquest principi que és la Cooperació Voluntària, en la qual es troba la solució dels seus majors problemes i dificultats. Massa ha estat alimentat i imbuït per aquestes doctrines il·lusòries i destructives de la "lluita per l'existència" i de la necessària "supremacia del més fort" -bases de les diferents ideologies polítiques avui en conflicte les uneix amb les altres i necessita conèixer profundament la Divina Veritat que les bases eternes de la vida i del món, segons ens ho ensenyen igualment l'estudi dels astres i el dels àtoms, són, a la vegada, l'Amor, la Bona Voluntat o Voluntat del Bé, i la Cooperació.

Per no haver après la veritable lliçó del companyonatge, havent-la disfressat com solidaritat en la resistència positiva i negativa -o sigui en la no cooperació- de manera de poder constantment exhibir nous drets i eximir-se dels deures; per no haver sabut cooperar voluntàriament per al Bé en si, i el triomf de la Llum i de l'Harmonia en el món, molts pobles s'han condemnat i s'estan condemnant a aquesta cooperació imposada que es basa sobre la supressió de la voluntat individual i és, per tant, una forma de servitud, abdicant voluntària o forçosament als seus més alts ideals i més belles esperances.

És, doncs, una Llei de Vida, que qui no serveix voluntària i espontàniament la Causa de la Llum, de la Veritat, de l'Amor i de la Llibertat, haurà d'acceptar forçosament, en una forma o en una altra, el jou que les circumstàncies no deixaran d'imposar-li, de manera que serveixi a l'error i a la il·lusió, al fanatisme i a l'ambició dels seus líders; el qual no accepta la disciplina d'una auto-educació voluntària i il·luminada, haurà de sofrir la coerció d'altra disciplina que li serà imposada de fora. Atès que la llibertat no és el dret de "fer el que a un li doni la gana", sinó un privilegi que precisa reconèixer i emprar constructivament, per a poder-lo conservar, per mitjà d'un clar discerniment dels deures. Cap altra llibertat real pot existir en un Univers perfectament ordenat, on sempre hi ha lloc per a qualsevol nova activitat constructiva, però on cada mínima part és responsable de l'harmonia del conjunt.

El progrés és Llei Absoluta i la necessitat inevitable per al món en la seva totalitat i per a cadascun dels éssers i àtoms que concorren a formar-lo: a aquesta Llei hem de subjectar-nos espontània i il·luminadament, cooperant amb la mateixa amb la nostra major bona voluntat, atès que en aquest cas serem conduïts endavant per la mateixa, cap al que és millor per a nosaltres, en lloc de ser submergits i arrossegats pels corrents negatius de la vida.

Qualsevol que siguin, per tant, les contràries aparences, el món marxa indubtable i segurament cap a una Era Millor -cap a una Nova Civilització basada en la universal cooperació voluntària de tots els seus components: individus, classes, societats, pobles i nacions. És privilegi actual de qui ho reconeguin ja sigui com individus o grups, acceptar aquest Ideal, aquest Pla del G.: A.: per a la Humanitat, i marxar des d'ara, directa i resoltament, cap a la seva realització inevitable; els altres hauran d'anar més a poc a poc, per camins torts i diferents, cap a la mateixa finalitat. Com més prompte i directament arribem, no obstant, evitarem els sofriments i les incerteses del camí més llarg i més tort.

Els maçons, on existeixen -els maçons en Esperit i Veritat- no poden vacil·lar a triar el seu camí i el seu lloc en el moment actual: l'Estrella Flamejant trobada en els seus viatges de fadrins, com reflex individual de la Veritable Llum que brilla eternament en el Delta, al Or.:., no pot indicar-los altre camí ni altra labor, que la de cooperar activament "al Progrés del Món i al triomf de la Veritat", esforçant-se en comprendre-la com mòbil inspirador de treball, i ajudant als altres perquè arribin segons les seves possibilitats, a aquesta mateixa comprensió.

El Temple de la Veritat ha d'aixecar-se aquí mateix, sobre les ruïnes fumejants dels errors que, a la llarga, es van destruint a si mateixos ...

PREFACI A LA TERCERA EDICION

Poc ens queda que afegir a les anteriors paraules, escrites abans que la segona Guerra. Europea ensagnés el món, estenent-se també al nostre hemisferi, però quan ja, no obstant això, la seva ombra amenaçadora havia aparegut en l'Orient. . .

Moltes vegades, com en el cas present, la gran lliçó de la Cooperació, que fa possible la realització de tota Idea o Ideal, no pot aprendre's sinó com resultat d'una lluita més o menys aferrissada entre les dues parts, ja que precisament ambdues necessiten aprendre aquesta lliçó, com condició indispensable de la seva convivència sobre la terra.

Els homes lluiten i es combaten, tracten recíprocament de destruir-se o subjectar-se mútuament... per a finalment comprendre que la Llei de la Vida és la Cooperació, i que únicament en la mesura que s'entengui i realitzi, poden haver en l'existència, tant individual com col·lectiva, Bellesa i Harmonia.

Aquesta mateixa lliçó de la Cooperació és també, com s'ha dit, el tema fonamental del grau de Fadrí. I tal vegada es deu al fet que sigui encara tan poc compresa i practicada la Cooperació Voluntària, que tan poc i rarament es treballa en la Càmera d'aquest grau, a pesar de la profunda bellesa dels seus símbols rituals.

Perquè la Maçoneria es faci més efectiva i la seva labor en el món més eficient necessita, i necessitem els maçons, ser "més fadrins" envers tota la humanitat en el seu conjunt, és vital el significat d'aquesta paraula. "Més fadrins" dintre de l'Ordre, treballant en conjunt per a la realització dels Ideals que manifesten el seu esperit en una activitat constructora; "més fadrins", realitzant d'una manera molt més íntima, on el seu esperit ha d'encarnar-se, on s'aixeca el Temple pel qual els maçons han de treballar constantment ...

Que l'Espiga, emblema d'activitat pacífica i productiva, sigui l'ideal que ens inspire per a augmentar la nostra capacitat de donar i fer, treballant per a la Nova Era que ha de sorgir gràcies a la cooperació de tots els homes de cor il·luminat i de Bona Voluntat!

AL FADRÍ

Aquest segon grau en el qual heu estat admès, és el resultat natural dels vostres esforços en el primer: havent après, heu de provar, o sigui demostrar en la pràctica, amb una activitat fecunda, els vostres coneixements i reconeixements interiors. En això essencialment reposa la qualitat de Fadrí, o Obrero de la Intel·ligència Constructora, que s'ha convertit en tal, com resultat d'un aprenentatge fidel i perseverant.

La seva iniciació efectiva en l'Art, com obrer o artista, ho fa fadrí de tots els quals ho practiquen en comunitat d'ideals i finalitats, compartint el pa dels coneixements i capacitats, adquirits per mitjà de l'estudi i de l'experiència, com resultat dels esforços en una activitat útil i constructiva.

El sentiment de solidaritat o companyonatge que neix de tal íntima comunió, és o hauria de ser la característica fonamental d'aquest grau maçònic. L'Aprenent, en virtut dels seus coneixements encara rudimentaris, i de la seva simbòlica incapacitat per a una Obra realment eficient, per no haver estat encara provades la seva perseverança i fermesa de propòsit, no pot sentir encara aquesta solidaritat que neix del sentiment d'igualtat amb els quals practiquen l'Art; sinó que deu esforçar-se constantment per a estar a aplom amb els Principis, i poder arribar a agafava el nivell amb els quals s'han establert els mateixos.

La llibertat és l'ideal i l'aspiració de l'Aprenent, els esforços del qual es dirigeixen principalment a llibertar-se del jou de les passions, dels errors i vicis; doncs cada vici és un vincle (segons l'etimologia de la paraula) que ho deté i alenteix el seu progrés. Per mitjà de l'esforç vertical, simbolitzat per la plomada (en sentit oposat a la gravetat de les propensions negatives que constitueixen la polaritat inferior del seu ésser), arriba a conquistar aquella Llibertat que només es troba en la fidelitat als Ideals, Principis i Aspiracions més elevats del nostre ésser.

La igualtat ha de ser igualment la característica del Fadrí que aspira a elevar-se interiorment fins al seu més alt Ideal i, com a conseqüència, al nivell dels quals s'esforcen en el mateix camí i per a les mateixes finalitats. Quant a la fraternitat no pot ser sinó el resultat d'haver-se identificat d'una manera encara més íntima amb els seus germans, qualssevol que puguin ser les diferències exteriors que, com barreres, aparenten elevar-se algunes vegades entre els homes.

No obstant això, l'aprenentatge que heu simbòlicament acabat, al ser admès en el segon grau, no s'ha acabat encara: onsevulla i en qualsevol condició, en qualsevol grau maçònic, no cessem de ser aprenents perquè sempre tenim alguna cosa que aprendre. I aquest desig o actitud per a aprendre és la condició permanent de tota possibilitat de progrés ulterior.

Però a la qualitat d'Aprenent heu d'agregar una mica més: la capacitat de demostrar i posar en pràctica en activitat constructiva els coneixements que heu adquirit, i per mitjà d'aquesta capacitat realitzadora és com arribeu a convertir-vos en veritables Fadrins.

Igualment, la capacitat d'arribar a un estat mental de fermesa, perseverança i igualtat no us dispensa de la necessitat de seguir esforçant-vos per a estar constantment en aplom amb els vostres ideals, principis i aspiracions espirituals.

Cada grau maçònic simbolitza, doncs, una condició, qualitat, prerrogativa, deure i responsabilitat que se suma a les precedents sense que ens dispensi de complir amb elles. Per tant, la qualitat del Fadrí ha d'agregar-se a la d'Aprenent de manera que, sense que cessi l'esforç per a aprendre i progressar, aquesta activitat es faci fecunda i productiva, segons l'expressa el sentit de la Paraula que indica el passatge del primer al segon grau.

Així, doncs, per haver estat admès en un grau superior, no heu d'oblidar la vostra instrucció d'Aprenent, ni tampoc deixar de seguir estudiant i meditant el simbolisme del primer grau: el martell, el cisell i l'esquadra no us són menys necessaris pel fet que aprengueu també l'ús del compàs, de la palanca i de la regla, que els complementen, però no els substituïxen.

Cada grau maçònic és, doncs, sobretot, un nou grau de comprensió de la mateixa Doctrina, un grau ulterior de capacitat en l'ús dels mateixos instruments, les infinites possibilitats dels quals depenen només del nostre desenvolupament interior. Amb el martell i el cisell, farà l'humil picapedrer al principi de la seva carrera una pedra toscament llaurada; l'obrer expert, un treball molt més profitós per als objectes de la construcció; un artista de major habilitat sabrà fer d'ella un capitell o altra obra ornamental. Però l'escultor que sap expressar en aquesta pedra un ideal de bellesa, farà dels mateixos instruments un ús infinitament superior, i el valor de la seva obra serà per cert molt major.

El mateix passa amb els graus maçònics, caracteritzats tant per una major capacitat en l'ús dels primers i fonamentals instruments de l'Art, com per nous instruments simbòlics desconeguts en els primers graus. Més aviat, l'ús sempre més perfecte dels instruments elementals, és el que fa útils i profitosos els altres que de res servirien, per a qui no hagués après encara a manejar els primers.

No oblideu, per tant, a l'ingressar en aquesta segona etapa de la vostra carrera maçònica, que tot el vostre progrés en ella, com en les successives, depèn de la vostra crescuda capacitat d'interpretar els elements fonamentals del simbolisme de l'Art, aprenent a viure'ls i realitzar-los en una forma sempre més perfecta i profitosa; ja que cada grau no és altra cosa que una millor, més il·luminada, elevada i profunda comprensió i realització del programa de l'Aprenent, que serà per a sempre la base de l'Edifici Maçònic, atès que en el seu simbolisme es troba concentrada tota la Doctrina que es desenvolupa i explica en els graus successius.

PART PRIMERA

EL DESENVOLUPAMENT HISTÒRIC DE LA MAÇONERIA MODERNA

Així com al grau d'Aprenent, buscant la contestació a la pregunta D'on venim? li competeix l'estudi dels orígens primers de la nostra Ordre, segons els hem vist en el primer Manual d'aquesta sèrie, així igualment és especial competència del segon grau simbòlic contestar a la pregunta Qui som?, estudiant la història de la Maçoneria Moderna.

Els inicis de la Maçoneria, segons actualment la coneixem, es deuen principalment a l'estat de decaïment que es trobaven a fins del segle XVII les antigues guildes de constructors, així com les altres corporacions d'ofici, que havien florit en els segles anteriors, arribant a el seu apogeu prop de la fi de l'Edat Mitjana. Les causes d'aquest decaïment van ser d'una banda el disminuir del fervor religiós que va seguir a la Reforma, de manera que la construcció de les esglésies va anar cedint el seu lloc a la d'altres edificis profans, tant públics com privats; i per l'altre, un grau major d'especialització dels obrers en els seus respectius treballs, i la falta de conveniència per part d'aquests, de seguir reunint-se en gremis organitzats per a la pràctica d'un art determinat.

Precisament per aquesta raó, en el mateix segle XVII s'havia estès la pràctica d'admetre en aquests guildes de constructors a membres honoraris (o acceptats maçons), àdhuc enterament estranys a la pràctica de l'art de construir, però que cooperaven per a sostenir-los material i moralment. El dia que aquests maçons acceptats comencen a prevaler sobre els d'ofici, i se'ls van concedir càrrecs directius (dels quals al principi estaven exclosos), va ser precisament aquests que van marcar la transformació coneguda amb el nom de maçoneria operativa en especulativa; encara que el desenvolupament d'un caràcter va haver de ser més aviat gradual, no estant de cap manera necessàriament implicat per la presència de membres honoraris, a pesar del nombre d'aquests.

LA "GRAN LÒGIA" DE LONDRES

Així va ser com en 1717, els escassos membres que encara quedaven de quatre Lògies londinenques, que tenien els seus llocs de cita (segons s'acostumava llavors), en quatre distintes hostatgeries, van decidir celebrar juntament en la hostatgeria de la Pomeria la seva reunió anual del 24 de Juny (dia de Sant Joan Baptista). En aquesta reunió, que després es va fer per aquesta raó històrica sense que els seus participants poguessin donar-se el menor compte d'això, tractant de buscar un remei per a les seves condicions que en els últims temps s'havien anat fent sempre menys pròspers, els presents van decidir ajuntar-se en la que després (en 1738) se'ns diu va ser la Gran Lògia, triant per a presidir-la oficials especials, que devien promoure la seva prosperitat.

Aquests van ser Antoni Sayer, home fosc i de modesta condició, enterament estrany a l'ofici de paleta, que va ser nomenat Gran Mestre, Jacob Lamball fuster i Josep Elliot capità, qui van ser triats Grans Vigilants (1).

(1) Aquestes dades només apareixen en la segona edició (de 1738) del Llibre de les Constitucions de Anderson.

Atès que aquestes Lògies no eren les úniques llavors existents (algunes de les altres, com la de Preston han arribat fins als nostres dies) no hi ha dubte que de cap manera podia tractar-se llavors de triar a un "Gran Mestre dels Maçons", per a això no tenien autoritat, sinó només d'aquestes quatre Lògies, no podent-se ni tan sols assegurar si és que tal títol fora efectivament usat en aquesta ocasió, encara que pogués molt bé haver-lo estat, amb aquesta atribució restringida. No va ser, no obstant això, sinó després, i per mèrit d'homes que, sota diverses circumstàncies van ser atrets a aquesta "Gran Lògia", que les denominacions de Gran Mestre i Gran Lògia van adquirir real significat i importància.

El desenvolupament futur de la nostra Institució, des d'aquesta modesta reunió, no estava de cap manera implicat en la mateixa, i només es deu a la Força Espiritual que va aprofitar i va vivificar a aquesta petita i modesta agrupació, de la qual ha brotat un moviment que s'ha estès sobre tota la superfície de la terra. Sempre són, doncs, les Idees, les quals obren en el món, per sobre dels individus que es fan els seus mitjans, vehicles i instruments; i a la força de les idees que animen i inspiren als homes, es deu tot progrés i tota obra o institució d'alguna importància, per darrere dels quals apareixen exteriorment com els seus fundadors i exponents. En el que particularment es refereix a la Maçoneria, no hi ha dubte que els seus orígens més veritables (més aviat que en aquests homes de bona voluntat i de mediocre intel·ligència que únicament es van preocupar de salvar a les seves Lògies de la decadència que les amenaçava, per mitjà de la unió de les mateixes), cal buscar-los en la Idea Espiritual central, així com de les altres idees relacionades amb aquella (que ocultes en el seu interior, com el veritable secret maçònic), han sorgit, en diferents moments i circumstàncies. A aquesta Idea Central, àdhuc oculta i secreta per a la majoria dels seus adeptes, també li devem el conjunt de tradicions, al·legories, símbols i misteris, que s'ha vingut apropiant, i en part creant i modificant, per a embellir i donar major esplendor als seus treballs, els orígens dels quals, com els de les seves cerimònies, són molt antics, havent-nos estat transmesos a través de les diferents civilitzacions que s'han desenvolupat successivament sobre el nostre planeta. Des d'aquest punt de vista està perfectament justificat l'obstinació dels primers historiadors maçònics, començant amb Anderson, i dels quals van fer o van adaptar els seus rituals, per a relacionar la nostra Institució amb tots els moviments espirituals i tradicions místiques iniciàtiques de l'antiguitat, segons també hem tractat de fer-ho en el Manual de l'Aprenent. Doncs si és cert que la Maçoneria Moderna té la seva iniciació en aquesta fortuïta agrupació de quatre Lògies que, ajuntant-se, van poder salvar-se de la dissolució a la qual semblaven inevitablement destinades -com ho són totes les coses que no saben renovar-se quan arribi el moment oportú- i que, d'aquesta manera han prosperat molt per sobre de les seves expectatives, no és menys cert que ha sabut recollir en el seu secret l'herència de tots els secrets, misteris i tradicions, així com ha sabut fer-se el receptacle de les grans i nobles idees que constitueixen un ferment vital i un impuls renovador en el mitjà que actua. I si per la naturalesa de l'Obra pot reconèixer-se a l'Artista que la va saber concebre i realitzar, si jutgem la de la Maçoneria per la mística bellesa del seu conjunt simbòlic-ritual, a aquesta Obra

no pot donar-se-li altre qualificatiu que el de magistral. En la seva essència més íntima i profunda, i qualsevol que pugui ser la seva filiació exterior i aparent, no pot ser sinó Obra de Mestres en l'accepció més profunda, de la paraula. Aquesta essència íntima és el Logos, o veritable paraula que deu buscar-se en tota Lògia justa i perfecta, la Idea Espiritual que en la mateixa deu realitzar-se. Aquesta mateixa Idea, les latents possibilitats de la qual s'han vingut després desenvolupant -i majors que aquestes esperen encara l'oportunitat per a poder venir a la llum- ha estat la llavor de l'arbre poderós que representa la Maçoneria Moderna: un mitjà destinat al reconeixement i a la pràctica de la fraternitat, un gresol d'idees i ideals, i un moviment llibertador de les consciències i dels pobles.

PRIMERS DIRIGENTS

En les successives assemblees solsticials de 1718 i 1719 van ser triats Grans Mestres de la Gran Lògia de Londres, respectivament, Jordi Payne i Joan Teòfil Desagulier, el primer dels quals va prendre novament el mallet presidencial de 1720.

A aquests dos homes li deu la naixent Gran Lògia l'impuls espiritual renovador; així com les línies ideològiques que després han caracteritzat a la Maçoneria moderna. El primer, ex-funcionari governamental, home molt actiu, enèrgic i de posició esplaiada, sembla haver estat dut a la Societat, a la qual va dur el prestigi de la seva personalitat i de les seves nombroses relacions socials, per la seva afició cap a les antiguitats. El segon, nascut en la Rochelle i fill d'un pastor hugonot, teòleg i jurista, amic personal de Newton i vici-president de la Reial Societat de Londres, va contribuir sobretot, especialment en col·laboració amb Anderson, al desenvolupament de la seva part ideològica.

Aquests també van ser qui van atreure a la Societat altres eminents personalitats com el duc de Montague qui, en 1721, va acceptar el nomenament de Gran Mestre, succeint a G. Payne. L'elecció, feta amb la representació de dotze Lògies, d'un membre de la noblesa, va anar sens dubte molt encertada en el seu objecte d'assegurar a l'Ordre prestigi i prosperitat material: es va posar, doncs, llavors de moda, el pertànyer a la Maçoneria, buscant-se en ella una espècie de patent de reputació i honradesa. Es va fer llavors necessari formular d'una manera més clara i completa tant els principis com els estatuts i reglaments de l'Ordre, sobre la base de les antigues Constitucions col·leccionades per G. Payne, i de les General Regulations compilades pel mateix en el segon any de la seva presidència. D'aquesta manera el duc de Montague va encarar al Rev. Jaume Anderson, qui va estar valuosament assistit en la seva obra per G. Payne i J. T. Desagulier, perquè posés "les Antiques Constitucions Gòtiques en una forma nova i millor". Així va néixer el "Llibre de les Constitucions dels Francmaçons" tractant de la "Història, Deures i Reglaments d'aquella Antiquíssima i Molt Venerable Fraternitat". El manuscrit va ser examinat per primera vegada per una comissió de 14 germans, nomenada a fins del mateix any 1721 pel duc de Montague, i va ser aprovat el 25 de març següent, amb les esmenes suggerides pels mateixos, després de la qual cosa es va ordenar la seva impressió, estant 24 Lògies representades en l'assemblea.

El llibre es va publicar i va ser presentat solemnement per Anderson en l'assemblea de Gran Lògia que es va verificar el 17 de gener de 1723, sent llavors confirmat i proclamat Gran Mestre el duc de Wharton, qui s'havia fet nomenar tal el 24 de juny de l'any anterior, en una assemblea convocada irregularment pel mateix. Li va succeir el Comte de Dalkeith, continuant-se després amb el mateix costum de triar per al càrrec de Gran Mestre a un membre distingit de la noblesa.

LA CONSTITUCIÓ D'ANDERSON

L'obra d'Anderson ha estat sempre considerada en els ambients maçònics amb molta benevolència, sense indagar-se fins a quin punt el seu propi Llibre de les Constitucions correspongués amb "les Antigues Constitucions Gòtiques" que no ens han estat transmeses, (2) i passant-se per sobre de les faltes, errors, omissions i invencions que pugui contenir. La història llegendària dels orígens maçònics que aquí es relata descansa, com és natural, sobre la Bíblia, llibre que per als pobles anglosaxons ha estat sempre objecte d'especial veneració. Caïn i els descendents d'ell com de Seth, es consideren com els primers edificadors, esmentant-se a continuació l'Arca de Noè, que "encara que de fusta, va ser fabricada segons els principis de la Geometria i les regles de la Maçoneria". Noè i els seus tres fills van ser, així, "veritables maçons que, després del diluvi, van conservar les tradicions i arts dels antediluvians i les van transmetre àmpliament als seus fills". Després de la qual cosa se cita als Caldes i Egipcis, i als descendents de Jafet que van emigrar "a les illes dels gentils", com tots igualment hàbils en l'Art Maçònic. Es considera als israelites, al sortir d'Egipte, com "tot un poble de maçons, bé instruïts sota la guia del seu Gran Mestre Moisès, qui de vegades els va reunir en una Lògia general i regular".

Finalment es parla de la construcció del Temple de Jerusalem, per Salomó, sent Hiram el "Mestre de l'Obra". També a Nabucodonosor després d'haver destruït i saquejat aquest mateix Temple, se li atribueix haver posat "el seu cor en la Maçoneria", construint les muralles i els edificis de la seva ciutat, secundat pels hàbils artífexs que de La Judea i altres països havia dut captius a Babilònia.

També se cita als Grecs, a Pitàgores, als Romans i als saxons que, "amb natural disposició a la Maçoneria, molt aviat van imitar als asiàtics, grecs i romans en la instal·lació de Lògies", traçant-se una història sumaria sobre el desenvolupament de l'Art Maçònic a Anglaterra.

Solament en la segona edició de l'obra, redactada en l'any de 1738, se'ns donen escasses notícies sobre la fundació de la primera Gran Lògia que va tenir lloc en 1717, dient-se'ns únicament en la primera que en aquella època, a Londres com en altres llocs, "florien diverses i dignes lògies individuals que celebraven un consell trimestral i una junta general anual per a conservar sàviament les formes i els usos de la molt amical i venerable Ordre, cuidar degudament l'Art Real i conservar l'argamassa de la confraternitat, a fi que la Institució se semblés a una volta bé ajustada". (2) En els anals maçònics es diu haver-se cremat en 1720 (sent Gran Mestre Mayne) diversos antics manuscrits, per a prevenir que poguessin caure en mans estranyes?.

DEURES MAÇÒNICS

Segueix una recopilació dels Deures d'un Francmaçó "seleccionats d'antics documents", que tracten: (1) de Déu i de la Religió, (2) del Cap de l'Estat i els seus subordinats, (3) de les Lògies, (4) dels Mestres, Vigilants, Fadrins i Aprenents, (5) dels treballs del Taller, i (6) de la conducta en la Lògia com fora de la mateixa, en passos perduts, en presència de profans, en la llar i en el veïnatge.

En el que concerneix a Déu i a la Religió se'ns diu: "Un maçó està obligat, com a tal, a obeir la llei moral; i, si bé comprèn l'Art, mai es serà un ateu estúpid, ni un llibertí irreligiós".

"Encara que, en els temps passats, els Maçons estiguessin obligats, en cada país, a practicar la corresponent religió,(3) qualsevol que fos, ara_s'estima més oportuna que no se'ls imposi altra religió, fora d'aquella sobre la qual tots els homes estan d'acord, deixant-los tota llibertat quant a les seves opinions particulars". Així, doncs, és suficient que siguin homes bons i lleials, honorats i probes, qualssevol que siguin les confessions o conviccions que els distingeixen. "Així la Maçoneria es farà el centre d'unió i el mitjà per a establir una sincera amistat entre persones que, fora d'ella, s'haguessin sempre mantingut mútuament allunyades".

Sobre l'assumpte de l'autoritat civil escriu: "El Maçó és un subjecte afable davant els poders civils, en qualsevol lloc que resideixi o treballi; mai ha d'estar implicat en complots o conspiracions en contra de la pau i de la prosperitat de la nació, ni comportar-se incorrectament amb els magistrats subalterns, perquè la guerra, l'efusió de sang i les insurreccions han estat en tot temps funestes per a la Maçoneria. . .

"Si algun Germà vingués a insurreccionar en contra de l'Estat, es deuria procurar d'afavorir la seva conversió, encara que tenint pietat d'ell, com d'un desgraciat. No obstant això, si no està convicte de cap altre crim, la lleial confraternitat, encara que desaprovant la seva rebel·lia, fidel al govern establert, sense donar-li motiu de desconfiança política, no podria expulsar-lo de la Lògia, ja que les seves relacions amb aquesta són indispensables".

I sobre la conducta en la Lògia ens recomana: "Que els vostres disgusts i plets no passin mai el llindar de la Lògia; més encara: eviteu les controvèrsies sobre religions, nacionalitats i política, doncs, en la nostra qualitat de Maçons no professem més que la religió Universal abans esmentada. D'altra banda, som de totes les nacions, de tots els idiomes, de totes les races, i si excloem tota política és per la raó que mai va contribuir en el passat a la prosperitat de les lògies, ni ho farà en l'avenir".

(3) Conforme al costum exterior dels iniciats de tots els temps. Cal notar que aquest punt constituïa una reforma de les antigues obligacions maçòniques, les quals especificaven fidelitat a la Santa Església catòlica.

L' "ESSÈNCIA" DE LA MASONERIA MODERNA

D'aquests extractes es desprèn l'orientació presa per aquell temps pel moviment que va produir la Maçoneria Moderna, els principis fonamentals de la qual poden formular-se com segueix:

- 1) Un reconeixement implícit de la Universalitat de la Veritat per sobre de tota opinió, creença, confessió o convicció.
- 2) La necessitat d'obeir a la Llei Moral, com característica i “conditio sine qua non” de la qualitat de Maçó.
- 3) La pràctica de la tolerància en matèria de creences, opinions i conviccions.
- 4) El respecte, reconeixement i obediència a l'Autoritat Constituïda, desaprovant-se tota forma d'insurrecció o rebel·lia, encara que no es consideri com crim que mereixi l'expulsió de la Lògia.
- 5) La necessitat de fer en les Lògies una labor constructiva, buscant el que uneix als germans i fugint del que els divideix.
- 6) La pràctica d'una fraternitat sincera i efectiva, sense distinció de raça, nacionalitat i religió, deixant fora de les Lògies tot plet, qüestió o diferència personal.
- 7) Considerar i jutjar als homes per les seves qualitats interiors, espirituals, intel·lectuals i morals, més aviat que per les distincions exteriors de raça, posició social, naixement i fortuna.

La promulgació d'aquests principis realment universals (que constituïxen l'essència de l'humanisme i la perfecta aplicació del qual faria desaparèixer totes les diferències entre els homes, tot motiu de lluita i d'enemistat, fent regnar onsevulla l'Harmonia i la Pau), en el llibre d'Anderson va ser el que va atreure a la Societat, un nombre creixent de simpaties i va ocasionar la seva ràpida expansió i difusió en tots els països.

Tots els idealistes es van sentir en el deure col·laborar en ella, trobant en la mateixa un camp d'acció i una fortuna (protecció?) exterior apropiats per a expressar i realitzar les seves particulars idees i propòsits. Així fou com van convergir en ella els homes més distingits de l'època i es van fusionar molts esforços fins a llavors aïllats i disgregats.

MULTIPLICACIÓ DE LES LÒGIES

Pel doble impuls de l'exposició dels Principis i del prestigi personal dels seus Grans Mestres, així com pels que s'havien agrupat al moviment, les Lògies es van multiplicar ràpidament: les dotze Lògies que havien pres part en l'elecció del duc de Montague van ascendir a 20 per fi de l'any, i 49 Lògies van ser representades en l'assemblea de 1725.

Però no ha de creure's que en aquest nombre fossin compreses totes les Lògies llavors existents: moltes de les quals existien en 1717 no es van adherir al

moviment iniciat per la naixent Gran Lògia per diverses raons, entre elles la de creure usurpada l'autoritat d'aquesta, i van preferir romandre independents.

Algunes Lògies no van aprovar les novetats introduïdes en el Llibre de les Constitucions, sostenint l'obligació de la creença en Déu i la fidelitat a les pràctiques religioses; i això, així com altres raons, va produir, com veurem, un cisma que va conduir a la fundació d'altra Gran Lògia.

A més d'incrementar-se a Anglaterra, Escòcia i Irlanda, el nombre de Lògies; va passar molt prompte a multiplicar-se sobre el continent, estenent-se el moviment en tot el món civilitzat.

Les primeres Lògies que es van constituir fora d'Anglaterra, a base del model de les angleses (ja sigui abans com després de la fundació de la Gran Lògia), van ser constituïdes en general per maçons aïllats; desitjosos de propagar l'Ideal maçònic, en virtut del dret que creien inherent a aquesta qualitat.

Atès que un maçó aïllat, desitjós de formar una Lògia, no podia ajuntar-se amb un altre, o amb altres dos per a formar una lògia simple, procedia a iniciar privadament a un profà que creia digne de pertànyer a l'Ordre; els dos junts procedien a la iniciació d'un tercer, formant-se així la Lògia simple, que successivament podia fer-se justa i perfecta.

Així, doncs, en el primer període, la majoria de les Lògies es van formar simplement en virtut d'aquest natural dret maçònic, independentment de tota carta palesa o de l'autorització d'una Gran Lògia, l'autoritat de la qual no tots reconeixien, reservant-se altres Lògies el fer-se expedir més tard una patent regular. Un local qualsevol, amatent per al cas, amb la condició que pogués tancar-se i estar a l'abric de les indiscrecions profanes, era tot el que es necessitava per a les reunions, traçant-se en el sòl cada vegada, amb guix, els dibuixos simbòlics que ho transformaven en el Temple dels misteris maçònics. Així, doncs, moltes d'aquestes Lògies, que van contribuir a la formació de maçons i a la ràpida propagació de l'Ordre en la seva nova orientació, van poder formar-se i dissoldre's sense deixar cap traça o record. Per consegüent és molt difícil fixar amb seguretat la data del començament de la Maçoneria Moderna en els diferents països: com sempre, els orígens es troben embolicats en la foscor.

El treball de les Lògies, segons el costum anglès, consistia essencialment en les recepcions o iniciacions, que es feien amb summa cura i atenció, i a les quals s'alternaven amb molta freqüència festivitats i àgapes fraternals consolidant-se al voltant d'una taula comuna l'esperit d'igualtat i la solidaritat entre els seus membres. No s'havia encara introduït el costum de tractar diferents temes, i especialment es fugia de totes les discussions que poguessin comprometre l'harmonia i el bon enteniment entre els germans. No obstant això, sempre es practicava alguna forma de beneficència.

Per aquesta raó les Lògies es van constituir especialment en les hospederies que acostumaven ser freqüentades per persones distingides. Allí s'alternava la vida exterior de societat amb els íntims treballs del ritual.

Com a Anglaterra, també a França vam trobar les primeres Lògies de les quals es tenen notícies històriques, instal·lades en hospederies. Dues d'elles van ser constituïdes, respectivament en 1725 i 1729, a París, a casa d'un hosteler anglès que la seva hospederia duia el nom de "Au Louis d'Argent"; l'última d'aquestes va obtenir en 1733 la carta patent nombre 90 de la Gran Lògia de Londres. En aquest mateix any els Tallers pertanyents a la Gran Lògia van arribar al nombre 109. En aquestes Lògies també es van plegar homes eminents, i durant el gran maestrat del duc de Wharton, els Maçons van començar a mostrar-se en públic amb les seves insígnies simbòliques.

EL DESENVOLUPAMENT EN ANGLATERRA

La Lògia de York va ser tal vegada la més important entre les quals no van reconèixer l'autoritat de la Gran Lògia londinenca i es van mantenir apartades. Es considerava com el Taller més antic, fent remuntar els seus orígens a l'any 600, en el qual el Rei Edwin s'havia assegut en ella "com Gran Mestre". En 1725 va assumir el títol de "Gran Lògia de York", dient que al seu Gran Mestre li corresponia ser reconegut com a tal en tota Anglaterra; però no va fundar ni va tenir altres Lògies sota la seva dependència fins a 40 anys després.

Aquesta Gran Lògia, que professava i practicava els mateixos principis que la Gran Lògia de Londres, no va ser per a la mateixa, causa de dificultats; però (sí) ho va ser bastant, la que se li va oposar en 1751 i es va constituir pràcticament en 1753: Va néixer aquesta (nova Lògia) principalment per la iniciativa d'un irlandès, Llorenç Dermot (a Irlanda, des de 1724, ja s'havia fundat una Gran Lògia a semblança de la de Londres), iniciat a Dublín en 1740, el qual, visitant un Taller londinenc en 1748, no va estar molt satisfet amb les innovacions que va trobar en els rituals. Va formar llavors un moviment que tenia per objecte una major fidelitat als usos antics, i set Lògies se li van unir en Londres des de 1751, fundant una (altra) Gran Lògia de la qual va ser Gran Secretari.

La nova Gran Lògia distingia als seus membres amb el nom de Ancient Masons, en contraposició amb dels Modern Masons que es va constituir en 1717, basant la seva constitució sobre una altra que se suposava datava de l'any 926.

No va prosperar aquesta Gran Lògia menys que l'altra, a la qual va fer una seriosa competència (atès que la denominació "d'antics" implicava majors simpaties que la de "moderns"), arribant a tenir en 1813, quan finalment es van unir les dues Grans Lògies, entre les quals ja gairebé no havia cap diferència, 359 tallers sota la seva jurisdicció.

Van ser constituïdes per aquestes dues Grans Lògies moltes Lògies regimentals, formades per militars i que es traslladaven amb ells, i també algunes Lògies marítimes, a bord dels bucs de guerra.

A més de les Grans Lògies citades existia a Edimburg la Gran Lògia d'Escòcia, fundada per 34 Lògies en 1736 .

LA MASONERIA EN FRANÇA

Després d'Anglaterra ha estat França el primer país en el qual va clavar les seves arrels la Maçoneria Moderna. Lògies maçòniques aïllades fundades per anglesos, semblen haver existit en aquest país des d'abans de 1700; però d'això no es té la seguretat històrica.

Les primeres quatre Lògies parisenques, sobre les quals es troben notícies certes, es van reunir en 1736, estant presents prop de 60 membres, i procedint-se per primera vegada a l'elecció d'un Gran Mestre en la persona de Xerris Radcliff, comte de Derwentwater, fundador que fou de la primera Lògia en la hospederia "Louis d'Argent". Havent aquest abandonar el país, va ser escollit en 1783 (1738?), en una segona assemblea, com Gran Mestre vitalici Lluís de Pardaillon, duc de Antin, qui va acceptar el càrrec, a pesar que el Rei Lluís l'hagués amenaçat amb la Bastilla al francès que l'acceptés.

Comencen en aquesta època les primeres greus hostilitats en contra de la Maçoneria, tant de caràcter polític com religiós. Les primeres sospites van néixer quan aquesta ja no es limitava a reunir entre si a elements estrangers, sinó que admetia igualment a membres de la noblesa i ciutadans ordinaris, fraternitzant mútuament amb tota aparença de conspiració. Llavors les Lògies van ser vigilades i es va arribar fins a a suspendre-les, empresonant als Maçons i als que els allotjaven; no obstant això, tot això no va obstaculitzar el seu procés, i les Lògies van seguir reunint-se, augmentant-se les precaucions i fins el tràngol a que s'exposaven, feien més atractiu el pertànyer a elles.

Tampoc van impedir el seu progrés la butlla de Clement XII i els mitjans que es van usar per a difamar a la Maçoneria i posar-la en ridícul, com ja s'havia fet a Anglaterra; quan en 1743 va morir prematurament el duc de Antin, havia a França més de 200 Lògies, 22 de les quals actuaven a París.

Es remunta a aquesta època, i precisament al 21 de març de 1737, el famós discurs d'Andrés Miquel Ramsay, Gran Orador de l'Ordre, pronunciat durant una recepció, i que tanta importància va tenir després per les seves múltiples repercussions, les quals van ocasionar d'una banda la concepció i creació d'aquella famosa obra que fou l'Enciclopèdia, i per l'altre, el moviment conegut amb el nom de Mestres Escocesos, que van començar per ajuntar un quart grau privilegiat (això també havia estat fet per la Gran Lògia dissident fundada a Anglaterra en 1751, amb el nom de Real Arc), que després es va multiplicar en una sèrie de graus suplementaris que volien reproduir les antigues Ordres cavalleresques, creixent fins als 33 graus actuals del Ritu Escocès Antic i Acceptat (4). Aquesta última novetat no va ser al principi molt bé acollida, i un article de les Ordenances Generals de la "Gran Lògia anglesa de França" (com així es cridava llavors) no reconeixia als Mestres Escocesos dret o privilegi per sobre dels tres graus d'Aprenent, Fadrí i Mestre. No obstant això, dotze anys més tard, repudiant-se el nom de Gran Lògia anglesa pel simple de "Gran Lògia de França", i revisant-se els Estatuts, es va reconèixer als Mestres Escocesos, igual que als Mestres de Lògies, el privilegi de romandre coberts en les tingudes, així

(4) Vegi's per a aquests el nostre Manual del Mestre Secret. (17)

com el dret d'inspeccionar les Lògies restablint l'ordre quan fos necessari. El Comte de Clermont, que en 1743 havia estat escollit en substitució del duc de Antin, no va prendre seriosament el càrrec acceptat, i fins a transcorreguts els primers quatre anys no es va atrevir a ostentar el títol de Gran Mestre. Per a esquivar la seva responsabilitat va triar al principi un substitut que no va ser més actiu que ell, i després a un intrigant mestre de ball que va aixecar vehements protestes, refusant la majoria dels components de la Gran Lògia a reunir-se sota la seva presidència. A pesar d'haver estat, en 1762, revocat del seu càrrec i substituït pel diputat Gran Mestre i no obstant això la bona voluntat d'aquest, no es va poder evitar la anarquia, que va dur a les Lògies a l'autonomia més completa, dissolent-se pràcticament la Gran Lògia; aquesta, per mandat del rei, va quedar en suspens en 1767, quatre anys abans de la mort del comte de Clermont.

En aquesta ocasió va ser novament convocada, sent escollit Gran Mestre el duc de Chartres. I com des d'un principi no es feien massa il·lusions els maçons francesos sobre les seves funcions essencialment honorífiques, es va nomenar també, com Administrador General, al duc de Luxemburg, destinat a substituir-lo efectivament.

El duc de Luxemburg, que tenia llavors 33 anys, va prendre de bon tros zel i ardor el seu càrrec, elaborant un pla complet de reorganització, convocant en Assemblea, per a aprovar-lo, als representants de totes les Lògies de França. Va quedar així constituïda la Gran Lògia Nacional, sent representades permanentment en la mateixa, per mitjà de diputats, totes les Lògies, al costat de l'autoritat central directiva que va prendre el nom de Gran Orient de França. També es va posar fi al privilegi dels Mestres de Lògies, que es consideraven fins a llavors vitalicis, estipulant-se que tots els tallers triessin anualment als seus oficials.

Com no totes les Lògies van reconèixer aquestes reformes, es va formar també, en oposició amb el Gran Orient, la Gran Lògia de Clermont, que reconeixia igualment com Gran Mestre al Duc de Chartres.

També van tenir existència a França, en aquesta època, diversos ritus i ordres més o menys relacionats amb la Maçoneria, entre els quals el ritu dels Escollits Cohenes (5) fundat per Martínez de Pasqualis, que va tenir entre els seus adeptes al celebrat Louis Claude de Saint Martin cridat el Filòsof Desconegut. Igualment ha de ser notat el ritu de Memfis-Misraim o Maçoneria Egípcia fundat per Josep Bàlsam, més conegut amb el nom de Comte de Cagliostro; que admetia a la dona i comprenia 96 graus.

Diverses associacions destinades per a donar a la dona participació en els treballs maçònics van ser creades prop de la meitat del segle XVIII; i en 1774 la Maçoneria va acordar oficialment reconèixer a la Maçoneria d'Adopció, amb un ritu especialment elaborat per a la dona, constituint-se llavors moltes Lògies femenines. Des del 1773 al 1789 va prendre la Maçoneria a França un impuls formidable, passant de 600 el nombre de les Lògies, sense contar prop de 70 Lògies regimentals.

(5) Cohen significa en hebreu sacerdot.

Es van fer iniciar en ella els homes més coneguts de l'època, entre ells Voltaire, a l'edat de vuitanta anys, que va ser rebut en 1778, presentat per Franklin i Court de Gebelin, sent l'assemblea presidida pel cèlebre astrònom Lalande.

Amb la Revolució la Maçoneria va suspendre a França les seves activitats. Se li atribueix erròniament haver pres en aquesta una participació directa, si bé és cert que la va tenir en la revolució intel·lectual que la va precedir, amb l'afirmació del trinomi llibertat-igualtat-fraternitat que, interpretat profanament, va poder haver estat causa indirecta de molts excessos. Però un coneixement més profund de la veritable essència de la Institució, i de com va d'haver de realment interpretar-se aquest trinomi, posa a aquesta per sobre de tota efectiva responsabilitat en aquell cataclisme, del que va ser també una de les víctimes.

PRIMERS ANATEMES

El primer anatema en contra de la Maçoneria va ser llançat com ho hem dit, en 1738, pel papa Clement XII, havent-se preocupava molt el clergat de llavors que "homes de totes les religions i de totes les sectes, satisfets amb la pretesa aparença de certa classe d'honradesa natural, s'alien en estret i misteriós llaç". El secret maçònic (la veritable naturalesa del qual tractem de posar en evidència en aquests manuals) va ser el punt d'acusació fonamental en contra de l'Ordre. Els homes en general, i encara més les autoritats, solen desconfiar i tenir por de tot allò que no arriben a comprendre: la creença en el mal (el veritable pecat original de l'home) els fa suposar que allí hagi d'amagar-se alguna cosa dolenta i indesitjable, i per tant atribueixen fàcilment dolentes intencions fins i tot on no hagi la menor traça d'elles. Així neix la sospita, i d'aquesta passa un fàcilment a l'acusació, a la condemna i a la persecució.

La encíclica no va tenir el mateix efecte en tots els països: mentre en els Estats Pontificis i en la Península Ibèrica, la qualitat de maçó es va castigar fins a amb la pena de mort (i no li van faltar a la Maçoneria els seus màrtirs), a França, per contra, ni aquesta encíclica ni la següent (que el Parlament francès va refusar registrar) van ser preses en consideració: prelats i sacerdots van seguir rebent-se en les Lògies, atès que tal qualitat els obria fàcilment les seves portes.

Una segona butlla papal, llançada en 1751, per Benet XIV, va ser també causa, en els països dalt esmentats, de persecucions sagnants, considerant-se en aquests (països), com si fou un crim, el privilegi de pertànyer a l'Ordre.

L' EXORDI A ITÀLIA

La Maçoneria conforme a l'ús anglès va ser introduïda a Itàlia al voltant de 1733, per Xerris Sackville a Florència, en principi únicament entre els anglesos que visitaven les Acadèmies, als quals no van trigar en ajuntar-se diversos italians entre els més cultivats.

La idea es va propagar ràpidament, en Toscana primer i després en tota la península. Es va fundar una Lògia en Livorno, en la qual treballaven harmònicament catòlics, protestants i jueus i que, precisament per tal raó, no va trigar a excitar les sospites del clergat romà, preocupat per la naixent Societat en

la qual veia sobretot un perill per a la seva hegemonia espiritual. I això va ser l'origen de la encíclica "in eminenti" de la qual acabem de parlar.

L'anatema pontifical no va poder contrarestar l'auge de la Maçoneria, que va seguir difonent-se, en aquella mateixa època, per les principals ciutats de la Itàlia septentrional. Però un Maçó florentí, Tommaso Crudili, denunciat involuntàriament per la indiscreció entusiasta d'un abat company de Lògia, va haver de pagar amb la tortura i amb la mort a conseqüència de la mateixa (a pesar d'haver estat posat en llibertat per l'enèrgica intervenció del duc Francesc Esteban, iniciat a L'Haia en 1731) el crim de pertànyer a la Societat.

En Nàpols la Maçoneria va florir notablement, constituint-se allí, prop de la meitat del segle, una Gran Lògia, mentre els altres tallers de la península depenien de la de Londres. No va tenir cap restricció sota el regnat de Carles VII, però no va ocórrer el mateix amb el seu successor Ferran IV, que va arribar a odiar a la Institució per la seva mateixa debilitat de caràcter, tenint por a les proves de la iniciació. No obstant això, els maçons napolitans van rebre durant cert temps l'ajuda i protecció inesperades de la reina Carolina, que va fer al principi revocar l'edicte, suprimint-se les sancions penals en contra dels maçons (1783) ; però, després, la mort de la seva germana Maria Antonieta en la revolució francesa va ser causa que aquesta simpatia es canviés totalment.

EN LA PENINSULA IBERICA

La península ibèrica té, indubtablement la primacia en el martirologi maçònic, encara que el privilegi d'haver iniciat la persecució en contra dels maçons correspongui més aviat al clergat catòlic d'Holanda que, des de 1734, va incitar amb les seves calúmnies a les masses ignorants, fent que fos envaïda una Lògia en Amsterdam, destruint-se els mobles i cometent-se violències sobre les persones.

Per causa de la persecució que va ser objecte, encara que les primeres lògies fossin constituïdes en 1726 i 1727, respectivament a Gibraltar i Madrid, es va trigar a Espanya gairebé mig segle, abans que pogués constituir-se una Gran Lògia, sota el regnat de Carles III, més liberal que el seu predecessor, el qual havia autoritzat l'exili dels maçons i donat carta blanca a la Inquisició.

Gairebé al mateix temps que a Espanya (1727) va ser introduïda la Maçoneria a Portugal pel capità escocès sir George Gordon; però des de 1735 es va començar a vessar sang dels maçons per l'obra d'un frare fanàtic que va denunciar a 17 germans per conspiració i heretgia. Des de llavors els "pedreiros lliures" van ser caçats, condemnats a mort i turmentats en les formes més bàrbares, fins al regnat de Josep I.

En Madrid, els primers maçons van ser arrestats i conduïts a les presons de la Inquisició en 1740: vuit d'ells van ser condemnats a galeres, els altres a diferents penes. La Maçoneria va ser tolerada i va poder prosperar únicament durant l'esmentat regnat de Carles III (1759-1788), després del qual es va prohibir tot treball maçònic fins a l'entrada dels francesos en 1808 .

En l'any de 1750 també va florir la Maçoneria per algun temps a Portugal, sent primer ministre del rei Josep I, Sebastià de Carvalho, després marquès de Pombal, que havia estat iniciat a Londres en 1744. Aquest ministre va ser molt benèfic per al país al que va donar una constitució més liberal, abolint la Inquisició i exiliant als jesuïtes. Però a la mort del rei, aquests es van venjar fent-lo caure en desgràcia amb la reina Maria I i, després d'haver estat condemnat a mort i amnistiàt va tenir l'exministre que abandonar Lisboa a l'edat de 78 anys. Renovant la reina Maria la llei de Joan V en contra dels maçons, aquests van ser novament perseguïts: alguns van poder escapar-se, però uns altres van haver de sofrir per diversos anys les penes de la Inquisició. A pesar d'això algunes Lògies van seguir treballant en certs vaixells anglesos ancorats en el port, un dels quals es va fer cèlebre com Fragata Maçònica. Encara que no es gosés procedir d'una manera directa a l'execució dels maçons empresonats, molts d'aquests van morir en les masmorres.

EN ALEMANYA I ÀUSTRIA

Si bé Lògies maçòniques de caràcter més transitori havien existit a Alemanya també anteriorment (sense parlar, naturalment, de les antigues corporacions de constructors d'esglésies), la primera que va tenir certa importància i durada sembla haver estat la qual fou fundada a Hamburg en 1737, amb el nom francès de “Société des acceptés Maçons Libres de la Ville d'Hambourg”. El baró de Oberg, Venerable de la mateixa, va tenir l'any següent la fortuna i l'honor d'iniciar en l'Ordre al príncep hereu Frèderic de Prússia. Mentre el pare d'aquest, llavors regnant, s'havia sempre oposat a la introducció de la Maçoneria en els seus estats, Frèderic es va fer des del principi el seu protector, i al pujar al tron en 1740 va declarar públicament la seva qualitat de Maçó.

A la iniciativa del jove emperador es va deure la fundació a Berlín de la Lògia “Els tres Globus”, que en 1744 va ser elevada a la categoria de Gran Lògia. Des de llavors la maçoneria pogué desenvolupar-se lliurement en aquest país i es van establir Lògies en les principals poblacions alemanyes.

En Viena va ser fundada en 1741, pel bisbe de Breslau, la Lògia “Els tres Canons” a la qual va pertànyer l'emperador Francesc I, que havia estat iniciat a L'Haia, en 1731, per Deságuliers, rebent més tard a Anglaterra el grau de Mestre. L'emperador va protegir la Maçoneria de la qual es va fer garant en una ocasió quan, en 1743, van ser arrestats per ordre de Maria Teresa els membres d'una Lògia.

Durant la segona meitat del segle, a Alemanya com a França, va haver un especial fervor en la creació de graus suplementaris als tres simbòlics i maçònics pròpiament dits, relacionant-se la Maçoneria amb l'Ordre del Temple, al que es va pretendre reconstruir, i amb altres tendències místiques de la mateixa època. Va néixer així entre unes altres, “l'Ordre de l'Estricta Observança”, fundada en 1754, per J. B. von Hund, que si bé no va sobreviure a la mort del seu fundador (en 1776), no va deixar de tenir cert èxit i àmplia ressonància, també fora d'Alemanya, durant la seva breu existència, i va seguir exercint la seva influència en altres ordres, com en la Martinista, que li van succeir.

Totes aquestes ordres, d'efimera durada, van tenir no obstant això, una influència decisiva en la creació del Ritu Escocès, primer en 25 i després en 33 graus, la institució dels quals va ser falsament atribuïda al mateix emperador Frèderic, que sembla no haver mai posseït altres graus que els tres primers, desaprovant a més la introducció d'altres graus.

Entre els homes més cèlebres que, en el segle XVIII, es van iniciar en la Maçoneria a Alemanya, i van escriure entusiastament sobre l'Ordre, vam citar a Lessing i Goethe que van ser rebuts en ella en 1771 i en 1780, respectivament.

EN ELS ALTRES PAÏSOS D'EUROPA

En Bèlgica la primera Lògia segons l'ús anglès va ser la "Perfecta Unió", establerta en 1721, que es va convertir després en Gran Lògia Provincial.

En Holanda ja havia Lògies en 1725, que es van regularitzar deu anys més tard sota la jurisdicció de la Gran Lògia de Londres. En 1757 la Gran Lògia Provincial tenia tretze tallers i en 1770 es va fer independent.

En Suïssa, la ciutat de Ginebra i el seu cantó van ser els primers on es van formar Lògies maçòniques; la vida de la Societat va ser allí molt activa, però no menys agitada per causa de les escissions interiors que es van malgastar les seves energies.

En Suècia la primera Lògia va ser constituïda al voltant de 1735 pel comte Axel Ericson Vrede-Sparre, que havia estat iniciat a París quatre anys abans. Com a conseqüència de la encíclica papal, el rei Frèderic I va amenaçar castigar amb la mort la participació en reunions maçòniques, alentint-se així el desenvolupament de la Institució.

Després, no obstant això, els reis de Suècia es van distingir a protegir l'Ordre, sent actualment una de les seves característiques que els monarques d'aquell país uneixen a aquesta qualitat la de Grans Mestres. Una Gran Lògia es va constituir en 1761, reorganitzant-se en 1780 amb un ritu especial de 12 graus, que regeix en l'actualitat.

En Polònia, introduïda en 1739, va ser prohibida poc després i va trigar en propagar-se fins a l'últim quart del segle. Les Lògies reconeixien en principi l'autoritat del Gran Orient de França, i en 1785 es va fundar a Varsòvia un Gran Orient nacional, que va arribar a tenir en pocs anys més de 70 tallers.

S'ha dit que la Maçoneria va ser introduïda a Rússia per Pere el Gran, iniciat en una Lògia de Londres. De totes maneres és cert que, en 1731, el capità Joan Phillips va ser nomenat Gran Mestre Provincial de Rússia per la Gran Lògia d'Anglaterra, al que va succeir en 1740 Jaime Keith, que llavors servia en l'exèrcit rus. Diversos aristòcrates russos, comerciants i marins es van fer llavors maçons.

Més tard la idea maçònica va rebre un notable impuls pel cèlebre gravador Lorenzo Natter, que a Florència havia conegut a Lord Sackville. En aquesta època florida, la Maçoneria russa va ser molt influenciada pels sistemes i ritus

alemanys, i dues figures dominants van anar a ella, el professor Eugeni Schwarz i l'escriptor Nicolau Novikov.

Característica de la Maçoneria Russa va ser el desenvolupament de benèfiques activitats en favor de les masses populars, combatent l'analfabetisme i la incultura, mitjançant la impressió i difusió de moltes obres d'autors estrangers, fundació d'escoles, hospitals i altres institucions, i iniciatives de beneficència. En la segona meitat del segle dominaven dos sistemes rivals, l'anglès i el suec, la unió del qual es va assolir en 1776. La Maçoneria, al principi protegida per Catalina II, va estar després repudiada per aquesta Emperadriu, i la seva activitat es va restringir notablement a finals del segle, sent després prohibida per complet durant el regnat de Pau I.

Des de llavors la vida de la Maçoneria a Rússia ha estat molt precària i ocasional: va tenir l'efímera esperança de poder ressorgir sota el règim de Kerensky, però va trobar en el Bolxevisme un enemic àdhuc més implacable que la monarquia enderrocada, motivant-se aquesta última persecució pel fet de tractar-se de una Institució típicament burgesa.

També es va estendre la Maçoneria anglesa, en el seu primer segle de vida, a Constantinoble, Egipte, Pèrsia i Índia, fins a arribar a l'Àfrica del Sud. En Calcuta la primera Lògia va ser fundada en 1728 per sir Jordi Pombret, i a aquesta van seguir després moltes altres en les principals ciutats d'aquell país. Prop de la meitat del segle XVIII havia Lògies en totes les parts del món.

EN AMÈRICA

En Amèrica la primera Lògia sembla haver estat fundada en Louisbourg (Canadà) en 1721. Quan en 1730 Daniel Coxe era Gran Mestre Provincial en New Jersey, de les colònies angleses d'Amèrica, es van establir diverses Lògies i la premsa va adonar compte de l'esdeveniment. Benjamí Franklin va fer en 1734 la primera addició americana del Llibre de les Constitucions d'Anderson, i en el mateix any va ser triat Gran Mestre. L'activitat maçònica es va expandir així ràpidament.

La divisió anglesa entre Ancient i Modern Masons, no va deixar de reflectir-se en les seves colònies, particularment a Amèrica, on va assumir un caràcter especial pels esdeveniments polítics que van culminar en la Guerra de la Independència, contant-se entre els moderns especialment els funcionaris, conservadors i partidaris del govern anglès, i, entre els antics, els impulsors de la Independència.

A pesar que els treballs de les Lògies no van tenir un caràcter veritablement polític (els Temples sempre van ser llocs de reunió on als mateixos adversaris els hi acollia fraternalment), en les Lògies dels "antics" va ser concebuda i es va concretar la idea de la Unió Americana. La majoria dels quals van portar a terme la independència d'aquest país van ser maçons, com ho demostra el fet que 53 dels 56 que van integrar la declaració d'Independència ostentaven tal títol.

Washington va ser iniciat en 1752, i durant tota la seva existència va prendre part molt activa en la vida maçònica: tots els actes de la seva vida pública duen impresos els immortals principis de la Institució. Quan va ser triat Primer President dels Estats Units, va prestar el seu jurament sobre la Bíblia de la St. John's-Lodge, i en 1793, quan es va col·locar la primera pedra del Capitoli, va aparèixer amb les insígnies de Venerable honorari de la seva Lògia.

L'activitat maçònica no va sofrir cap interrupció durant la Independència, sinó que es van constituir en les dues parts, moltes Lògies regimentals que van contribuir notablement a mantenir la unió i l'esperit de solidaritat entre els seus membres, fent més íntims els llaços de la disciplina exterior.

També entre els adversaris d'ambdós camps, el reconeixement de la recíproca investidura maçònica va donar lloc a molts actes de generositat i, així com en altres països aquesta circumstància posava en perill vida i llibertat, aquí no pocs van deure una o altra cosa, al fet de ser maçons.

Aquests fets, i la part que va tenir l'Ordre en el moviment d'independència, expliquen l'extraordinària difusió que va tenir després la Maçoneria en aquest país, en el qual es contenen actualment el 82 per 100 dels maçons del món sencer.

LA MASONERIA EN LA PRIMERA MEITAT DEL SEGLE XIX

A principis del segle XIX s'observa onsevulla un nou florir de la Idea Maçònica.

Mentre als Estats Units es constituïx definitivament el Ritu Escocès en 33 graus (1801), que tan bona acollida havia de tenir després en tot el món (a pesar d'estar avui demostrat que el rei Frèderic de Prusia, al que s'atribuïx la seva fundació, en data 1786, poc abans del seu decés, gens va tenir a veure en l'assumpte), a Anglaterra les dues Grans Lògies rivals es fusionen en 1813, en la Gran Lògia Unida que des de llavors ha seguit sense interrupció al capdavant dels maçons de la Gran Bretanya.

En França ressuscita amb l'adveniment napoleònic, encara que dominada per la voluntat llavors imperant, que li van imposar els seus Grans Mestres, aspirant fer de la mateixa un instrument de govern. Per aquesta raó, encara que s'omplís de funcionaris, no tots els antics maçons van tornar a reprendre els seus treballs. I a l'estendre's la dominació francesa li va donar un curt parèntesi de llibertat en els països on estava llavors perseguida: a Espanya, Portugal, Àustria i Itàlia.

Durant les diferents guerres que van tenir lloc en aquest agitat període de la història europea, van ser molts els episodis en els quals es va revelar la influència benèfica de la Maçoneria, eliminant els ressentiments i odis nacionals, i establint per sobre d'aquests els fonaments d'una Fraternitat Universal i d'una comuna compenetració que potser sigui l'única base d'una pau duradora entre les nacions.

Molts són els trets d'heroisme amb els quals els maçons, sobre els camps de batalla, van aconseguir amb perill de la seva vida, salvar o donar la llibertat a enemics, que s'havien revelat com germans. I això es verificava igualment en els dos camps contendents, sense excepció.

Aquest sentiment d'Humanitat, si bé pot constituir una acusació pels que estan engegats per la visió estreta d'un nacionalisme mal entès, constituïx una de les millors demostracions de la influència, sempre benèfica de la Institució: no fan, per cert, el mateix els que combreguen una mateixa religió, quan es troben i es reconeixen com a tals en el camp de batalla.

NOVES PERSECUCIONS

Amb la caiguda de Napoleó, van començar novament a Espanya i Portugal les més cruels persecucions en contra dels Maçons, on la Societat va haver de viure una vida secreta i extremadament agitada. Si bé des de 1868, amb el duc Amadeu de Saboya i amb la República proclamada després, va poder a Espanya desenvolupar-se lliurement per alguns lustres, les persecucions i hostilitats es van renovar després, encara que no en una forma tan bàrbara i violenta com les anteriors (N.T. El text està escrit abans de 1939).

El mateix va succeir a Portugal, on el Gran Orient Lusità, constituït des de 1805, no va poder treballar lliurement fins a 1862.

El antimaçonisme es va estendre en aquesta època en tota Europa: en la mateixa Anglaterra, el ministre Liverpool va demanar en 1814, sense aconseguir-lo, la seva supressió. Aquesta es va fer efectiva a Àustria fins al 1768, així com a Rússia, pràcticament ho ha seguit sent per més d'un segle (a pesar de diverses temptatives esporàdiques i de les 30 Lògies, aproximadament, que van poder existir durant la guerra), després d'un curt període de florida, entre 1803 i 1822.

Els papes Pius VII, Lleó XII, Pius VIII i Pius IX, van continuar confirmant els anatemes dels seus predecessors, i en una forma més violenta ho va fer en 1884 Lleó XIII, definint-la, en el seu encíclica "Humanum genus", com opus diabuli. Les paraules del cap de l'Església van tenir, com és natural, llarga ressonància en el clergat romà, que on va iniciar, en totes les maneres possibles, una vasta campanya en contra de la Maçoneria, a la qual únicament es deu (a pesar del caràcter eclèctic de la Institució, que mai pot ser antireligiosa) que en diversos països hagi pres aquesta, un caràcter decididament anticlerical.

Totes aquestes acusacions mostren una falta de coneixements de la veritable naturalesa i intents de nostra Augusta Societat, a pesar que els seus principis hagin estat diverses vegades declarats públicament, en obres de les quals no hi ha dubte que es troben exemplars en la mateixa Biblioteca Vaticana. És suficient dir que el papa Lleó XIII atribuïx a la Societat comprometre als seus membres, obligant-los a una obediència absoluta; es pot estar segurs que no pot referir-se a la Maçoneria coneguda pels maçons, sinó més aviat a la Companyia de Jesús, a la imitació de la qual per cert, la nostra Institució no ha estat forjada.

L'efecte no va deixar de fer-se sentir en els països catòlics: a Bèlgica es va declarar una oberta persecució i els maçons, a més de ser excomunicats, van ser danyats material i moralment. En França es van formar bandes de fanàtics que anaven recorrent les diferents poblacions, a fi de fer renegar als maçons, però no van aconseguir l'èxit buscat. I quan en 1861, en una circular relativa a les societats, el ministre Pessigny, s'atreveix a posar en el mateix nivell a la Maçoneria que a les societats catòliques, eminents arquebisbes aixequen la seva veu en contra d'aquesta tolerància que consideren com monstruosa impietat, sense obtenir més assenyalat èxit.

Únicament durant el regnat de Lluís Felip, fins a 1848, la Maçoneria va tenir a França un període de relativa decadència.

ELS " CARBONARI "

En diversos Estats d'Itàlia, la Maçoneria va continuar sent perseguida en aquesta època, que va preparar la unitat i independència del país: d'aquesta els maçons es van fer especialmentampions, i és molt probable que hagin estat alguns d'ells els que van fundar la societat secreta dels carbonari (carbonaris), de caràcter exclusivament polític, que va anar en aquells dies erròniament confosa amb l'Ordre.

Van néixer els carbonaris (6) en el sud d'Itàlia, proposant-se l'alliberament i independència de la península del jou estranger, adoptant un llenguatge simbòlic en el qual els seus tallers es deien cabanyes, les seves reunions vendes, els seus gregaris bons cosins, sent el deure d'aquests la caça dels llops del bosc, o sigui la lluita en contra de la tirania. En el seu apogeu, en la segona meitat del segle passat, la societat va arribar a tenir a Itàlia gairebé un milió d'adherents. Altra societat política, d'inspiració maçònica va ser la Giovana Itàlia (Jove Itàlia) fundada per Josep Mazzini, l'immortal autor d'aquell llibret que es diu "Els deures de l'home", que el seu ideal estava comprès en el trinomi Déu-Pàtria-Humanitat, i que va ser el principal preparador moral de la independència d'aquell país.

EXTENSIÓ DE LA MASONERIA EN EL NOU CONTINENT

Tampoc els Estats Units van quedar exempts de l'ona anti-maçònica que es cernera a Europa sobre la nostra Institució, amb efectes molt diferents. Va ser causa d'això l'assumpte Morgan, originat pel fet que, en 1826, alguns maçons imprudents van cometre l'error de raptar, amb l'única fi de dissuadir-li del seu intent, a cert William Morgan, d'ofici picapedrer, que volia publicar un llibre sobre la Maçoneria, amb tots els detalls dels rituals, símbols i senyals de reconeixement.

(6)Els mateixos carbonaris feien, no obstant això, remuntar els orígens de la seva societat cap a l'any 1000 aproximadament, sorgint llavors amb finalitats d'ajuda recíproca, enmig de la general preocupació de la fi del món, en la part més septentrional d'Itàlia (prop dels Alps orientals).

Encara que els seus raptors fossin condemnats i Morgan reaparegués alguns anys després, es van celebrar a tot arreu mitins de protesta, culpant als germans d'assassinat. Es van publicar molts periòdics antimaçònics, els maçons van ser boicotejats en les ocupacions públiques i privades. Per aquesta raó moltes Lògies van cessar voluntàriament els seus treballs.

Però l'opinió pública no va trigar en adonar-se de l'error, i quan el president Andrew Jackson va defensar obertament l'Ordre Maçònica proclamant-la com una Institució que té per objecte el bé de la humanitat, es va realçar novament el seu prestigi, i des de 1838 el seu progrés i extensió van seguir augmentant contínuament.

En la primera quart del segle XIX la Maçoneria es va estendre igualment en tota l'Amèrica Llatina, on ja havia començat a clavar les seves arrels des del segle precedent, però sense arribar a l'extensió assolida en els Estats de la Unió Nord-americana.

Així la trobem establerta en 1815 en Sant Tomàs, en 1819 a Hondures, en 1821 a Cuba, en 1822 en el Brasil (on en està data va ser rebut maçó l'emperador don Pere I, després nomenat Gran Mestre), en 1823 a Haití, en 1824 a Colòmbia i en 1825 a Mèxic.

És digna de notar especialment la fundació, en 1814, a Buenos Aires, per iniciativa de San Martín i altres maçons, de la Lògia "Lautaro", els membres de la qual es van fer promotors del moviment llibertador que va conduir a la independència els diferents estats de l'Amèrica del Sud.

En els anys successius va establint-se també a Austràlia, remuntant-se al segle anterior la seva introducció en les illes de Java i Sumatra.

LA SEGONA MEITAT DEL SEGLE

A pesar de les excomunionis de l'Església i de la intensa campanya clerical en contra d'ella, la Maçoneria va seguir estenent-se en la segona meitat del segle, progressant en gairebé tots els països.

En Itàlia va prendre nova força quan, després de la "Expedició dels Mil", Garibaldi va ser triat Gran Mestre ad vitam. Ell mateix va escriure, en 1867, que els maçons eren la "part escollida del poble italià". Dos anys després de la presa de Roma, en ocasió de la mort de Mazzini, van aparèixer per primera vegada, en 1872, els estendards maçònics pels carrers de la Ciutat Eterna.

En França, després d'haver-se proclamat obligatòria "la creença en Déu i en la immortalitat de l'ànima", en els estatuts de 1849, més tard (després de la tercera República, en la qual la Maçoneria va portar a terme una activitat marcadament política, fent una alta labor patriòtica), en 1877, va ser revisat aquest article, suprimint-se aquesta clàusula, i amb la mateixa també suprimint-se la invocació A .: L.: G .: D .: G .: A.: D.: U.:

Aquest esdeveniment va atreure sobre el Gran Orient de França la estigmatització de les Potències Maçoniques anglosaxones, encapçalades per la Gran Lògia Unida d'Anglaterra, que considerant minades amb aquesta supressió les mateixes bases de la Institució, van refusar reconèixer-lo. Tres anys després es va verificar una escissió entre les Lògies dependents del Suprem Consell, constituint-se aquestes en "Gran Lògia Simbòlica Escocesa"; més tard el Suprem Consell va creure oportú concedir l'autonomia a totes les Lògies en els tres graus simbòlics, acabant-se en 1897 l'escissió amb la constitució d'una "Gran Lògia de França". Mentre a Àustria estava prohibida tota activitat maçònica, a Hongria van poder constituir-se diverses Lògies, que es van reunir en 1870 en Gran Lògia, mentre paral·lelament es desenvolupava l'activitat d'un Suprem Consell per a l'administració dels graus superiors.

Tots els Supremes Consells del Ritu Escocès es van reunir en un Convent en Lausane, en 1875, amb l'objecte de procedir a la unificació universal del Ritu, adoptant-se les Grans Constitucions que actualment ho regeixen. Després d'aquesta data els Supremes Consells van seguir reunint-se en cada quinquenni.

No obstant això, en la mateixa Suïssa aquest Ritu no va poder estendre's, reconeixent la Gran Lògia Alpina, constituïda en 1844, únicament els tres graus simbòlics.

En Alemanya un dels esdeveniments més importants de la Maçoneria, que no va cessar de progressar durant tot el segle, va ser l'admissió dels jueus, que estaven abans exclosos en aquell país per les Grans Lògies locals.

Tampoc en aquest país va deixar d'exercir-se la campanya anti-maçònica, però en canvi va seguir veient-se honrada l'Ordre pel favor de prínceps i emperadors que van arribar la dignitat de Grans Mestres.

No pot ometre's en aquesta succinta exposició de la vida maçònica en el segle passat una breu informació de la campanya difamatòria de Leo Tàxil, de la qual molt es van aprofitar els adversaris de la nostra Institució, i l'epíleg de la qual pretén demostrar amb tota claredat quan fundades són les acusacions que es fan a l'Ordre.

Va ser aquest el pseudònim d'un tal Gabriel Pagès que, després d'haver estat educat per jesuïtes en una casa de correcció, es va fer anticlerical i per breu temps va ser maçó, quedant únicament en el primer grau i no visitant la seva Lògia més que tres vegades. Va publicar, a partir de 1885, una sèrie d'obres anti-maçòniques, que van causar gran impressió i en les que (com va confessar més tard) es va proposar únicament explotar la credulitat aliena.

En aquestes obres, gairebé del tot fantàstiques, diu que els maçons es dediquen al culte del diable, i molts altres absurds per l'estil. Diversos eclesiàstics van caure en la xarxa, que va culminar en 1896 amb un èxit sense precedents en el Congrés anti-maçònic de Trento, amb més de 700 delegats, en el qual Leo Tàxil va ser calorosament aplaudit. Però tots els que li havien cregut van tenir una merescuda lliçó quan, en l'any següent va declarar públicament haver assolit amb les seves obres "la més gran mistificació de l'època moderna".

No obstant això, els mistificadors no es van donar per vençuts, i van seguir i segueixen en la seva campanya difamatòria, de la qual és cert, que la nostra Ordre, encara (que) no li oposi més que silenci, no pot deixar de sortir en definitiva (més que) vencedora, per la simple força de la Veritat que proclama i (això) és així, per la seva labor constructiva. Així és com en el mateix camp dels adversaris de la Maçoneria s'observa ja un canvi de tàctica, quan els més intel·ligents reconeixen que la calúmnia i la difamació no poden perdurar molt temps (7).

LA MASONERIA ANGLOSAXONA

La Maçoneria es troba avui espargida sobretot el globus, entre pobles de totes les races. No obstant això, el poble anglosaxó, el iniciador de la idea en la seva actuació moderna, té una supremacia indiscutible de superioritat numèrica i organitzadora, doncs en comparació dels maçons anglosaxons els altres constitueixen una minsa minoria.

Anglaterra segueix al capdavant del moviment com custòdia i defensora de l'antiga tradició, i la seva Gran Lògia Unida és la continuació directa de la qual es va constituir en 1717. Formen part de la mateixa membres de la família real, de la noblesa i del clergat i homes de totes les creences i totes les professions, treballant en perfecta harmonia amb la tolerància més completa de les seves opinions individuals. Es contenen, depenent de la Gran Lògia Unida, més de 9000 Lògies amb gairebé un milió de maçons, repartits en 70 Grans Lògies Provincials, entre les quals 26 es troben en les colònies. La Gran Lògia sosté moltes institucions de beneficència.

En els Estats Units cada Estat té la seva Gran Lògia, amb un total de 17.000 Lògies i més de tres milions de maçons. Es practiquen tots els ritus, amb predominança del Ritu Escocès de 33 graus, i hi ha Lògies per onsevulla. Els Temples Maçònics colossals, que es troben en les principals ciutats, donen una idea del predomini i magnitud del moviment. Es dona en les Lògies americanes una importància fonamental a la idea de la fraternitat de tots els homes, independentment de les seves respectives creences i opinions, reunint-se grans sumes per a institucions culturals i de beneficència.

En el Canadà hi ha més de 1.000 Lògies repartides en 9 grans Lògies.

En Austràlia les Lògies es van constituir inicialment a l'obediència de les tres Grans Lògies d'Anglaterra, Escòcia i Irlanda, formant després set Grans Lògies independents amb diversos centenars de Lògies.

(7) No creiem que es tingui de donar massa importància al seu eclipsi temporal, gairebé complet a Europa, a causa de la instauració i el triomf dels règims totalitaris. Creiem més aviat que la Maçoneria guanyarà d'aquest parèntesi d'inactivitat, i que ressorgirà enterament renovada, i més forta i eficient, per a enfrontar-se amb la tasca social que li incumbeix.

LA MASONERIA EUROPEA

En França segueixen actuant (8) el Gran Orient i la Gran Lògia en forma independent, però sense hostilitat, amb un total de més de 600 Lògies i 100 capítols. A més hi ha un Suprem Consell per a l'administració dels graus superiors dels membres dependents de la Gran Lògia, mentre aquesta té amb el mateix objecte un Gran Col·legi dels Ritus.

També a França es troba establerta l'organització maçònica internacional o Co-maçoneria coneguda amb el nom de "Dret Humà", amb centenars de tallers espargits en tot el món, practicant el Ritu Escocès en 33 graus. Aquesta organització considerada irregular per les altres potències maçòniques, es troba caracteritzada per l'admissió de la dona en els seus treballs, en paritat amb l'home. El moviment es va originar en 1882, amb la iniciació de Maria Deraismes feta per la Lògia "Els Lliures Penseurs" en la Província de París; la que onze anys més tard es va fer promotora de la nova organització. Actualment el moviment està estretament lligat amb la Societat Teosòfica.

Altres Lògies van adoptar els mateixos principis admetent a la dona en els seus treballs, i una Gran Lògia Mixta es va separar en 1914 de la Co-maçoneria.

En Espanya havia, abans de la guerra recent i la instauració del règim franquista, més de cent Lògies organitzades en Grans Lògies regionals, depenent d'un sol Gran Orient i altres tantes en el Gran Orient Lusità, amb tendència decididament democràtica, sent totes aquestes Lògies altres tants centres d'educació liberal, com natural reacció a l'opressió secular de l'Església.

Les d'Espanya van afavorir obertament l'efímera república socialista, en contra dels "rebels" qui per endavant havien decretat la supressió de l'Ordre.

En Itàlia havia, en 1922, més de 500 Lògies sota la dependència del Gran Orient, constituït a imitació de l'organització francesa, i un nombre menor a l'obediència de la Sereníssima Gran Lògia Nacional, dependent d'un Suprem Consell en antagonisme amb el Gran Orient. A fins d'aquest any es va originar un moviment entre les Lògies d'aquesta última Obediència, arribant la majoria d'aquestes a unir-se amb el Gran Orient. No obstant això, van seguir subsint els dos cossos antagonistes, fins que, al cap de dos anys, es va desencadenar l'ofensiva del feixisme en contra de la Maçoneria, la supressió de la qual decretés Mussolini, a pesar d'haver en general la Maçoneria afavorit el moviment feixista, i d'haver una majoria de maçons fins i tot entre els membres del Gran Consell del partit.

Actualment, en una forma provisional, el Gran Orient d'Itàlia s'ha reconstituït a Londres, esperant el dia en el qual li sigui possible reprendre lliurement la seva activitat en la península cisalpina. Circulen, no obstant això, notícies en el sentit que la Maçoneria segueixi existint a Itàlia dintre del règim feixista, i especialment entre els oficials de l'exèrcit.

(8) Fins a la conquesta alemanya en 1944 que, com és sabut, va imposar la supressió de l'Ordre.

En Suïssa la Gran Lògia Alpina constituïx una aliança de Lògies simbòliques autònomes, l'activitat de les quals es desenvolupa principalment en el camp pràctic afavorint les institucions nacionals i ocupant-se dels grans problemes internacionals. Un plebiscit d'inspiració nazi, que volia acabar amb l'Ordre en la república helvètica, va ser decidit, poc abans de l'última guerra, en favor de la mateixa.

En Bèlgica havia 24 Lògies sota la dependència d'un Gran Orient i un Suprem Consell per als graus superiors, seguint un camí anàleg al de la Maçoneria Francesa. El Gran Orient d'Holanda tenia en les seves dependències més de 100 Lògies moltes d'elles en les colònies; la Maçoneria holandesa s'aproxima a l'anglesa pels seus principis i fidelitat al ritual, perseguint l'ideal de la fraternitat i de la pau universal.

La Maçoneria alemanya comprenia, abans del triomf "nazi", 9 Grans Lògies reunides en federació (Grosslogenbund) amb diversos centenars de Lògies i desenes de milers de maçons. Es caracteritzen per la seva varietat i per la importància donada al costat especulatiu, filosòfic i educatiu, de la Institució. Havia moltes Lògies decididament cristianes, considerant "la més alta manifestació divina en la vida i en els ensenyaments del Mestre de Nazareth"; i a més una Gran Lògia anomenada "Ordre Maçònica del Sol Naixent", amb seu a Hamburg, considerada per les altres com irregular.

Després de més d'un segle de prohibició, va poder la Maçoneria reprendre a Àustria els seus treballs, constituint-se en 1918 la Gran Lògia de Viena que va funcionar regularment fins a l'annexió d'Àustria feta per Alemanya. Altra Gran Lògia es va constituir en 1920 en Txecoslovàquia, mentre a Hongria la Gran Lògia que havia pogut abans desenvolupar-se lliurement, arribant en 1919 a tenir 93 tallers, va ser suprimida definitivament en 1920, sent el seu edifici ocupat per la força pública.

En els països escandinaus domina el Ritu Suec en 12 graus d'inspiració mística cristiana, adoptat també per la Gran Lògia Nacional d'Alemanya. S'admeten, per consegüent, únicament als cristians i el Gran Mestre és el príncep regnant amb el títol de Vicarius Salomonis (nom de l'últim grau). Aquesta concreció de la Maçoneria, és eminentment aristocràtica i contava recentment amb prop de 50 Lògies a Suècia, 16 a Noruega i 12 a Dinamarca.

En Rússia la Maçoneria va existir secretament a principis del segle XX. Havent estat descoberta per la policia, va haver de suspendre els seus treballs; després d'una curta revifada durant la guerra, que va arribar a tenir en 1947 prop de 30 Lògies, va estar novament suprimida amb el triomf i la instauració sagnant del règim bolxevic, com "l'engany més dolent i infame que fa al proletariat una burgesia inclinada cap al radicalisme". En Romania havia també una dotzena de Lògies fundades pel gran Orient de França i reunides en Gran Lògia independent. En Belgrad existien, a principis del segle, diverses Lògies de diferents sistemes que en 1912 es van sotmetre a un Suprem Consell. En 1919 es va constituir la Gran Lògia de servis, Croates i Eslovens Iugoslaus a semblança de la Suïssa. La Maçoneria servia va ser injustament acusada d'haver pres part en l'atemptat de Sarajevo, que va originar la guerra europea.

En Grècia havia abans de la seva ocupació per Alemanya i Itàlia un Gran Orient amb prop de 20 Tallers i a Bulgària una Gran Lògia, nascuda a Sofia d'una Lògia regularment instal·lada per la Gran Lògia de França abans de la primera guerra europea.

En Constantinoble havia, abans de l'adveniment de la nova política nacionalista, diversos grups de Lògies de diferent nacionalitats, a més del Gran Orient de Turquia que es va constituir després de la guerra europea, cessant recentment la seva activitat, d'una manera aparentment "espontània", per a complaure al règim imperant.

ÀSIA I AFRICA

En Síria la Maçoneria és molt pròspera, contribuint notablement a la fraternitat i al bon enteniment entre homes de diferents races i creences.

Entre els diferents pobles d'Àsia, la Maçoneria es troba molt difosa especialment en l'Índia, on les Lògies van ser implantades per les tres Grans Lògies d'Anglaterra, Escòcia i Irlanda. En els temples maçònics s'aplanen admirablement les diferències de rassa, casta i religió i la Institució realitza en aquest país una labor veritablement benèfica.

La Maçoneria anglesa havia estat introduïda igualment a Xina i, en 1888, en el Japó.

En Egipte hi ha una Gran Lògia Nacional i més de 50 tallers. Altra Gran Lògia existeix en la República de Libèria, des de 1850. En altres parts d'Àfrica hi ha lògies dependents de les organitzacions maçòniques establertes a Anglaterra, França i Holanda.

EN LA AMERICA LLATINA

En Mèxic la Maçoneria es troba actualment en un període de reorganització: hi ha en tot el país diversos centenars de Lògies sota l'obediència de diferents Grans Lògies, entre les quals les principals són la Gran Lògia Vall de Mèxic i la Gran Lògia Unida de Veracruz. Hi ha un Suprem Consell que treballa en harmonia amb la Gran Lògia Vall de Mèxic i altres Grans Lògies que competeixen amb aquesta en la mateixa jurisdicció del districte Federal. Recentment, moltes LL.: independents, i altres que anteriorment s'havien separat, van ser regularitzades en la Vall de Mèxic.

A més d'aquest Suprem Consell reconegut, hi ha en el país altres tres, de cadascun dels quals depenen cert nombre de cossos filosòfics: el del Nord (Monterrey), el del Sud (Yucatán) i un Suprem Consell Nacional en la capital. Ha de també assenyalar-se el Ritu Nacional Mexicà en nou graus, que suprimeix la fórmula A.:L.:G.:D.:G.:A.:D.:U.: substituint-la amb altra (AL triomf de la Veritat i al Progrés del Gènere Humà), així com l'ús de la Bíblia. Admet a la dona i ha aportat altres innovacions, no totes igualment felices en el ritual.

Es practica el principi de la “autonomia de les lògies” i hi ha moltes Lògies independents que treballen amistosament i admeten visitants de qualsevol obediència. El ritu dominant és l'escocès. Els treballs es troben dirigits cap a la solució dels grans problemes socials i el millorament de les condicions de vida del poble.

Se li atribuïx injustament a la maçoneria mexicana l'haver determinat la lluita religiosa en el país; la majoria dels maçons es van mantenir neutrals en aquesta lluita, que ha de considerar-se com reacció natural al domini de l'Església en els segles passats.

El desig d'unificar l'Ordre, sentit per molts HH. . de diferents obediències, i que pogués realitzar-se per mitjà d'un Gran Orient, com òrgan central coordinador, no ha pogut encara dur-se a efecte per falta d'una adequada cooperació.

En Cuba hi ha una Gran Lògia i un Suprem Consell fundats en 1859 amb un nombre aproximat de 200 tallers. En Puerto Rico hi ha igualment una Gran Lògia amb 37 Lògies; a Haití un Gran Orient fundat en 1824, amb 64 lògies i un nombre gairebé igual de capítols i areòpags; a Santo Domingo un Suprem Consell, fundat en 1861, amb una dotzena de Lògies.

Un Suprem Consell de l'Amèrica Central va ser fundat també a San José de Costa Rica en 1870: en 1899 es va constituir una Gran Lògia que conta amb una dotzena de tallers. Igual nombre contenen la Gran Lògia de Panamà i la d'El Salvador. També a Guatemala hi ha una dotzena de Lògies sota la jurisdicció d'una Gran Lògia que va substituir el Gran Orient de Guatemala, fundat en 1887.

En Colòmbia existeix un Suprem Consell des de 1827; havia a més, recentment, no menys de tres Grans Lògies antagoniques, que en 1938 van anunciar la seva unificació. També en Bogotà, per iniciativa de la maçoneria colombiana, s'ha llançat en aquests anys la idea d'una Confederació Maçònica Llatina Americana.

En Bolívia i Veneçuela el nombre de Tall . . apareix molt reduït, depenent en la primera d'un Suprem Consell fundat en 1833, i en la segona d'un Gran Orient fundat en 1865 i de dos Grans Lògies més recents.

En el Brasil la Maçoneria estava, fins a fa poc temps, molt estesa i activa, amb prop de 400 Lògies i un nombre considerable de tallers dels graus superiors, dependents d'un Gran Orient i d'un Suprem Consell que es van fusionar en 1882.

La Maçoneria es va fer promotora en aquest país de la lluita en contra de l'esclavitud.

En el Perú i a Xile, com a Suïssa, la Maçoneria es limita únicament als tres graus simbòlics: hi ha dos Grans Lògies (la primera de les quals es remunta a l'any 1831 i la segona a Maig de 1862) que contenen amb més de 50 tallers entre els dos països. Aquests realitzen una labor molt seriosa i activa en benefici dels seus respectius països.

En Uruguai hi ha un Suprem Consell i un Gran Orient, fundats en 1855, amb vint Lògies aproximadament. Amb la participació del Gran Orient de l'Uruguai, va ser constituït també en 1859, un Gran Orient Argentí, que es va dissoldre en 1886 i es va reconstituir en 1895, del que depenen actualment més de cent Lògies. A més hi ha aquí com en altres parts d'Amèrica, diverses Lògies a l'obediència de Grans Lògies i Grans Orientis estrangers.

EL DOMINI MUNDIAL DE LA MASONERIA

S'ha escrit i parlat molt recentment, per enemics de la nostra Institució i de la seva orientació llibertadora de les consciències, sobre el domini internacional que la Maçoneria exerciria o voldria exercir, com fi principal de la seva organització.

S'ha dit especialment que, amb els seus alts graus, l'organització maçònica en els diferents països, es troba a l'obediència oculta de la anomenada "internacional hebraica", que té per fi esfondrar tots els governs i de manera especial les monarquies, establint una República Universal amb el domini dels jueus sobre tota la terra.

Es citen a aquest propòsit els "Protocols dels Savis de Sió", en els quals particularment s'afirma aquesta oculta connexió entre la Maçoneria i el judaisme, i que van trobar un eco en diversos ambients nacionalistes, especialment a França i a Alemanya, aprofitant vivament l'ocasió els antimaçons per a llançar nous dards en contra de la Institució. Alguns d'ells, com Ludendorff, van arribar a les afirmacions més ridícules, com per exemple la de l'equivalència del mandil maçònic amb la circumcisió judaica.

En el mateix camp dels nostres adversaris, s'han aixecat veus per a declarar lleialment l'absurd d'aquestes invencions i llegendes que es recolzen en la ignorància del que és realment la nostra Institució. En el mateix Congrés Antimaçònic de Trento, van ser pronunciades les paraules "Falsa és la idea d'una adreça central de totes les Lògies del món: falsa és la idea de caps desconeguts i falsa també és la de secrets no aclarits encara...".

Quant als jueus és suficient dir que constituïxen una minsa minoria en la Institució, i que van anar i segueixen sent exclosos en diversos ritus, com per exemple el Suec, i estan per tant molt lluny de poder exercir una decidida influència. La Bíblia obligatòria en gairebé tots els països i oberta a l'evangeli de Sant Joan, prova l'evidència del caràcter més aviat cristià que judaic de la Maçoneria Moderna, així com ho prova cert grau superior.

I pel que fa a la unitat de comandament necessària per a aquest domini, pot assegurar-se que no existeix: les diferents organitzacions maçòniques nacionals es limiten únicament a reconèixer-se mútuament sobre la base dels principis comuns als seus treballs i activitat, i aquest recíproc reconeixement està molt lluny de ser universal.

També l'Associació Maçònica Internacional de Ginebra, no té major autoritat que la que la Societat de les Nacions tenia sobre els seus components, i tampoc ha assolit reunir efectivament a tots els Grans Cossos que representen oficialment l'Ordre.

A més, aquest suposat comandament o domini, aquestes ordres que els maçons rebessin ocultament i obeïssin cegament, són fets contraris a l'essència i als principis de la Societat, que vol llibertar als homes i no fer d'ells altres tants esclaus. Llibertar-los especialment de l'error, del vici i dels prejudicis, encaminant-los per la sendera de la Veritat i de la Virtut.

L'únic i veritable "llaç universal" entre els maçons està constituït pels Principis que els uneixen, en mesura que cada maçó individualment els reconeix i posa en pràctica, i l'únic "domini" que la Maçoneria aspira, és el de la Veritat, fent obra de Fraternitat, de Pau i de Cooperació, entre els homes i els pobles.

SEGONA PART

EL SIGNIFICAT DE LA CERIMÒNIA DE RECEPCIÓ

Es parla alguna vegada d'iniciació en el segon i tercer grau, així com en els següents; aquest terme és impropí, atès que no pot un ser iniciat en la Maçoneria més que una vegada, quan ingressa en ella en el grau d'Aprenent. Després de la qual cosa hi ha un camí de progrés en diferents etapes, cadascuna de les quals precisament correspon a un grau maçònic, o sigui una més perfecta comprensió i realització del significat de la iniciació maçònica.

Per aquesta raó, en molts dels Misteris Antics, així com corporacions constructores, havia una sola i única cerimònia amb la qual s'admetia als candidats als ensenyaments esotèrics, o bé en el gremi dels quals practicaven l'Art.

En la mateixa Maçoneria no hauria hagut, segons alguns, fins algun temps després de la fundació de la Gran Lògia de Londres, més que dos graus, després de la qual cosa, amb el desenvolupament ritualista, es va veure la conveniència de la divisió ternària, que ha quedat després com una de les principals característiques de la nostra Ordre. Encara que en la pràctica, la negligència que es troba el bonic grau que tractem en aquest Manual, demostrí com els tres graus no són encara efectius. Qualsevol que sigui la realitat a aquest propòsit, i a pesar que algunes vegades hagi pogut perdre's de vista la necessària graduació de tot esforç en etapes successives, només amb les quals, pot aconseguir-se un veritable resultat en qualsevol camí; aquesta graduació s'ha imposat en tots els temps i en tota forma d'activitat, en tot camp pràctic o especulatiu.

En qualsevol art o ensenyament, en qualsevol jerarquia social, iniciàtica o religiosa, necessàriament hi ha hagut i haurà constantment, sota diferents noms i àdhuc sense noms especials, Aprenents, Fadrins i Mestres; corresponent el primer grau o etapa a l'ingrés o període de noviciat, el segon a la pràctica que fa l'artista (i per tant un veritable fadrí en el gremi o jerarquia que es troba), i el tercer al domini complet o magisteri de l'Art, que dóna la capacitat d'ensenyar, dirigir i guiar als altres.

Així, doncs, la divisió en tres graus fonamentals és tan necessària i natural que sempre s'arriba a ella, pràcticament d'una manera o d'una altra. No menys necessària apareix (encara que no correspon al present "Manual" examinar-lo detingudament) l'addició de graus suplementaris, que constitueixin una millor realització del programa dels primers, i a pesar que es rebutgin o no es vulgui reconèixer-los, sempre reapareixeran en una forma o en una altra. La Maçoneria sempre els ha tingut, encara que no sempre hagin estat distingits exteriorment.

La necessitat d'una Cerimònia de recepció en cada grau es fa evident amb el progrés de l'organització: la perfecció d'aquestes cerimònies és gairebé sempre un resultat natural de l'esforç i de la pràctica constant, d'un treball col·lectiu en el qual tota innovació ha de ser examinada i provada per molts, abans que pugui adoptar-se o rebutjar-se en definitiva, un treball, en fi, que tendeix més aviat que a crear ex nihil i a priori, a realitzar un Pla preexistent, que no pot ser altre que el

mateix Pla del Gran Arquitecte, qualsevol que sigui la concepció o interpretació individual d'aquest terme simbòlic.

La cerimònia de recepció en aquest segon grau, completament estrany, amb tota probabilitat, a les corporacions medievals de les quals va prendre directament el seu origen la Maçoneria Moderna, ha estat el resultat d'un treball d'elaboració col·lectiva que es va fer en la primera meitat del segle XVIII. Un resultat molt feliç per cert, que mostra una perfecta competència dels seus autors incògnits, com es pot jutjar pel que anirem exposant en les pàgines següents, així com per la seva immediata acceptació i difusió universal.

EL MESTRE INSTRUCTOR

En les corporacions de picapedrers i paletes, el novici feia el seu aprenentatge sota la guia d'un mestre de l'art al que s'havia confiat i que feia d'ell un obrer capacitat, obligant-se aquest a servir-li per cert nombre d'anys, sent tot treball realitzat durant aquest temps per compte del seu mestre.

Una vegada que l'aprenent havia complert el temps fixat i el seu mestre estava satisfet d'ell, aquest ho presentava als altres com un obrer degudament preparat, i al que se li podia confiar qualsevol treball, i des d'aquest moment podia ser contractat lliurement rebent el salari que li corresponia. Viatjava llavors per a practicar l'art i perfeccionar-se en el mateix i, a mesura que creixia la seva habilitat en l'ús dels diferents instruments, arribava a emancipar-se gradualment de les regles que havia respectat en els seus primers passos, adquirint la genialitat que feia d'ell un artista.

La cerimònia de recepció en el segon grau maçònic reflecteix en el seu simbolisme aquestes etapes de treball i d'experiència que constitueixen el programa iniciàtic del fadrí, la mística fórmula que aquest deu comprendre i realitzar per mitjà de l'esforç personal, que és la base de tot progrés.

Igualment en tota forma d'ensenyament teòric o pràctic, i de manera especial en l'ensenyament iniciàtic, el novici o deixeble ha de sotmetre's a la guia particular d'un Mestre Instructor que dirigeixi i vigili els seus passos i esforços sobre la sendera de progrés, fins que arribi a la capacitat de caminar per si mateix, sense necessitat que els seus passos siguin de continu vigilats.

Així es feia en les iniciacions antigues, confiant-se tot neòfit a un guia particular que l'instruís i respongués d'ell, i per mitjà de la instrucció rebuda i de les capacitats adquirides, quan el seu instructor ho cregués convenient, se li donava o reconeixia el segon grau que feia del "mysto" un eopto o "vident", preparat i capacitat per a realitzar la segona part del programa, encaminant-se gradualment pels seus propis esforços i sota la guia de la seva pròpia Llum interior, cap al Magisteri.

El mateix hauria de fer-se en totes les Lògies Maçòniques, quan es vulgui portar a terme una labor efectiva, sense deixar mai als Aprenents lliurats a si mateixos, o a la cura general del Segon Vigilant. Una vegada reconegudes les seves capacitats i tendències particulars, el Mestre de la Lògia hauria de confiar cada Aprenent a un Mestre Instructor, ocupat directament de la seva instrucció i progressos.

I només quan segons el parer d'aquest, els avanços són efectius i ha comprès l'essencial de la Doctrina Maçònica del primer grau, li seria profitós l'estudi dels nous símbols que es relacionen amb el segon. Llavors hauria de proposar-lo, en la Càmera respectiva, per a un augment de salari.

Com el curt termini dels simbòlics cinc mesos que se li assigna a l'estada en el primer grau, és en general insuficient perquè s'adquireixin els coneixements indispensables per a treure profit d'un nou estudi, és desitjable, per al bé de la Institució i dels mateixos interessats, que es perllongui aquest termini a un any si més no, doncs només amb aquesta condició s'evitarà que s'omplin d'elements maçònicament nous les columnes de Fadrins i Mestres.

De què pot servir-li a l'Aprenent adquirir els privilegis i coneixements d'aquest grau quan no hagi encara estudiat i meditat prou el simbolisme i el significat del grau d'Aprenent?

EXAMEN DEL CANDIDAT

És, doncs, d'importància essencial, l'examen del candidat, com “conditio sine qua non” perquè se li permeti ascendir el segon grau. I aquest examen no ha de limitar-se a una pura formalitat, com es fa en algunes Lògies, sent el coneixement fonamental del que es relaciona amb el primer grau la base necessària de tot progrés ulterior.

Aquest examen es fa, com s'acostuma, en la Càmera de l'Aprenent, perquè tots s'adonin del progrés dels candidats, i serveixi al mateix temps de lliçó i estímul per als altres, amb la guia del Catecisme que es troba annex a tota Litúrgia.

Quan l'examen hagi comprovat en el candidat una comprensió i una maduresa suficients, segons l'opinió unànime de tots els components de la Segona Càmera, es procedeix en aquesta a la Cerimònia de Recepció.

L'examen del candidat correspon, doncs, per al segon grau, l'estada en la cambra de reflexió del primer, sent com és natural, per no tractar-se ja d'un profà, les condicions molt diferents. En comptes de la solitud i de la foscor d'una petita cambra negra, el candidat es troba aquí en un Temple il·luminat, enmig dels seus germans, que escolten i jutgen les seves contestacions, les quals mostren el que és i sap. I en comptes de ser despullat dels seus metalls, ha d'aquí lluir i fer presents a tots els seus nous coneixements i adquisicions.

PREPARACIÓ

Així com la preparació del candidat al grau d'Aprenent ha de ser material i moral, la preparació al grau de Fadrí serà especialment moral i intel·lectual. No tenen, doncs, una veritable raó simbòlica el descobriment del pit ni del peu del costat dret, ni del genoll esquerre, ni la corda enroscada al voltant del braç, que s'usen en les Lògies anglosaxones, per a la recepció en aquest grau, (per simetria amb la iniciació d'Aprenent) ; tampoc té raó d'existir la bena sobre un dels ulls per al qual ja va veure la Llum.

La bena de la il·lusió que encega i ofusca a l'enteniment del profà hagué de caure per a sempre dels seus ulls, i ara se li demana que els obri més encara per a veure les coses com realment són en la seva íntima essència, per sota de l'aparença exterior.

La preparació veritable ha estat tota la seva carrera d'aprenent, en la qual el seu progrés en virtut maçònica, per mitjà de l'esforç constant, dirigit segons el seu més elevat Ideal ho ha conduït més prop de la Veritat, a una comprensió més profunda de la realitat de les coses. D'aquesta comprensió adquirida pels seus propis esforços, ha de donar prova en l'interrogatori al que se sotmet en la Segona Càmera, necessàriament diferent de l'examen preliminar que se li va fer passar en la primera.

En l'interrogatori del profà admès a la iniciació se li demana especialment que aclareixi les seves idees sobre el vici i la virtut. En aquest segon estadi ha de fer-se el mateix amb les facultats de l'ànima amb les quals es descobreix la Veritat i es practica la Virtut. Doncs així com l'Aprenent ha d'arribar a la veritat per mitjà de la Virtut, el Fadrí està cridat a practicar la Virtut per mitjà del seu coneixement de la Veritat.

Les preguntes són en general cinc, variant més o menys segons els rituals i el grau de comprensió iniciàtica dels seus autors. La pregunta sobre la naturalesa i essència de la vida no és molt apropiada per a aquest grau, sent reservat als Mestres esclarir el Misteri de la Vida i de la Mort.

En la nostra Litúrgia per al grau de Fadrí, les cinc preguntes es relacionen amb el pensament, la consciència, la intel·ligència, la voluntat i el lliure albir, definint-se en els termes següents cadascun d'aquests íntims reconeixements de les seves facultats que es requereixen de l'aspirant a Fadrí.

EL PENSAMENT

El pensament és la facultat que tenim de conèixer les coses i relacionar-nos íntimament amb elles: la facultat per mitjà de la qual la nostra ment plasma una imatge de les coses exteriors, que percep per mitjà dels sentits, i sobre la base de la qual forma conceptes i idees més o menys particulars o generals, concretes o abstractes, amb més o menys claredat segons sigui la intensitat de la impressió i de la reflexió.

Atès que tot en l'Univers és vibració, podem dir també que el pensament és vibració de la ment, així com el so ho és de l'aire, la llum de l'èter, com l'electricitat, la calor, etc. Aquesta vibració mental afecta una forma i un aspecte particulars, amb els que els reconeixem interiorment en la nostra consciència(9)

(9) Un refinament particular de la visió física, anomenat clarividència astral i mental permet reconèixer-los també exteriorment, fent que els pensaments apareguin com realitats visibles. Vegi's referent a això l'abundant literatura teosòfica.

Per tant, el pensament és el producte de l'activitat de la nostra ment estimulada per l'acció exterior dels sentits o interior de la voluntat, i d'aquesta activitat adquirim consciència en diferents graus, segons es manifesta interiorment a la llum del nostre jo i interiorment ho percebem en aquesta llum.

Així com hi ha pensament conscient hi ha també pensament subconscient, que està més enllà del radi de la consciència, el qual es desenvolupa en una forma més o menys automàtica, relacionant-se sempre amb el pensament conscient, del que representa com una penombra, un reflex o ressonància fosca, però no per aquesta raó intel·ligent.

LA CONSCIÈNCIA

L'estudi del pensament duu naturalment al de la consciència, a la qual es refereix la segona pregunta, sent aquesta causa directa o indirecta de tot pensament, ja sigui conscient, ja reflex o subconscient.

Consciència (en llatí conscientia) ve de conscire que significa "adonar-se", "percebre", "fer-se conegut", "adquirir coneixement" d'alguna cosa. És la facultat central i primordial del nostre ésser, al que anomenem el nostre jo i que és el fonament permanent de totes les nostres experiències. És el fulcre interior i el centre de gravitació indistintament de totes les manifestacions de la nostra personalitat.

La celebrada frase de Descartes "cogito, ergo sum" expressa, en el fons, una inexactitud. En realitat no som perquè pensem, sinó més aviat pensem perquè som: el fet d'ésser és fonamental, sent anterior a la nostra capacitat de pensar. En comptes de ser una necessària demostració de la nostra existència, pensar és una conseqüència de la mateixa, i el fet de ser, és anterior a tota altra consideració. Si no fóssim, tampoc podríem pensar que pensem, ni per tant que som. En la mesura que som, pensem, i adquirim consciència dels nostres pensaments.

Base de totes les nostres facultats, la nostra consciència és la llum interior que ens il·lumina, "aquella llum que enllumena a tot home que ve a aquest món", és a dir a la percepció de la realitat objectiva.

Sense ella seríem simplement autòmats inconscients, incapaços de pensar, saber, jutjar, voler, triar i dirigir-nos. El seu desenvolupament, o millor encara, el seu alliberament i expressió, caracteritza en l'home, el desenvolupament dels seus més elevades possibilitats.

LA INTEL·LIGÈNCIA

Estretament relacionada amb el pensament i amb la consciència, es troba la intel·ligència, paraula que prové del llatí "intelligere", és a dir, inter-legere o inter-lligués "llegir endins" o "entrelligar". És, doncs, la facultat de llegir o penetrar dintre de l'aparença de les coses, entrelligant-les i reconeixent el llaç o nexa interior que les uneix i manifesta el seu "gènesi" origen en les diferents analogies.

Per mitjà de la seva Intel·ligència -o consciència aplicada al pensament- l'home arriba a conèixer la veritable naturalesa del món que li envolta, de si mateix i de totes les coses que cauen sota els seus sentits; compara aquestes coses, les classifica, les distingeix i les relaciona unes amb unes altres i es forma així conceptes i idees sempre més abstractes i generals, trets del particular i concret. Així, pot descobrir, reconèixer i formular les Lleis i Principis que governen l'Univers, així com els quals governen el seu propi ésser interior, la seva pròpia vida íntima psíquica, intel·lectual i espiritual.

La intel·ligència és, doncs, l'ús conscient que fem de la nostra facultat de pensar, sent aquest ús conscient del pensament el que ens distingeix dels éssers inferiors (que també pensen, però amb un grau inferior de consciència, i per tant, d'intel·ligència), i al mateix temps caracteritza i mesura el desenvolupament o grau de manifestació de la consciència.

Des de la intel·ligència instintiva, gairebé automàtica, que caracteritza el regne mineral, determinant l'afinitat atòmica i governant la formació dels cristalls així com tota activitat físic-química, vam passar a un grau superior d'intel·ligència (igualmente instintiva, però menys automàtica) en el regne vegetal, les funcions del qual són més complexes i més lliures, encara que sigui difícil parlar de llibertat en els regnes inferiors, segons el sentit humà de la paraula.

Cert grau rudimentari de llibertat es manifesta en aquella intel·ligència que produïx l'afinitat electiva, que és causa de la selecció i evolució de les espècies, ja sigui en el regne vegetal com en l'animal. Arribem així als instints de la vida animal, i, d'aquests, a la Intel·ligència humana, caracteritzada per la raó conscient que pot ascendir del concret a l'abstracte, de la percepció purament física, al discerniment d'una realitat metafísica.

LA VOLUNTAT

Companya de la Intel·ligència i del seu desenvolupament, en els seus estats successius; la Voluntat és la facultat de desitjar i voler. La voluntat és la bessona de la Intel·ligència: mentre aquesta és la facultat passiva i il·luminativa del nostre ésser, la que determina i guia els nostres judicis, la Voluntat és aquella facultat activa per excel·lència, que ens impulsa a l'acció, traduint-se en esforç constructor o destructor, segons la particular direcció de la Intel·ligència. Les dues facultats estan així constantment relacionades i es determinen i influencien mútuament.

El Pensament, dirigit per la Intel·ligència, prepara la línia o direcció en la qual es canalitza, i segons la qual obra la Voluntat, mentre aquesta, al seu torn determina i dirigeix l'activitat intel·lectual del pensament, sent la Consciència el centre motor estàtic determinant de les dues.

Així com hi ha consciència i subconsciència, pensament conscient i pensament subconscient i, per tant, intel·ligència racional com instintiva, hi ha també una voluntat instintiva o automàtica al costat de la voluntat intel·ligent o racional. La primera és la que constituïx els nostres desitjos i els nostres impulsos, en comú amb els animals i éssers inferiors, mentre la segona és el resultat de la reflexió, el fruit d'una determinació intel·ligent.

Per la seva íntima naturalesa, el progrés d'aquestes dues facultats ha d'estar constantment relacionat. La marxa de l'aprenent, indica aquest procés: a cada avenç del peu esquerre (passivitat, intel·ligència, pensament), ha de correspondre un igual avenç del peu dret (activitat, voluntat, acció) en esquadra, o sigui en acord perfecte amb el primer.

EL LLIURE ALBIR

Com corol·lari i conseqüència necessària de l'estudi de les facultats humanes, arribem al problema del determinisme i del lliure albir, un problema sobre el qual molt han discutit doctes i savis en tots els temps, doncs de la seva solució depèn la irresponsabilitat o responsabilitat de l'home i, per tant, la utilitat de tot esforç. La solució d'aquest problema és d'importància fonamental per al maçó, doncs si l'home no fos lliure en els seus accions i determinacions, la Maçoneria, com Art Real de la Vida, no tindria cap raó d'existir. El Fadrí, que ha reconegut interiorment la veritable naturalesa de les seves facultats, es troba ara perfectament capacitat per a resoldre'l. És indubtable que la voluntat, i per consegüent l'activitat de l'home i el fruit de les seves accions, es troben determinats pel que ell pensa, jutja i veu interiorment.

Així, doncs, el que un fa i com obra en determinades circumstàncies, el que tria constantment (sigui aquesta elecció conscient o inconscient, depèn de la seva manera de pensar, de la seva claredat de ment, del seu judici i dels seus coneixements.

Per consegüent, lliure albir i llibertat individual existeixen per a l'home en proporció del desenvolupament de la seva Intel·ligència i del seu Judici.

Per a l'home enterament dominat per les seves passions, instints, vicis i errors, no existeix el lliure albir, com existeix per a l'home il·luminat i virtuós. Els instints i les passions determinen constantment els seus actes així com els de l'animal i ho lliguen al jou d'una fatalitat que és la conseqüència o concatenació lògica de les causes i dels efectes, o sigui la doble reacció interior i exterior de tota acció.

Més per a qui s'esforça constantment en dominar-se i dominar les seves passions, triant constantment el més que és recte, just i elevat, el lliure albir, en el sentit més ampli de la paraula, és una realitat, doncs per mitjà d'aquest esforç es lliberta dels vincles que lliguen a l'home instintiu als seus errors i passions: coneix la Veritat i la Veritat ho fa lliure.

Per tant, així com l'home passa del domini de l'instint al domini de la intel·ligència, i de la cega obediència a les seves passions a una clara i intel·ligent determinació o, en altres paraules, d'error a la Veritat i del vici a la Virtut, així passa igualment del domini de la fatalitat que és pròpia de la seva naturalesa instintiva o inferior, al domini de la llibertat; pròpia de la seva naturalesa divina o superior, i aquesta s'afirma constantment sobre aquella.

Aquest és el camí de llibertat que la Maçoneria indica als homes en els diferents viatges o etapes del seu progrés simbòlic. Camí i progrés que es realitzen per mitjà de l'esforç individual sobre la Sendera de la Veritat i de la Virtut, les dues columnes que donen accés al Temple de la Divina Perfecció del nostre Ésser.

ELS CINC VIATGES

Així com un primer discerniment entre el vici i la virtut i entre l'error i la veritat, va ser necessari a l'Aprenent, abans de poder viatjar o progressar de l'Occident a l'Orient i de les tenebres a la Llum, així també el reconeixement de les seves facultats, per mitjà de les quals el Fadrí comença a contestar a la pregunta "Qui som?", és condició necessària per a emprendre els viatges o etapes de progrés que li esperen en aquesta segona fase de la seva carrera maçònica.

Els viatges són en nombre de cinc, com les facultats que acabem d'examinar, i hi ha un estret paral·lelisme entre aquestes facultats i els instruments que l'aspirant (ja potencialment Fadrí) haurà de dur en cada viatge, o millor dita, en els quatre primers que s'efectuen (com els de l'Aprenent) de l'Occident a l'Orient passant pel nord, i després regressant de l'Orient a l'Occident pel sud.

Com l'Aprenent, el Fadrí també ha de procedir del món concret, o del domini de la realitat objectiva, al món abstracte o transcendent, el món dels Principis i de les Causes, travessant la regió fosca del dubte i de l'error (el Nord) per a tornar per la regió il·luminada pels coneixements adquirits (el Sud), constituint cada viatge una nova i diferent etapa de progrés i realització.

EL PRIMER VIATGE

En el primer viatge o etapa del seu progrés, el nou fadrí duu els dos instruments amb els quals va fer el seu treball d'aprenent, treball que ara li incumbeix prosseguir amb la nova habilitat que ha estat el resultat de tot l'aprenentatge. El martell i el cisell, per mitjà dels quals el picapedrer escalabora la pedra bruta, "aproximant-la a una forma en relació amb la seva destinació", són per al maçó les dues facultats bessones de la voluntat i de la determinació intel·ligent, sobre la qual la primera ha d'aplicar-se per a produir un resultat aprofitable en l'Obra de Construcció Individual, meta dels seus esforços.

El primer d'aquests dos instruments utilitza la força de gravetat, amb la massa metàl·lica que es compon, per a produir un efecte determinat: la disgregació o fractura d'altra massa de pedra o matèria bruta, menys homogènia i resistent que la massa metàl·lica que sobre la mateixa s'aplica. És una força o Poder l'efecte del qual seria constantment destructiu, si no s'apliqués amb extrema cura i intel·ligència.

Així és (en el cas) d'aquelles naturaleses humanes en les quals el costat energètic o volitiu pren un desenvolupament exagerat i indegut, en relació amb el poder director de la intel·ligència. Posseïts per una idea exclusiva a la qual animen amb tot el foc de la seva naturalesa passional, però sense el discerniment necessari per a una sàvia lliçó, aquests éssers constitueixen un perill constant per a l'estabilitat de l'edifici social, si uns altres no saben dominar-los i dirigir útil i constructivament les seves energies.

Són, com es diuen en terme oriental, les naturaleses rajàsiques en les quals preval l'element actiu del sofre i constitueixen la casta dels chatries, a la qual pertanyen els revolucionaris i guerrers, les naturaleses impulsives i rebels de totes les races. En comparació del martell, el cisell té una massa metàl·lica limitada; però el seu tremp i intel·ligència ho fan distingir netament del primer, quan es grava en una forma determinada sobre la matèria bruta en la qual ho apliquem, tallant-la en comptes de trencar-la i fer-la trossos, com ho faria per si solament el martell. D'altra banda, la resistència i homogeneïtat de la massa metàl·lica que es compon ho fan especialment adaptable per a suportar, en el seu extrem superior, els cops del martell, i transmetre'ls com efecte útil sobre la matèria que obra, separant de la mateixa un fragment determinat, més aviat que destruir-la cega i amb poca intel·ligència.

No obstant això, el cisell sense el martell, que aplica sobre el mateix l'energia de la massa que es compon, seria igualment ineficient i incapaç de produir per si solament aquell treball que està destinat, en col·laboració amb el segon. Així ocorre amb aquelles naturaleses purament intel·lectuals, que elaboren contínuament plans i projectes, però que, per falta d'energia, mai els posen en pràctica, condemnant-se a la inèrcia i subjectant-se passivament a les condicions i circumstàncies, a les voluntats que els utilitzen i de les quals es fan servils instruments, així com de les persones i coses que les envolten.

Preval en aquestes naturaleses “tamàsiques” (10) l'element passiu i femení de la sal, i constitueixen la casta dels “vaysies”, comerciants, artistes i empleats, en els quals domina la intel·ligència a (la)força; silenciosa, intel·ligent i treballadora d'utilitzats, formen emanació.

En aquest primer viatge aprèn el Fadri, com conclusió del seu esforç com Aprenent, l'ús combinat dels dos instruments, o sigui l'ús harmònic de la voluntat impulsiva i de la determinació intel·ligent, amb les quals es troba en condició de fer de la matèria primera del seu caràcter, o de la pedra bruta de la seva personalitat profana (llevant-li les seves asprors i parts supèrflues) una pedra llaurada, o sigui una obra d'art.

La capacitat d'usar en perfecta harmonia, amb suficient reflexió i discerniment, aquestes dues facultats bessones, constitueix les naturaleses sàtviques en les quals preval l'element equilibrant o mercuri (satva), o sigui la intel·ligència il·luminada pel discerniment de que és Real. Això ens posa per sobre de la lluita entre els parells d'oposats i realitza en nosaltres la Pedra Filosofal: la perfecta unió de l'Amor i de la Saviesa, que ens dona el ceptre del Poder veritable i durable, prerrogativa de la casta dels bramans, o directors espirituals de la societat (11).

(10) Més pròpiament hauria de dir-se “estava-tamàsicas”, i per l'anterior s’atva-rajàsica”, o sigui, respectivament, la intel·ligència passiva (sense poder directiu independent), i dominada pels impulsos, la passió i l'ambició.

(11) Una correspondència simbòlica més perfecta que l'anterior, basada sobre els tres gunas, de les quatre castes hindús, es troba en la seva correlació amb els quatre elements, corresponent l'Aire als Brahmans, el Foc als Chatrias, l'Aigua als Vaysias i la Terra als Sudras.

EL SEGON VIATGE

Els instruments duts en el seu segon viatge per l'Obrer que s'ha iniciat en els principis de l'Art són d'una naturalesa enterament diferent de les dues amb que va fer el seu primer treball; mentre els primers són dos instruments pesats per a un treball material, aquí tenim dos instruments més lleugers de precisió per a un objecte intel·lectual: la regla i el compàs.

Amb aquests, a més de verificar i dirigir el treball fet amb els anteriors (com ho fan l'escultor i l'artista consumats transformant la pedra bruta en obra d'art) el Fadrí s'ensinistra en els primers elements d'aquella Geometria, que és un dels objectes del seu estudi i que ens dóna la Clau de l'Art de la Construcció, ajudant-nos per a interpretar els plans del Diví Arquitecte dels mons.

La regla i el compàs no són simplement dos instruments de mesura, encara que la mesura de la terra o món objectiu, sigui el significat originari de la paraula Geometria, sinó més aviat creatius i cognoscitius, atès que, per mitjà d'ells podem construir gairebé totes les figures geomètriques, començant per les dues elementals, que són la línia recta i el cercle. Totes aquestes figures tenen per al maçó una importància constructiva en el domini moral i intel·lectual.

La línia recta que ens traça la regla, és l'emblema de direcció rectilínia de tots els nostres esforços i activitats, en la qual han d'inspirar-se els nostres propòsits i aspiracions: el maçó mai ha de separar-se de l'exactitud i inflexibilitat de la línia recta del seu progrés, que li indica constantment el més just, savi i millor i que mai ha de desviar-se del seu Ideal com de la fidelitat als Principis que s'ha proposat seguir, representats pels punts pels quals la línia està formada.

El cercle mostra i defineix l'abast del radi de les nostres actuals possibilitats, o sigui el camp d'acció dintre del que hem d'obrar i dirigir-nos sàviament, en la direcció inflexible indicada per la línia recta que passa constantment pel seu centre. Aprenem així a uniformar constantment la nostra conducta cap el més noble i elevat, adaptant-nos al mateix temps a les nostres condicions i necessitats actuals i fent el millor ús de les oportunitats i possibilitats que se'ns dispensen en el radi de la nostra acció.

En altres paraules, la unió del cercle amb la recta, traçats respectivament pel compàs i la regla, representa l'harmonia i l'equilibri que hem d'aprendre a realitzar entre les possibilitats infinites del nostre ésser i la realitat de les condicions finites i limitades en que ens trobem, conciliant el domini del concret amb l'abstracte, per a una sempre més perfecta i progressiva manifestació de l'Ideal en el material.

A més la Regla indica la perfecta unió que tracem o vam realitzar a cada moment, en el present (com una línia entre els dos punts en els quals està compresa) entre el passat i l'avenir, sent mateix el present la necessària conseqüència del primer i la preparació del segon.

Així, doncs, encara que tot el que ara fem o trobem sobre el nostre camí estigui passivament determinat pel que vam ser en i pel passat que hem oblidat, l'elecció activa que fem en el present de la nostra línia d'acció, és la qual determinarà el seu èxit definitiu com resultant de la força passiva del passat i de la nostra pròpia actitud en el present.

Per tant, no són tan importants per a nosaltres les coses i condicions que ens trobem actualment, com ho és la nostra actitud interior sobre les mateixes, que és la que determina el que sortirà en definitiva d'elles. Qualsevol que sigui la condició o circumstància que ens trobem, representa un punt des del qual hem de traçar (per mitjà de la regla de la nostra conducta) una línia recta cap a altre punt que dependrà per complet de la nostra lliure elecció, encara que pugui ser aquesta, influenciada pels nostres esforços, desitjos i aspiracions passats. I, quant al compàs, les seves dues cames i els dos punts sobre els quals s'apliquen ens permeten reconèixer i traçar la relació justa i perfecta que existeix constantment entre el nostre jo i el món o ambient que ens envolta, mesurant amb discerniment l'abast d'aquells punts que triem per a traçar sobre els mateixos, amb l'ajuda de la regla que hem parlat, la nostra línia de conducta en harmonia amb el Pla del Gran Arquitecte, que és la Llei Suprema de la nostra vida. Així aprenem a vèncer amb indústria i paciència tots els obstacles que trobem sobre la nostra sendera, servint-nos dels mateixos com punts de partida, oportunitats, mitjos i esglaons per al nostre progrés.

EL TERCER VIATGE

Conservant la regla en la seva mà esquerra, el Fadrí en el seu tercer viatge, deposa el compàs per a substituir-lo per un alçaprem, que recolza amb la mà dreta sobre l'espatlla del mateix costat.

Aquest cinquè instrument, que com el compàs està caracteritzat pels dos punts sobre els quals s'aplica (potència i resistència) i un tercer que li serveix de fulcre o punt de suport, té, en comparació del precedent, una funció eminentment activa, ja que amb el seu auxili podem moure i aixecar els objectes més pesats, aplicant sobre els mateixos una força apropiada. Representa, per tant, el mitjà o possibilitat que se'ns oferix, amb el desenvolupament de la nostra intel·ligència i comprensió (el braç extrem o potència de la palanca) per a regular i dominar en qualsevol moment la inèrcia de la matèria i la gravetat dels instints, aixecant-los i movent-los per a ocupar el lloc que els correspon en la Construcció del nostre Edifici Individual.

Les dues mans, que han d'aplicar-se sobre aquest instrument perquè l'esforç sigui més efectiu, representen les dues facultats (activa i passiva) de la voluntat i del pensament, que han de cooperar -com l'ús del martell i del cisell concentrant la força dels seus músculs sobre l'extrem lliure de la palanca.

Quin és, doncs, aquest mitjà, aquesta facultat meravellosa que remou tots els obstacles i els duu on volem dur-los, sense el qual les dues mans juntes no podrien aixecar els objectes pesats sobre els quals ho apliquem?

Des d'un punt de vista general, la palanca pot considerar-se com símbol de tota la Intel·ligència humana en el seu conjunt, que té el seu fulcre, o punt de suport natural, en el cos físic, sobre el qual actua, en la mesura eficient del seu desenvolupament, per a produir totes les accions, sent la Voluntat, la Força (o potència) que sobre ella s'aplica, i que la mateixa Intel·ligència fa efectiva. La Voluntat és, al seu torn, expressió del potencial espiritual de l'Ésser, font immanent de tota activitat, la particular naturalesa de la qual, la intel·ligència determina. El Fadrí, en altres paraules, se serveix de la palanca de la mateixa forma, que per mitjà de la seva intel·ligència determina, planeja i executa una acció particular que manifesti objectivament l'íntim desig del seu cor (la potència animadora, aplicada sobre la palanca).

D'una manera més particular, no obstant això, podem veure en la palanca un símbol bastant apropiat i expressiu de la Fe, la facultat que aplica, recolzant-se en el fulcre de la consciència individual, el Potencial Diví -i per tant infinit- de l'Ésser fins a aixecar i moure les al·legòriques muntanyes de les dificultats. Ens diu l'Evangeli que, per a produir aquest resultat, és suficient la Fe que pot haver dintre d'un gra de mostassa; això vol dir que la més petita llavor de Fe pot créixer, quan sigui aplicada intel·ligentment, fins a produir els efectes més meravellosos que puguin imaginar-se, realitzant-se així, d'una manera efectiva, la feta hipotètica d'Arquimedes.

Quan es posseeixi aquesta palanca de la Fe, fins al món pot ser aixecat i transformat, per mitjà de la força activa d'una nova idea propulsora. Tots els homes que han pogut deixar en la història i en la humanitat una petjada més profunda de la seva activitat, han fet ús, efectivament, de la misteriosa palanca, amb la qual pot ser posada en moviment, i fins i tot ser utilitzada, la inèrcia natural de les masses, la primera resistència de les quals, es transforma després en poder propulsor.

El pensament sense la voluntat, i la voluntat sense el pensament serien igualment incapaços d'actualitzar la Força Infinita de la Fe, que per ser efectiva ha de ser il·luminada per un Ideal, i dirigida pel motiu més elevat, noble i desinteressat, que a cadascú li sigui donat arribar, sense ombra de dubte, per part de la intel·ligència, sense que hagi cap vacil·lació en l'objecte que ens anima. És igualment inútil aquest instrument, si no se li aplica la Voluntat amb absoluta fermesa i perseverança de propòsit, així com si el Pensament, en comptes de concentrar-se sobre el mateix amb il·luminat discerniment, es deixa desviar per consideracions errònies i falses creences que ho allunyarien d'aquella clara visió que consisteix la clarividència de l'iniciat.

La regla amb la qual va entrar per primera vegada en la segona Cambra, no deu per tant separar-se mai del Fadrí, en els seus esforços, per mitjà d'aquest nou utensili (l'alçaprem,) , li ajudarà a realitzar el que d'altra manera li hagués estat impossible, multiplicant les seves forces en proporció directa de les necessitats, o sigui de l'objecte o objectes sobre els quals s'aplica.

La regla és, doncs, aquell instrument de direcció sense el qual mai podrem fer una obra definida i efectivament constructiva: la nostra vida es torna un caos (com ho seria un Univers sense Lleis) quan no posseïm una regla justa i segura per a tots els nostres esforços i accions.

EL QUART VIATGE (12)

L'iniciat seguirà duent la regla en el seu quart viatge, acompanyant-la aquesta vegada amb l'escaire, el sisè i últim instrument l'ús del qual ha d'aprendre en aquestes peregrinacions que tenen per objecte atorgar-li aquella experiència, que necessita per a poder-se encaminar cap al Magisteri en el seu propi art.

Així com la unió coordinada de la regla amb el compàs indica la capacitat de donar cada pas, en vista de l'objecte que ens proposem, amb perfecta rectitud, dintre del límit de les nostres actuals possibilitats, així igualment la seva associació amb l'escaire representa la necessària rectificació de tots els nostres propòsits i determinacions, segons el criteri i Ideal que ens inspira, així com de les accions que realitzen aquells.

Particularment, l'escaire unida a la regla li ensenya al maçó que la fi mai justifica els mitjans, sinó que sempre participa d'aquests pel que refereix a la seva realització; i que, per tant, només pot obtenir-se un resultat satisfactori quan els que s'emprin estiguin en harmonia amb la finalitat que un s'ha proposat. Així, per exemple, és un error creure que pugui obtenir-se i gestar-se la pau per mitjà de la guerra, atès que aquesta estriba en pensaments d'odi, enemistat i violència, mentre per a la primera es necessita sobretot amistat, simpatia, comprensió i cooperació.

Considerada aïlladament, l'escaire és un símbol equivalent a la mística Tau dels egipcis, és a dir, la unió del nivell amb la plomada, per mitjà dels quals es construïx el mur i s'aixeca un edifici, en aplom amb les Lleis que governen tota construcció, després d'haver verificat curosament la perfecta rectitud dels angles triedres de les pedres que s'empren, de manera que puguin aquestes ocupar exacta i rigorosament el lloc que a cadascú li correspon. Així és que podria també substituir-se (l'escaire) per aquests dos instruments combinats (nivell i plomada). La regla en unió amb l'esquadra, representa també la perfecta mesura dels materials que usem en l'elevació de l'edifici, que a més d'estar ajustats en tots els seus angles, han de ser ben proporcionats en les seves tres dimensions, segons el lloc on s'apliquen per a assolir amb el seu conjunt l'homogeneïtat, estabilitat i harmonia de l'edifici que s'aixeca, i l'absència del qual acusaria obrers inexperts, als quals no pot confiar-se un treball d'importància.

La pedra cúbica, o sigui la individualitat justament desenvolupada en totes les seves cares, no és precisament el que es necessita per a l'Edifici Social: una pedra d'aquest gènere constituïx l'excepció, i seria condemnada a l'aïllament per no poder-se

(12) S'haurà notat com en els viatges de nombre parell (2º i 4º) es duen instruments passius, i en els senars instruments actius.

aprofitar en unió amb els altres. El que més aviat es necessita per al propòsit constructor de la Maçoneria, és una pedra en perfecta escaire en les seves sis cares, qualsevol que pugui ser el desenvolupament comparatiu de les mateixes, amb la condició que hagi proporció i paral·lisme entre els seus diferents costats, respectivament verticals i horitzontals, perquè puguin útilment aprofitar-se i posar-se en el lloc que li correspon, amb l'ajuda del nivell i de la plomada.

No hem de, doncs, els maçons, buscar una uniformitat absoluta en les nostres idees, ideals i conviccions, conformant la nostra visió a les limitacions estretes d'un tipus preestablert, amb els quals ens convertiríem en altres tants maons, que si bé són molt útils i poden aprofitar-se en les construccions corrents, no ho serien igualment per a un edifici grandios i imponent, com ha de ser aquell Temple Simbòlic que aixequem, amb els nostres esforços units, a la Glòria del Diví Arquitecte del Cosmos, la perfecció del qual i bellesa depenen igualment de la intel·ligent varietat dels materials que s'empren, així com de la sàvia coordinació i combinació dels mateixos, d'acord amb un Pla Magistral en el qual hi ha lloc per a pedres de les formes i dimensions més complexes i variades.

Hem de, per tant, desenvolupar i treballar la pedra de la nostra personalitat en aquella forma que millor se li adapta, segons la seva particular naturalesa, per a ocupar el lloc més apropiat en l'Edifici de la Humanitat i de la Creació, expressant en ella, com millor podem, aquella part que ens és donat fer palesa del Geni Sublim de l'Artífex, del que som altres tantes manifestacions.

EL CINQUÈ VIATGE

Aquest Geni Individual en el qual es revela la veritable capacitat de l'artista és el que el Fadrí tracta de buscar en el cinquè viatge que, a diferència dels precedents, es complix sense l'auxili de cap instrument i en una adreça oposada a la que s'ha seguit fins a ara: cap a enrere i sota l'amenaça d'una espasa posada sobre el seu pit.

Què significa aquest canvi complet d'adreça i d'activitat? És una nova etapa de progrés que es complix d'una manera misteriosa, en oposició amb les Lleis i Regles seguides fins a aquí?, o és un veritable retorn inevitable per a tots, a pesar dels esforços realitzats per a arribar al nostre ésser més elevat? Per quina raó ha abandonat el Fadrí també la regla simbòlica amb la qual va fer la seva entrada en la segona Càmera?

Aquest viatge, i la manera misteriosa com es complix, té molts sentits i tanca una profunda doctrina, íntimament relacionada amb el nombre cinc que fa aquest viatge particularment peculiar en el grau de Fadrí.

En primer terme, es complix sense cap instrument. Això significa que, havent-se ensinistrat en l'ús dels sis instruments fonamentals de la construcció, a saber, el martell, el cisell, la regla, el compàs, l'alçaprem, i l'esquadra, que corresponen a les sis principals facultats, té ara que buscar la seva setena facultat central, que correspon a la lletra G (la setena lletra de l'alfabet llatí), el perfecte coneixement del qual ho conduirà al Magisteri.

Representa, en altres paraules, el nou camp d'estudi i d'activitat que se li obre a l'artista experimentat en l'ús dels diferents instruments, per a expressar una fase superior de les seves habilitats, i a l'iniciat, una vegada que ha dominat la seva naturalesa inferior i s'ha ensinistrat en l'ús de les seves diferents facultats, amb l'adquisició de nous poders que representen la multiplicació dels seus talents. Indica, per tant, un nou gènere de treball, en el qual ha d'ensinistrar-se, i en el que tots els instruments emprats fins a ara, àdhuc la mateixa regla, esdevenen superflus, atès que es tracta d'una activitat purament espiritual, com és la meditació que ho conduïx a la contemplació de la Realitat, a la qual arribarà ascendint les cinc graderies que a continuació parlarem.

L'abandó de la regla representa aquell estat de completa llibertat que s'aconsegueix una vegada que s'han dominat els sentits i les passions inferiors i l'individu s'obre a la percepció d'aquella Llum Interior (simbolitzada en l'Estrella Flamejant) que fa inútil tota regla externa.

Arriba, doncs, un moment, en l'evolució individual, en el qual totes les regles, ensenyaments i ajudes exteriors, que fins a llavors han estat de suma utilitat, ja no li serveixen, i gairebé constitueixen un obstacle per al seu progrés ulterior.

Han de llavors abandonar-se, convertint-se l'Artista en instrument del Geni Diví que obra en ell, buscant una perfecta expressió de l'Ideal que es manifesta, i fent-se igualment l'Iniciat vehicle i expressió d'aquella Llum que apareix i d'aquella Veu que es fa escoltar dintre del seu propi cor.

LA RETROGRADACIÓ

La retrogradació característica del cinquè viatge té també diversos sentits, que s'oferixen a la nostra meditació. Fonamental entre ells, ens sembla la necessitat de revisar el camí recorregut, corresponent en certa manera a la nostra facultat de la memòria, amb la qual anem analitzant retrospectivament els diferents esdeveniments de la nostra vida.

És una revisió completa de tota les nostres activitat i dels nostres esforços (de tot el nostre "currículum vitae") la que s'imposa en aquest moment evolutiu, per a poder passar endavant. Altre sentit no menys important és el de la retrogradació aparent que es complix inevitablement en diversos aspectes de la vida individual, com primera conseqüència de la llibertat desacostumada, efecte de l'abandó de totes les regles i limitacions.

Hi ha moltes vegades, efectivament, una recaiguda en vicis, defectes i errors que semblaven haver estat definitivament superats; no obstant això, es tracta de fenòmens transitoris, doncs arriba un moment que el moviment de reculada ha de detenir-se, comença llavors un nou progrés, sobre una base més ferma, més sòlida i segura.

Com el nombre cinc representa també la caiguda de l'home (o sigui la involució de l'Esperit o del jo en els llaços de la Il·lusió, que ho fan en un primer moment esclau de l'aparença material de les coses), és natural que hagi també en aquest viatge aquest sentit de caiguda o involució, que es manifesta en la vida de l'Iniciat com preliminar necessari d'una més completa regeneració espiritual.

S'ha parangonat, també, aquesta retrogradació del Fadri en el seu cinquè viatge, a la retrogradació aparent del sol que, després del Solstici d'Estiu, comença un moviment en sentit invers, en relació amb l'anterior, allunyant-se sempre més, en la seva declinació, de l'hemisferi boreal, incrementant així la nit i el fred, que es fan més evidents segons ens allunyem de l'equador en direcció del pol, fins a la nit de sis mesos que caracteritza la regió circumpolar.

Finalment aquesta retrogradació té un sentit filosòfic digne de nota, ja que en la mesura que ens acostem a la realitat, reconeixem que aquesta sempre es manifesta i procedeix en sentit invers de l'aparença.

Un exemple físic d'aquesta Veritat ho trobem en el doble moviment aparent del Sol al voltant de la terra i del Zodíac, que és en realitat l'aparença invertida del moviment de rotació i revolució de la terra; mentre el sol s'aixeca per a nosaltres a l'Orient i es posa a l'Occident, passant pel sud, i ens fa veure en sentit invers, en els dotze mesos, els dotze signes del Zodíac, en realitat és la terra la que gira sobre si mateixa i al voltant del sol, de l'Occident a l'Orient, i passant de Lliura a Àries en els sis mesos de llum creixent i d'Àries a Lliura en els mesos de llum decreixent (13).

Així havent realitzat el Fadri, els seus quatre primers viatges, segons el moviment aparent del sol, realitza l'últim inversament, segons el moviment real de la terra, ingressant definitivament en el camp de la realitat, i cessant així de ser esclau de l'aparença externa.

L'ESPASA SOBRE EL PIT

En aquesta revisió del camí recorregut, l'espasa apuntada sobre el seu pit recorda al nou fadri el seu ingrés en el Temple, en la cerimònia d'iniciació com Aprenent. Aquest és, efectivament, un dels sentits simbòlics de la mateixa.

Com en la iniciació de l'Aprenent, l'espasa sobre el pit indica fonamentalment el dolor que sempre ens fa "dirigir cap a endins", pensar, reflexionar, destriar i saber. No pot existir saviesa que no s'hagi d'alguna manera madurat amb el dolor; així com també tots els nostres sentits i facultats han nascut i s'han manifestat evolutivament sota el seu estímul benèfic.

Per al Fadri, l'espasa de l'Expert que ho impulsa en el seu moviment retrògrad, representa sobretot, aquell irrefrenable desig que neix en el seu mateix cor i ho impulsa a abandonar totes les regles que havia seguit fins a llavors, per a conquistar la llibertat que se li apareix ara com Bé Suprem i com la cosa més desitjable.

Al mateix temps, neix una espècie de remordiment que amaga en si el constant anhel de progrés inherent en tot ser humà, i que ho segueix constantment en aquella recaiguda, que és la primera conseqüència de la llibertat que ha cregut poder conquistar abandonant les regles seguides fins a llavors; aquest mateix remordiment, aquesta veu de la consciències que representa

(13) Amb referència, naturalment, a l'hemisferi nord, atès que en l'hemisferi austral les estacions estan invertides. l'espasa, li fa sentir sempre més forta la regla interior que serà per a ell des d'ara Llei Suprema de la seva conducta.

Per tant, més que una amenaça, l'espasa representa una indicació: mostra al Fadri on ha de buscar d'ara endavant la regla perduda, la llei de la seva conducta, i el nou instrument (el setè instrument necessari en la Gran Obra de Construcció Individual) que en el seu propi cor, en el profund del seu jo, en el Centre del seu Ésser, ha de fer efectiu, amb el reconeixement de la seva veritable naturalesa, i amb la intuïció que ho fa canal i vehicle de la Inspiració Divina.

Aquest és el sentit real de l'espasa que es troba apuntada sobre el seu pit, ja no per a amenaçar-lo, sinó per a guiar-lo a reconèixer el privilegi de la seva Divina Llibertat i fer de tal privilegi l'ús més savi i més intel·ligent.

Així, doncs, mostra l'espasa al nou Fadri la necessitat de conèixer-se a si mateix, perquè pugui així contestar a la pregunta “Qui som?”, que és el problema iniciàtic d'aquest grau.

LES CINC GRADES

Mentre els primers tres viatges acaben prop del Segon Vigilant, al terme del quart i del cinquè és conduït l'aspirant al costat del Primer Vigilant, que li demana, primer, el toc i després la paraula d'Aprenent. Això significa que abans de rebre, ha de donar tot el que posseïx o coneix; a més, amb el toc demostra haver passat pels primers tres anys o etapes del seu progrés, representats pels tres viatges, i amb la paraula reafirma novament l'Acta de Fe representada en el sentit de la mateixa, la qual adquireix una importància especial després del cinquè viatge.

El pas de la columna del Nord a la del Sud, o de la plomada al nivell, amb el qual cessa per a ell la vigilància del segon per a ingressar en la del primer entre els dos Vigilants, ja es verifica efectivament des del quart viatge, després d'haver donat prova, en el tercer, amb l'ús de la palanca en unió de la regla, d'haver aconseguit la perfecció com Aprenent, posant en acció i fent operativa la Fe, que és la qualitat que especialment ha de desenvolupar-se en aquest grau, en unió amb la rectitud dels propòsits.

L'escaire que s'uneix a la regla en el quart viatge, mostra també el domini del nivell, que s'imposa sobre la plomada, és a dir, la necessitat d'un perfecte equilibri i d'una constant estabilitat i fermesa en els seus propòsits i aspiracions, qualitats molt bé expressades pel simbòlic Edifici que es construeix amb l'auxili d'aquests instruments.

La plomada es transforma així en la Tau sagrada, sobre la qual ha de brillar l'Estrella de la seva Espurna Divina. Per a pujar al tron del Primer Vigilant precisa franquejar cinc graderies, emblemàtiques de les cinc etapes o viatges fins a ara recorreguts. Aquestes graderies podem representar-nos-les de diferents colors, en correspondència amb els elements i experiències de les proves iniciàtiques.

La primera és negra, i correspon a la prova de la terra. Recorda a l'aspirant la Cambra de Reflexió, en el qual va ser introduït per a la necessària preparació al

grau d'Aprenent, i li mostra la necessitat de visitar l'interior de la terra, penetrant en la realitat de les coses que s'amaga darrere de la seva aparença o forma exterior.

La segona és blava i correspon a la prova de l'aire. Recorda el primer viatge de l'Aprenent i la necessitat d'enfrontar-se amb els prejudicis i els errors, els corrents contraris del món, romanent ferm en el seu judici i en els seus convenciments espirituals, com una torre que no vacil·la i no es desploma sota l'ímpetu de les huracans més violents.

La tercera és blanca i correspon a la prova de l'aigua. Recorda el segon viatge de l'Aprenent, i que deu l'iniciat dominar i calmar constantment les ones de les passions que brollen en el seu cor, mantenint-se constantment serè i tranquil enmig dels combats, de les lluites i de les violències exteriors.

La quarta és vermella, i correspon a la prova del foc. Recorda el tercer viatge de l'Aprenent i mostra a l'iniciat el seu deure de lliurar-se igualment de la freda indiferència i de l'exaltació impulsiva i necessàriament passatgera, fent que el seu entusiasme sigui un foc serè i constant que, com el de l'organisme en perfecta salut (lliure de la fredor de la mort i de l'ardor de la febre) produïx una benèfica calor vital permanentment encès en invencible aspiració cap al Millor.

La cinquena és incolora o policroma, corresponent a la cinquena-essència. Es refereix al nou element que es presenta en forma especial a la consideració del Fadri, corresponent al Principi Universal en el qual s'originen els quatre primers elements i en el qual es resolen.

És el principi de la Llum i de la Paraula, el vehicle del Verb, en el qual segons ens diu l'E. de S. J., es troba l'origen primer de totes les coses i de tots els éssers: "Totes les coses per ell van ser fetes i sense ell gens del que és fet existiria".

L'ESTRELLA FLAMEJANAT

Arribat a la cinquena graderia de la seva simbòlica ascensió, l'Iniciat adquireix aquella il·luminació o visió espiritual, que fa d'ell un "epopte" o vident i ho capacita per reconèixer l'Estrella Flamejant que brilla davant i per sobre de si mateix, en la part més íntima del seu ésser.

Aquesta Llum Ideal, provinent del seu Ésser Espiritual ho il·lumina ara amb tota claredat i guia amb encert els seus passos en la Senda del Progrés, que ho convertirà en "més que home", en veritable Mestre en tota l'extensió de la paraula.

L'Estrella (emblema de l'home perfecte o de l'Arquetip Diví de l'Home, del veritable Fill de Déu fet o emanat directament d'Ell, i per tant a imatge i semblança seva) té cinc puntes, que corresponen als quatre elements i a la quintaessència dels quals acabem de parlar, o sigui dels metalls ordinaris o facultats comunes de l'home: el plom dels seus instints materials, l'estany del seu componiment vital, el coure dels seus desitjos i el ferro del seu tremp, als quals s'uneix el mercuri filosòfic de la Intel·ligència Sobirana que tot l'amalgama i ho domina.

Representa en si aquell místic pentagrama que va ser triat pels Mags com símbol del Poder Sobirà de l'Iniciat, davant el qual tota la naturalesa s'inclina i obeïx, reconeixent aquella Imatge Divina que, reflectint la Veritat i la Noblesa, fa fluir lluny de si, amb la seva sola presència, tots els dimonis dels prejudicis i dels errors, dels instints i de les passions.

Com tot emblema, és susceptible de reversió i, mentre la seva posició dreta mostra el Pentagrama Lluminós de l'Ideal, l'home que ha adquirit un domini perfecte i equilibrat sobre si mateix, podent-se inscriure en el mateix la figura humana dreta, amb el cap cap amunt.

Quan la seva posició s'inverteix, l'error i el pecat, la Il·lusió de la matèria simbolitzada pel sexe que pren el seu domini sobre el cap, triomfen i fan a l'home l'esclau dels seus lúbrics instints i de les passions animals que també representa un cap de mascle cabró inscrita en un pentagrama invertit.

LA LLETRA "G"

Dintre de l'Estrella Flamejant es troba un signe o jeroglífic, que s'ha identificat molt bé amb la lletra G de l'alfabet llatí, encara que el seu significat originari fora tal vegada un poc diferent. La lletra G es troba exactament en el centre del pentagrama, i és digne de nota que, inscrivint en el mateix la figura humana, aquest centre correspon exactament a les parts genitals.

És, doncs, en extrem evident, la relació fonamental d'aquesta lletra amb el gènesi i la "generació" en tots els seus aspectes, representant en primer lloc el Centre Creador, origen de tota manifestació i les diferents expressions de la Força Creadora, manifesta tant en l'home com en els altres éssers vivents, per mitjà dels òrgans de la generació.

La Força Creadora, que es troba en el centre de tot ésser i de tota cosa, i que produïx en l'ordre natural orgànic la generació, té una importància fonamental en el doble procés de la involució i evolució, com ho demostra també la llegenda bíblica de la caiguda de l'home, associada amb l'ús indegut d'aquesta Força, procedent del misteriós Arbre de la Vida. Efectivament, segons sigui usada, aquesta Força, pot conduir a l'home tant a la degeneració com a la regeneració; aquesta última és privilegi de l'Iniciat, que havent dominat els sentits, canalitza la força generadora per a l'objecte suprem de la creació: l'engendrament o producció dintre del mateix home d'un ésser superior, el veritable Mestre.

Aquest argument de la degeneració i regeneració serà tractat més extensament en altre "Manual" d'aquesta Sèrie, amb el que especialment es relaciona.

Al fadrí únicament li competeix saber que, segons el seu ús recte o tort, aquesta Força conduïx a l'home a l'alliberament de l'Esperit o a l'Esclavitud de la Matèria, al domini en ell de la Realitat o de la Il·lusió. Mediti doncs sobre el seu profund sentit, reconeixent en la mateixa un Principi Diví que, encara que pervertit per la ignorància, té el Poder d'ennobrir a l'home i impulsar-lo sempre més amunt sobre la simbòlica escala del somni de Jacob, que uneix la Terra de la materialitat i de la il·lusió amb el Cel de la realitat espiritual.

GEOMETRIA - GENI - GNOSI

La mateixa arrel de generació es troba expressada en el grec “γϷ” que significa "terra" en el sentit de "generadora" o "mare dels vivents"; d'aquesta paraula va venir geometria, que significa

literalment "mesura de la terra", o sigui, en el seu sentit més ampli: "estudi de les Lleis o Principis Matemàtics Fonamentals, que constituïxen la mesura interior de la creació manifesta o món fenomènic (terra)".

El grec “γέ” és d'un valor gairebé igual al de llatí natura, que té la mateixa etimologia (originàriament gna-tura), significat la “engendrada” o “productora” per excel·lència, i per tant la “mare” de l'univers visible. Per consegüent, geometria és sinònim de “naturimensura”, o sigui “estudi de la interna mesura de la naturalesa, i dels Principis Matemàtics als quals es reconduïx i per que pel seu mitjà es fa manifesta la creació”.

Aquí no s'esgota, no obstant això, el seu significat: Geometria o “ge-meter”, és també un equivalent de Demeter o “Diva Mater”, quan significa la Mater Genitrix de la naturalesa. Precisament així hagueren d'entendre'l els antics hel·lens a l'usar aquesta paraula que clarament ens presenta l'origen de totes les coses visibles en la pura Ciència de les Formes, que és també la ciència de les mesures i de les proporcions, atès que mare i mesura són paraules en aquest cas etimològicament equivalents.

És, doncs, evident, l'estricta relació significativa entre generació i geometria, sent aquesta última la mesura de la primera, quan ens mostra els Principis Matemàtics que presideixen a la Creació Universal de les coses. Igualment evident es fa a la nostra consideració etimològica i filosòfica la connexió de generació amb geni i gnosi, altres dos importantíssims significats de la lletra G.

En el Geni (paraula derivada de la mateixa arrel gé o gen) trobem doncs la més elevada i sublim manifestació de la generació: la creació o producció del que pot haver de més bell, atractiu i agradable, de tot el que eleva a l'home i ho conduïx més prop de la seva naturalesa divina. La Ciència, l'Art i la Religió, en tots els seus aspectes, són igualment obra del Geni de l'Home, de l'enginy o genialitat humana del que en l'home és més que home i tendeix a fer d'ell un Magister.

El cultiu del Geni (del seu propi geni o genialitat innata) ha de ser, doncs, l'objecte fonamental del Fadrí, ja que únicament en la mesura en la qual el seu propi Geni es manifesta, pot veritablement aspirar al Magisteri i arribar a realitzar-lo. Aquest és el sentit de la seva regeneració, per mitjà de la lletra G, ocultada i revelada en l'estrella flamejant del seu Ideal.

L'etimologia de gnosi mostra l'estret parentiu entre les dues classes d'idees que s'agrupen en els dos verbs “engendrar” i “conèixer”. L'arrel “gno” (en sànscrit “jña”) del grec gnosi i del llatí gnosco o cognosco, nomen (de gnomen), notus (de gno- tus), nobilis (de gno-bilis), és molt semblant a l'arrel “gé” o “gen” (sànscrit ja o jan) de la qual hem vist derivar-se geometria, gen-eratio, gen-ius i na-tura.

Efectivament, tot procés de coneixement és una interna “generació d'idees”, una generació que es produïx en la ment, altra paraula que mostra la idèntica relació entre les dues classes d'idees, puix que deriva amb el grec metron “mesura”, amb el sànscrit “rages” i “matra” i amb el llatí “memini, monitus, mensura”, etc., de la mateixa arrel que es deriva “ma-me” o “man-men” de la qual deriva “mare” (en llatí “mater”, grec “meter”, sànscrit “matarā”), per ser la ment veritable “mare de les idees”.

Gnosis és, doncs, sinònim de coneixement o “ciència” (de “sci-re”, conèixer, saber), referint-se més aviat que al coneixement profà i a la ciència ordinària, a aquella veritable “scientia” o “sapientia”, que es troba constantment comprovada per la directa experiència individual i és consciència interior de la realitat i, per tant, patrimoni i prerrogativa dels iniciats en la senda de la Veritat.

L'adquisició de la Gnosi, per mitjà del Geni Individual, serà per consegüent objecte dels esforços del Fadrí, esforçant-se a interpretar, amb el seu estudi i pràctica de la Geometria, el Gran Misteri de la Generació Universal.

GRAVITACIÓ - GRÀCIA - GOIG

La Gnosi conduïx a reconèixer la Llei Universal de Gravitació (de gravis: greu) que per a l'Iniciat té un sentit més íntim i profund que per al profà, ja que no es limita a considerar les relacions entre els cossos físics (celestials i terrestres) sinó que abasta el domini moral i espiritual, en una comprensió més perfecta d'aquella Realitat, de la qual veiem onsevulla les manifestacions i sentim i expressem constantment la presència i la vida.

La Força de Gravetat és doncs per a l'Iniciat, aquella Llei d'Amor o atracció universal, que conduïx tota cosa i impulsa a tot ésser cap a aquell centre que cadascú reconeix i sent interiorment com més greu, o sigui que manifesta una vida més profunda, activa i real.

L'estudi i la perfecta comprensió d'aquesta Llei és, per consegüent, d'una importància sobirana per a l'Art Real de la Construcció Individual i Universal, quan aquest Art ha de ser pràcticament una constant elevació o edificació d'ideals, pensaments, paraules, propòsits i accions. Aquesta elevació no pot aconseguir-se si no té la seva base i s'edifica sobre la Llei de l'Amor que uneix a totes les coses pels llaços invisibles de la seva unitat originària, i els atreu mútuament segons les seves recíproques afinitats, per a una finalitat harmònica.

Només el Mestre, amb l'estudi de la música i de l'astronomia pot, per tant, arribar a la comprensió perfecta d'aquesta Llei, que dóna a l'espiritual (el Geni en nosaltres) el Centre del Poder i el domini sobre tota gravetat o atracció material.. i el Fadrí es converteix en Mestre, en la mesura que la comprèn i practica. La comprensió de la Llei de Gravitació obra la ment de l'Iniciat a la Gràcia Divina, i ho fa partícip de totes les benediccions, de les quals la Suprema Realitat és Causa i Font Perenne: sintonitzat amb la Llei d'Amor s'establix en una actitud de “no resistència” i activa i sincera benevolència; així arriba a la més perfecta harmonia amb l'univers, i es transforma en Canal per a la manifestació de la Gràcia, de la Saviesa i de tots els Béns, una expressió sempre més elevada i radiant de la Vida Una, de la qual és Centre, Vehicle i Instrument.

Aquesta transfiguració del ser humà, aquesta veritable metamorfosi, que va ser equiparada a la de la crisàlide en papallona, és font i origen de goig o Beatitud: aquell content íntim, aquella felicitat inefable que pertany a l'Ésser i es fa manifesta en el nostre interior, segons vam assolir estar en harmonia amb el més alt en nosaltres. L'Iniciat que la realitza en si mateix, realitza la Gran Obra que ha estat constantment l'objecte final de tots els Misteris i segueix sent Meta Suprema de la Maçoneria: adquireix aquella Pau Sublim que s'estén sobre ell com un Mantell de Gloria, el Veritable “vellocí d'or” objecte de l'expedició dels Argonautes.

De manera que quan la lletra G se'ns reveli individualment en la seva sèptuple sentit --premi i resultat del perfecte coneixement dels anteriors- cessarem de ser homes, havent realitzat el Suprem Magisteri, que duu amb si la Conquesta de la Immortalitat sobre la terra i el domini complet sobre tota la naturalesa

TEMPTACIÓ

Havent conclòs el seu cinquè i últim viatge, el Fadrí es troba novament en l'Occident, entre les dues columnes, en la mateixa posició del seu primer ingrés en la Segona Càmera, on no li donen a conèixer les responsabilitats i deures implícits en el privilegi del grau de Fadrí, preguntant-se-li si es troba disposat a complir amb ells.

Com l'Aprenent, se li dóna poder i plena llibertat d'elecció, sent aquesta una característica de la Maçoneria en tots els seus graus. Aquesta elecció es troba molt bé simbolitzada per les mateixes columnes entre les quals es troba, i que tenen per a ell idèntic sentit que les dues dones, representades als dos costats d'un jove en la sisena carta dels naips coneguts amb el nom de tarot.

La dona que es troba a l'esquerra, bella somrient i provocativa, és la imatge del plaer i de la malícia, que s'esforça en atreure'l al seu costat; la qual es troba a la seva dreta, serena, noble i austera, representa el deure, i li mostra la senda de la virtut.

En cada etapa del seu progrés, té constantment l'iniciat que triar entre dues senderes, enfrontant-se amb la temptació d'abandonar els seus esforços cap al millor, les seves aspiracions superiors, seguint el camí en aparença més fàcil, que consisteix a deixar lliure curs a les seves passions i apetits, en comptes de disciplinar-los i sacrificar-los sobre la senda de l'Ideal que brilla davant d'ell, com l'Estrella Flamejant de la qual acabem de parlar.

Aquesta elecció entre els dos camins, encara que es presenti en tots els graus de la carrera iniciàtica, és especialment important per al Fadrí, que representa el segon grau d'iniciació, quan en aquest estat l'elecció té un valor més definitiu, rebent o no confirmació mitjançant una actitud interior de fermesa, estabilitat i perseverança en els seus propòsits. Com sempre, l'elecció en un o altre camí depèn del grau de discerniment individual, sent constantment el progrés efectiu proporcionat al desenvolupament d'aquesta importantíssima facultat.

EL JURAMENT

Havent triat el Recte camí de la Veritat i de la Virtut, se li obre novament la senda de l'Orient, fins que arriba davant del Ara, on ha de doblegar el genoll esquerre, significant amb això el domini adquirit sobre els seus instints i passions conservant la dreta en esquadra, com prova de la rectitud i fermesa de la seva Voluntat, per a prendre solemnement l'obligació inseparable d'aquest grau, en el qual roman segons la complix.

La primera obligació del Fadrí és un grau major de discreció, del que se li va exigir a l'Aprenent: no deu l'Iniciat del Segon Grau callar-se únicament en presència dels profans sobre els Misteris de l'Ordre, sinó que ha de cuidar de no revelar als Aprenents el que encara no els pertany conèixer. És a dir, que no ha de parlar als iniciats que es troben en els seus primers esforços, de coses que encara no podrien comprendre i suportar i que, per tant, més aviat que profitoses els serien inútils i nocives: “els llavis de la Saviesa han de romandre muts a no ser per a les oïdes de la comprensió”, proporcionant a l'Iniciat les seves paraules a l'exacta mesura de l'enteniment de qui les escolta.

La segona i tercera es refereixen als seus deures envers l'Ordre i els seus Germans, dels quals promet ser fidel i lleial company, defensant-los, socorrent-los i lliurant-los, quan estigui en el seu poder, de tot perill que els amenaci.

La quarta i la cinquena són els seus deures de Maçó amb si mateix: esforçar-se constantment sobre la Sendera de la Veritat i de la Virtut, servint-se dels instruments dels quals ha après l'ús, i mantenint-se fidel a l'ideal més elevat de la seva consciència.

La disciplina del silenci que se li exigeix, a semblança dels pitagòrics, amb els quals té l'iniciat d'aquest grau especial parentiu, li farà exercitar-se més profitosament en l'estudi i en la reflexió, progressant en la Lògica que, entre les set arts, el Fadrí especialment ha de conèixer, exercitant-se a més, per mitjà de la mateixa (de la Lògica), en l'Aritmètica i en la Geometria.

El grau major de fidelitat a l'Ordre que se li exigeix, un millor i més profund coneixement del seu caràcter i finalitats, ho faran en la mateixa, un Obrero útil, veritable company dels seus iguals i Mestres, confirmant amb un propòsit més definit i una major habilitat la seva bona voluntat d'Aprenent, i cooperant amb ells en la Gran Obra de Construcció Universal que constituïx l'objecte social de la Institució.

Finalment, els seus esforços constants per al Bé i la seva fidelitat a l'Ideal, amb aquella fermesa i perseverança que ho diferencien de l'Aprenent, són les qualitats que faran evident la part més noble i elevada del seu ésser, fent brillar la seva pròpia llum interior, l'Espurna Divina que constituïx la seva Mònada Immortal, franquejant-li progressivament el Camí del Magisteri.

EL COR ARRENCAT

Abans que faltar al seu jurament, el Fadrí prefereix “que se li arrenqui el cor, destrossant-lo i tirant-lo als voltors” Què representa aquest cor arrencat i quin és el significat simbòlic dels voltors?

Aquesta pena al·legòrica, a la qual el Fadrí es condemna en el cas d'infidelitat a les obligacions que acaba de contreure (o sigui, dels deures implícits en la seva nova qualitat, als quals acaba de reconèixer), té un notable semblat amb el mític càstig de Prometeu qui, després d'haver format els primers homes, barrejant la terra amb l'aigua (a semblança del Elohim hebraic), puja al Cel amb l'ajuda de Minerva (la Saviesa o Principi de la Intel·ligència) per a robar allí el Foc Sagrat, l'Espurna Divina que havia d'animar-los, i a qui per tal atreviment, condemna Júpiter, el Déu Pare de la Creació, a ser lligat en les muntanyes del Caucas, on un voltor havia de devorar-li constantment les entranyes. Vulcà (el forjador dels metalls en les entranyes de la terra) es troba encarregat de l'execució de la sentència; mentre Hèrcules (la Força Heroica que triomfa davant de tots els obstacles) es converteix després en el seu llibertador, matant al voltor, o sigui el pensament negatiu que turmentava el seu cor, condemnant-lo a un estat d'impotència (les cadenes que ho lliguen).

És evident que ha d'existir una analogia entre la pena simbòlica del Fadrí i aquest relat mitològic.

El cor és, doncs, el símbol de la Vida que anima a l'organisme (format de pols i d'aigua, és a dir, producte de l'evolució natural dels elements, des de baix cap amunt, des del més dens pel cap alt subtil) així com del Centre Interior de l'home; del seu ésser, de la seva consciència, del seu jo. Aquí es manifesta l'Espurna Divina, el foc sagrat que Prometeu, evident símbol de l'impuls evolutiu, arrabassa en la seva ascensió al Cel, i que representa el discerniment de la realitat superior que constituïx el Món Diví, amb l'ajuda del Principi Intel·ligent que és la Ment Universal, emanada directament de Júpiter.

Quant al càstig no pot ser sinó conseqüència de la prostitució de la més elevada conquesta del mateix Impuls Evolutiu, el que ha produït a l'home i la naturalesa del qual ho diferencia dels altres éssers de la naturalesa fent que preponderen en ell els seus ideals (l'Espurna Divina) sobre les seves passions, desitjos i tendències materials (l'aigua i la terra) que constituïxen el seu ésser inferior.

Júpiter no representa en aquest cas cap principi de despòtica venjança, sinó únicament la Llei Impersonal, segons la qual cada individu es decreta el seu propi càstig, per la inobservança de la mateixa. I Vulcà, l'executor material del càstig, representa aquells metalls o qualitats ordinàries de l'home, que ho esclavitzen o lliguen al Caucas de la matèria, fins que no s'amalgamen en el mercuri filosòfic de la iniciació. El voltor és el símbol del remordiment interior i de l'anhel que nia en el cor de l'home, amb la consciència de la seva esclavitud i el desig del seu alliberament, que es realitza pels esforços de l'Iniciat, personificat per Hèrcules,

qui, amb la força que neix del coneixement del seu diví origen acudeix a llibertar a l'home inferior, que és ell mateix, de l'esclavitud de la matèria, destruint la il·lusió devoradora de la Vida del seu cor. El Fadrí, fidel al seu Ideal, ha de, doncs, cuidar de no prostituir la seva vida lliurant-se a les passions, fent-la pastura o aliment dels seus desitjos o instints inferiors, l'esclavitud dels quals i el remordiment consecutiu serien el seu propi càstig. Això és el que significa el jurament.

CONSAGRACIÓ

AL jurament segueix la consagració que es fa, a semblança de la de l'Aprenent, “pels cops misteriosos del grau” que en aquesta Segona Càmera són, com és natural, diferents.

El recipiendari segueix agenollat, sota la volta d'acer formada per tots els germans presents, evident símbol dels seus pensaments més elevats que convergeixen per sobre del seu cap, representant la Força Impersonal de la col·lectivitat que es troba al costat d'ell per llaços de la germanor, que ho sosté, ho inspira i ho incita a progressar, en proporció de la seva mateixa fidelitat a l'Ideal i a la Institució.

La seva posició de genolls no constitueix de cap manera un acte d'humiliació en relació amb els presents, sinó tan sols una disposició adequada de receptivitat en presència del Misteri que ha de complir-se en ell en aquest moment culminant de la Cerimònia, i del com el Ritu de la Consagració, és simplement la representació exterior.

Així com el baptisme de l'església pot en certa manera parangonar-se amb la iniciació de l'Aprenent, la cerimònia de la confirmació té analogia amb la consagració del Fadrí: es tracta, doncs, d'un acte solemne i sagrat, en el qual se li administra al recipiendari el crisma o unció que li consagra en definitiva com membre fidel de l'Ordre, després d'un Aprenentatge en el qual va adquirir un millor coneixement d'ella i va posar a prova la seva fermesa i perseverança manifestant la real naturalesa dels seus propòsits.

No pugués, per tant, rebre's degudament la consagració en una posició distinta: les Forces Espirituals que convergeixen en aquest moment per sobre del seu cap, representades per les espases, han de rebre's en una especial disposició interior, a la qual s'acompanya una adequada posició exterior, que al mateix temps és símbol de la primera. Els cops misteriosos que sonen sobre el seu cap i les seves esquenes, representen el moment final en el qual aquestes Forces es manifesten de l'interior a l'exterior i de dalt a baix, i vibra llavors en tota la seva personalitat, des del cap a la punta dels peus, un so nou, una nova tonalitat, una més lluminosa manifestació de la seva Divina Essència: el Fadrí Maçó ha nascut en aquest moment en el recipiendari, que s'ha convertit, pels seus propis esforços, en Obrer i Soldat de la Intel·ligència Creadora, i que, amb la seva activitat constructiva al servei dels seus semblants, prendrà part, amb aquesta nova investidura, en la Gran Obra de la Construcció Universal.

LA COL·LOCACIÓ DEL MANDIL

La participació en la Gran Obra, d'una manera diferent a la del Aprenent, duu amb si la necessitat de col·locar-se de diferent manera el “vestit de treball” representat pel mandil: la solapa triangular aixecada en primer grau, ha d'ara doblegar-se dirigint la seva punta cap avall.

Mentre l'Aprenent, per ser encara inexpert en la seva obra d'escalabornar la pedra bruta del seu propi caràcter i dominar les seves passions, té la necessitat de cobrir-se i protegir-se també en la regió epigàstrica (que es considera com el seient dels instints animals), aquesta necessitat ha desaparegut per a l'artista que s'ha fet expert en el seu treball i, havent après a dominar-se, pot descobrir sense perill aquesta regió.

A més, mentre el triangle amb la punta tornada cap amunt representa el foc o bé l'element actiu del sofre que ha de despertar en si i que deu animar-lo, així com els seus més elevades aspiracions en les quals ha de fixar constantment la mirada per a sostenir-se i dirigir-se, cessa aquesta necessitat per al Fadrí, que s'ha estabilitzat ferm i irrevocablement en els seus propòsits i la fidelitat dels quals és la seva qualitat més característica.

El triangle dirigit amb la punta cap avall representa ara l'aigua o l'element passiu de la sal, és a dir, el seu nivell d'equilibri o condició d'igualtat, que és la conseqüència de la fermesa i de la perseverança en els seus primers esforços.

Fingeixen així els dos triangles, respectivament, la plomada i el nivell que caracteritzen els dos graus: la Força que el primer cerca en la seva Paraula Sagrada per mitjà del seu coneixement del real; l'establiment en la consciència d'aquesta Força, present dintre del seu propi cor, que, amb la seva fermesa, fidelitat i perseverança, vol aconseguir el segon.

En el centre de la solapa hauria de representar-se, en aquest grau, el pentagrama o estrella que ho simbolitza, imatge de l'ideal actiu present en el seu ésser que es troba establert en la condició d'equilibri, fermesa i igualtat indicada per la solapa doblegada sobre el mandil.

Està molt difosa també el costum de doblegar d'una banda, en aquest grau, la part inferior del mandil, per a indicar que el Fadrí no és encara un maçó complet.

Aquest costum, estranya per cert a les corporacions medievals de les quals va heretar el seu simbolisme la Maçoneria Moderna, representa al nostre judici una superfluïtat, puix que el maçó complet o Mestre, té altres signes i emblemes que ho diferencien del Fadrí.

L'Obrer de la Llibertat i del Progrés, Fadrí dels seus Mestres i dels seus iguals, ha de dur com distintiu el seu mandil perfectament estès, doblegant únicament la part superior per a distingir-se de l'Aprenent, com símbol de la seva activa participació en el Treball Constructor que és objecte de la nostra Institució.

LA MARXA I EL SIGNE

Als tres passos curiosament mesurats de l'Aprenent, el Fadrí afegix altres dos distints dels precedents, el primer dels quals ho fa desviar de la regió del Sud, i el segon ho reconduïx en línia recta sobre els seus primers esforços. Evident al·lusió, aquesta, al significat simbòlic del seu cinquè viatge, així com a la llibertat peculiar que caracteritza a aquest grau, la conquesta del qual és conseqüència de la fidelitat en la pràctica de l'Art.

Els cinc passos de la marxa, que recorden els seus cinc viatges, es repeteixen en els cinc cops del toc i de la bateria, així com en el signe de reconeixement. Aquí, els dos cops sobre el dit següent, indiquen un progrés, en la “capacitat de reconèixer la qualitat real” que s'amaga sota l'aparença exterior d'una persona --progrés que es farà sempre més evident amb la seva conducta en la carrera maçònica.

Quant als cops, mentre els primers mostren la seva fe d'Aprenent, els dos següents, perfectament distints dels anteriors, palesen l'esperança que resulta del seu establiment en la Veritat.

El signe del Fadrí (un dels més bells i profunds que puguin imaginar-se) no és únicament un record del jurament, com se'ns diu en el seva primera i més elemental accepció. L'escaire i l'estrella (símbols dels seus dos últims viatges) es troben aquí perfectament combinades: l'escaire feta amb la mà dreta, ha descendit fins al cor, indicant així que el Fadrí no es limita a frenar i rectificar les seves expressions exteriors, sinó que la seva capacitat de dominar-se s'ha estès als moviments interiors de l'ànima, en el mateix centre de la seva vida, del seu ésser i de la seva individualitat.

La mà esquerra, oberta i aixecada, forma aquell Pentagrama que els ocultistes consideren com el símbol del poder, del domini de la Quintaessència sobre la Tètrada dels elements, de la Intel·ligència sobre els instints i les tendències inferiors.

La mà esquerra aixecada mostra també l'Ideal sobre el qual es fixa constantment la Intel·ligència, que és la part naturalment passiva i femenina del nostre ésser. L'escaire de la mà dreta representa la Voluntat, el costat actiu o masculí de l'ésser, constantment dirigida per a expressar fidel i rectament, en activitat constructora, els desitjos i les aspiracions més nobles del cor. El moviment que es fa amb aquest signe no representa, tan sols l'acte de “arrencar-se el cor i tirar-lo als voltors”; més aviat, pot veure's en el mateix l'esforç actiu per a realitzar l'ideal en la vida i en les condicions materials, que caracteritza l'activitat o treball de l'iniciat i de l'artista.

Per tant, el signe del Fadrí es refereix principalment a l'activitat laboriosa inspirada per un Ideal superior que ha de caracteritzar constantment aquest grau en qualsevol camp de la vida, en totes les condicions i circumstàncies que un pugui trobar-se. Aquest és l'ensenyament constant que ha de donar el signe del grau a tot veritable Fadrí que aspira a realitzar en si mateix el privilegi d'aquesta qualitat, esforçant-se constantment a fer que la seva visió s'expressi en tots els seus propòsits i accions, traduint-se en una vida fecunda i activa i en un treball sempre benèfic per als seus semblants.

LA PARAULA DE PASSADA La Paraula de Passada recorda al Fadrí com s'aconsegueix l'ascens efectiu del primer al segon grau maçònic.

El significat d'espiga (símbol de la seva pròpia maduresa, així com de la fecunditat i utilitat dels seus esforços) el relaciona evidentment amb els Misteris de Eleusis, i és molt probable que sigui simplement la traducció del grec “stachys”, que té el mateix significat i l'etimologia del qual prové de l'arrel sta “estar” considerant-se l'espiga com “el que està” o “estaciona” en la posició aconseguida.

En hebraic la seva etimologia la relaciona amb l'arrel semítica SBL, que significa “abocar, vessar, espargir, conducta” de la qual es deriva també shabil “sendera, camí”, i a més de “espiga”, significa també “ram, corrent d'aigua”. En aquest mateix idioma, separant-se la paraula en les seves dues parts, alguns li han donat el sentit de produir la pedra preciosa, sentit que indubtablement té alguna importància per a nosaltres.

També s'ha considerat com una hebraizació de Cibeles (que representa la terra fecunda i productiva molt considerada en els Misteris) o del grec “sibo lithon” “sebo lithon”, respectivament “cultiu o honoro la pedra” significat anàleg al segon que hem trobat en la seva etimologia hebraica.

Finalment, el llatí “spica” té el significat de “agudeses, penetració” i es relaciona amb el verb spicere “mirar” (en sànscrit spac, amb el mateix sentit), relacionant aquesta paraula, en la seva accepció llatina, amb la capacitat de veure, penetrar el fons de les coses, pròpia de l'iniciat.

Així, doncs, aquesta paraula reuneix en si els significats de “estabilitat productora, camí fecund, maduració elevada, producció preciosa, penetració clarivent”, que tots poden atribuir-se i considerar-se avantatjosament com símbols del que significa realment el místic pas del primer grau al segon.

L'espiga, que es troba representada també en el cel, com l'estrella més lluminosa de la constel·lació de Verge, és un símbol comú a tots els misteris de l'antiguitat, i per aquesta raó, ha de posar-se en primer lloc entre els diferents sentits de la Paraula de Passada del Fadrí. A més que en els ritus eleusinis, la trobem, per exemple, en els de Isis, de Atil i de Mitra: espigues i roselles adornen els cabells de la deessa egípcia, i en la mateixa religió catòlica l'espiga té el seu paper en la representació simbòlica de l'Eucaristia.

En els Misteris de Eleusis, es parangonava a l'iniciat amb l'espiga de blat, producte fecund de l'esforç vertical i de l'activitat laboriosa que va impulsar el gra amagat en la terra a germinar obrint-se el seu camí en sentit oposat per força de gravetat, en direcció dels raigs benèfics del sol, fins que arriba el moment que aquest esforç ascendent s'acaba i madura en un fruit que per si mateix ha estat emblema d'utilitat i fecunditat: bella imatge de la vida humana, de l'home que creix pels seus propis esforços, amb l'objecte de madurar en una activitat sempre més útil i fecunda per als seus semblants.

L'estadi del creixement de la planta, per mitjà de laboriós esforç vertical (en sentit oposat a la gravetat dels seus instints i passions) correspon evidentment a l'estat d'Aprenent, que es transforma en Fadrí, quan s'establix en l'altura arribada, per a poder madurar i fructificar.

LA PARAULA SAGRADA

L'estudi de la Paraula Sagrada ens duu a comprendre més íntimament en què consisteix aquesta condició d'estabilitat i fermesa que caracteritza al Fadrí. La Paraula Sagrada del Fadrí és la tercera persona “aorista” del verb hebraic KUN que significa “estar ferm, fundar, establir”. Aquesta paraula pot, doncs, traduir-se: “(Ell) estableix o establirà, fundarà, confirmarà”. Relacionada amb la Paraula Sagrada de l'Aprenent, que significa “En Ell la força” i que denota la Fe en una Realitat o Poder Superior, la Paraula del Fadrí té un evident sentit paral·lel i complementari d'Esperança, resposta en aquesta mateixa Força o Realitat interiorment reconeguda, que s'establix o confirma efectivament en un resultat particular, objecte al mateix temps de la Fe i de l'Esperança.

En altres paraules, per a arribar a ser veritablement operativa i fecunda la simple Fe de l'Aprenent, ha d'establir-se interiorment una condició d'absoluta fermesa, sense que hagi cap ombra de dubte o vacil·lació, doncs només amb aquesta condició pot produir els resultats miraculosos que s'atribuïxen a la Fe i que Sant Pau enumera en una de les seves epístoles.

L'establiment interior d'una condició d'absoluta confiança en el Poder de la Realitat i en la seva pràctica actuació en vista d'un resultat particular, conduïx naturalment a la “esperança” o expectació de la seva efectivitat.

Així, doncs, aquestes dues paraules, íntimament relacionades la una amb l'altra, ens inicien en el reconeixement i en l'ús efectiu del Poder Suprem, de la Força Universal de la Creació, que sempre procedeix i obra des d'endins cap a fora, manifestant exteriorment, expressant en el nostre propi món objectiu, les condicions o consecucions interiors que s'han establert en el nostre interior individual.

Les quatre lletres que es compon aquesta paraula signifiquen respectivament: “m... p... m... p... “. Aquest conjunt ens manifesta una curiosa correspondència amb el mateix signe del Fadrí, que al seu torn, pot molt bé interpretar-se en perfecta correlació amb el sentit de la Paraula Sagrada.

La mà oberta i aixecada, formant amb el palmell el signe del Pentagrama, representa molt bé la Intel·ligència que s'eleva interiorment en les regions transcendents del Món Diví, establint-se un íntim contacte o relació entre la Consciència Individual i la Còsmica. El Foc Sagrat de Prometeu, o sigui la Força de la Realitat, pot llavors descendir en l'home, establint en el seu cor, que es troba en actitud receptiva o passiva (molt bé simbolitzada per una mà horitzontal o un peix), aquella condició interior, de la qual es converteix en vehicle o instrument en la manifestació exterior. Doncs, com va dir Emerson: “Aquesta Energia no descendeix en l'home, sinó a condició d'una sencera possessió”.

TERCERA PART

FILOSOFIA INICIÀTICA DEL GRAU DE FADRÍ

Contestant pels seus propis esforços a la pregunta “D'on venim?”, l'Iniciat del primer grau és conduït a reconèixer la Unitat del Principi de Vida, la Dualitat de la seva manifestació en els parells d'oposats i complementaris i la Llei del Ternari que fa fecunda aquesta Dualitat i reproduïx a l'infinit aquesta mateixa Unitat en la Multiplicació de la creació.

A l'iniciat del segon grau anàlogament li competeix buscar una satisfactòria resposta a la segona pregunta de l'Esfinx, “Qui som?”, estudiant l'enigma del seu propi ésser sota el triple aspecte de “producte de l'evolució de la naturalesa”, de “ser individual dotat en autoconsciència i raó” i de “expressió o manifestació directa de la Vida única, cap a la qual tendeix constantment amb el seu progrés”. El Fadrí s'enfronta així amb el “gnothi seautón” (coneix-te a tu mateix!) dels iniciats hel·lens, i en aquesta contestació, que ha de ser individual perquè sigui individualment satisfactòria, no poden oferir-li cap ajuda els diferents dogmes i creences, positius o negatius, pels quals les religions i ciències profanes solen adormir les consciències.

Com amb el garbell en Eleusis se separaven els grans grocs del blat (consagrats a Ceres) de les negres llavors de rosella (consagrades a Morfeu), així li competeix al Fadrí destriar clarament entre la clara llavor de la Veritat que conduïx a la font de “Mnemósima” (la memòria o coneixement de la Realitat), amb la beguda de la qual s'aconsegueix la immortalitat, i la negra llavor de l'error que conduïx al “Leteo”, la Font de l'oblit que produïx la mort de la consciència, sepultada en la il·lusió de la matèria (14).

La contestació a la pregunta “Qui som?”, per mitjà de la Lògica, de l'Aritmètica i de la Geometria, i sota el triple punt de vista que hem parlat, li conduïx naturalment a l'estudi de les propietats dels nombres quatre, cinc i sis, i dels conceptes filosòfics i geomètrics que es relacionen amb els mateixos.

Meditant sobre aquests nombres i relacionant-los amb les propietats del seu ésser, a la llum dels coneixements adquirits amb els tres primers, per mitjà d'aquell discerniment que mesura i determina constantment el progrés iniciàtic, arribarà a orientar-se en aquest Camí (simbolitzat pels seus cinc viatges) i esquinçant les tenebres de l'aparença, que com el vel de Isis, amaga la Veritat a l'enteniment profà, arribarà a l'Orient, on resplendeix l'Estrella lluminosa i, en el seu centre, la Lletra sagrada, font d'aquesta Llum.

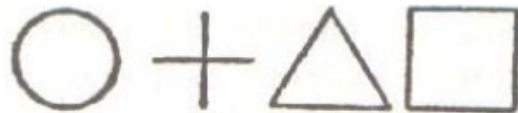
Però aquest resultat no s'aconsegueix llegint molt sense meditar, ni escoltant sense reflexionar, sinó escoltant i llegint amb “discerniment”, i aprenent a pensar per un mateix, exercitant-se un, constantment en l'ús dels seus propis instruments mentals, amb els quals farà perfectament justes, planes i polides les sis cares del Cub simbòliques de la seva Individualitat.

(14) Aquesta relació de la Veritat amb la memòria i de l'error amb l'oblit de la nostra pròpia naturalesa divina, està molt clarament il·lustrada per la paraula que s'usa en grec per a expressar la Veritat, “aletheia”, literalment “no oblit”.

EL NUMERO QUATRE

Així com el nombre un, simbolitzat pel punt, indica l'espai potencial sense dimensions, i el nombre dos, determinant la línia, mostra la primera dimensió, el nombre tres, formant amb el triangle la primera figura plana, determina juntament amb el plànol, l'espai bidimensional. Anàlogament, el nombre quatre constituïx amb les tres línies i els tres plànols que es troben en el vèrtex d'un angle triedre, l'espai tridimensional de la nostra experiència objectiva.

Així, doncs, mentre els tres primers nombres es refereixen més especialment als Principis que governen l'Univers i a l'Origen Primer de les coses (Món Diví en el qual existeix en principi i del com procedeix i es desenvolupa des de l'interior a l'exterior tota manifestació objectiva) el nombre quatre ens introdueix en el regne de l'experiència sensible, determinant les tres (o sis) dimensions de l'espai.

Els primers quatre nombres determinen, a més, les quatre figures fonamentals del simbolisme hermètic: el cercle, format per tot punt aïllat convertit en centre d'activitat, manifestant-se des de dintre cap a fora: la creu formada per dues línies (dues manifestacions duals o bipolars de la Unitat) que es conjuguen o seccionen rectament; el triangle determinat per tres punts o tres línies que produïxen els seus tres angles o aspectes; el quadrat, que amb quatre punts i quatre línies, determina i circumscriu igualment quatre angles. I la suma dels quatre forma el nombre deu, que no ens competeix examinar aquí.

EL TETRAGRAMA

Les quatre figures posteriors tenen una evident correspondència amb les quatre lletres del tetragrama, nom hebraic de la Divinitat que no es permetia pronunciar, i la perfecta vocalització de la qual no pot ser coneguda sinó per l'iniciat en la seva comprensió.

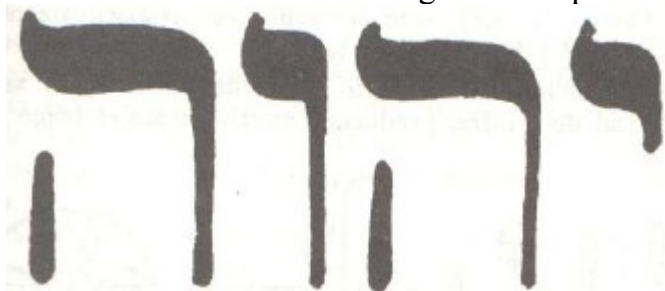
La primera lletra, “iod”, la més petita de l'alfabet hebraic, correspon evidentment amb el punt, origen i centre de tot cercle, o sigui amb el Principi Originari de tota manifestació.

La segona, “hé”, representant una espiració, correspon amb la manifestació, que conduïx als dos Principis, complementaris o antinòmics, que integren l'angle i la creu.

La tercera, “vau”, formada pel punt que descendeix en línia vertical, mostra la Unitat que es produïx i esdevé creativa en el Binari (indicat per “hé”) produint-se així el Ternari o triangle, que representa les tres propietats universals de l'activitat, de la inèrcia i del ritme.

És el pont o nexa que connecta la Dualitat de la manifestació amb el Principi Originari i el fa fecund i productiu --l'Amor que uneix al Pare i a la Mare, engendrant al Fill.

La quarta lletra, que és una “hé” duplicada, expressa la manifestació visible, originada pels dos Principis que constitueixen la manifestació latent, o sigui la Creu que es concreta i realitza en forma contingent en el quadrat.

Arribem així a comprendre el sentit de “la Tètrada, font perenne de la Naturalesa”, de la qual ens parla Pitàgores a través dels Versos Àurics, com del Suprem Misteri de la creació.

Les quatre fases creadores representades en les quatre lletres del Nom del Ser creador, corresponen gramaticalment: al subjecte d'una proposició (cas nominatiu del nom o pronom); a l'atribut, que denota l'activitat o manera de ser pròpia del subjecte (verb, o bé adjectiu que, per la seva qualitat, denota i implica aquesta activitat); a fi d'aquesta activitat o manera d'ésser (complement directe expressat pel cas acusatiu); al complement indirecte, de terme o relació, que especifica les circumstàncies de l'acció.

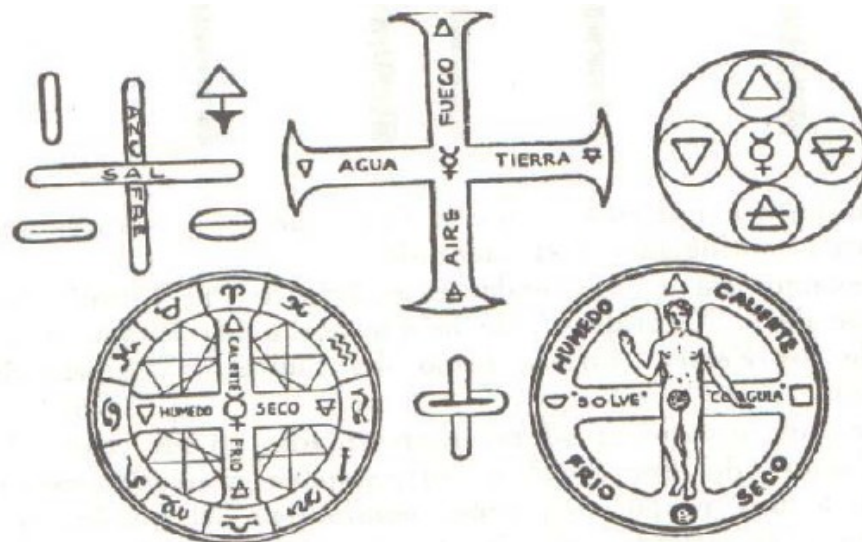
Aquests quatre elements de l'oració apareixen amb tota claredat en el primer versicle del Gènesi:

1. Déu (subjecte).
2. Va crear (atribut).
3. el cel i la terra (complement directe).
4. en principi (complement indirecte).

ELS QUATRE ELEMENTS

Es fan correspondre també les quatre lletres del Nom Sagrat amb els quatre elements, representats simbòlicament pels quatre braços de la Creu i formats per la polarització del mercuri, “Akasha” o Quintaessència, nascut de la unió del Principi Masculí o Actiu (el sofre) amb el Principi Femení i Passiu (la sal), que corresponen, respectivament, amb la línia vertical i horitzontal de la Creu.

La polarització del mercuri (el centre de la creu) segons la línia vertical del sofre, produïx respectivament el foc o principi d'expansió (que origina la força centrífuga i tota forma d'irradiació) com polaritat positiva i l'aire o principi de contracció, com polaritat negativa (que origina la força centrípeta i tota forma de moviment, rotació o translació).

La mateixa polarització, segons la línia horitzontal de la sal, produïx l'aigua o principi d'humitat, unió o solució en el seu aspecte positiu, i la terra o principi de sequedat, cohesió i separació en el seu costat negatiu; la primera és, per tant, la força que dissol en si i reuneix les substàncies --formant-se o naixent en el seu interior la vida orgànica-, mentre la segona disgrega i separa, amb la seva mateixa cohesió, les diferents substàncies, solidificant-les i individualitzant-les, com apareix en el procés de cristallització.

Els quatre elements així diferenciats apareixen en cadascuna de les quatre triplicitats, de les quals, segons la Astrologia, resulta format el Zodíac, circumscripció o expressió circular de tot univers.

En l'home, trobem una anàloga polaritat, corresponent el Foc al pit i al cor que produïx la calor vital; l'Aire a les cames que mouen l'organisme; l'Aigua al costat dret i a la funció assimilativa, tipificat en el fetge; la Terra en el costat esquerre i en la funció dissimilativa, evidenciada en la part descendent de l'intestí que es troba d'aquest costat. Simbòlicament la mà dreta correspon al principi que lliberta o dissol, i l'esquerra al que lliga o coagula.

En l'home (o microcosmos), com en la naturalesa (o macrocosmos), l'Essència Primordial (una i trina), resulta naturalment "crucificat" pels quatre elements, així com per les quatre adreces de l'espai que tradicionalment els corresponen:

- 1.- l'Orient, seient de Agni i Prana (la funció respiratòria), que correspon amb el foc;
- 2.- l'Occident, seient dels Maruts i de Apana (la funció dissimilativa), que correspon amb l'aire;
- 3.- el Sud, seient de Indra i de Viana (la funció formativa), que correspon amb la terra;
- 4.- el Nord, seient de Varuna i de Samana (la funció assimilativa), que correspon amb l'aigua (15)

(15) Aquestes correspondències, segons la tradició oriental, es troben en el "Maitrayana Brahmana Upanishad".

EL QUATERNARI

Els quatre elements dels quals acabem de parlar (foc,aire,aigua,terra), defineixen i circumscriuen el regne o domini del Quaternari, simbolitzat pel quadrat, que naturalment representa la quadratura de tot cercle, o cicle de manifestació.

Aquest quaternari és aquell que delimita i constituïx tota la naturalesa, de la qual els elements constituïxen els principis actius, que resulten de les tres qualitats (“Rajas” o Sofre, principi d'Activitat; “Tamas” o sal, principi de Resistència; “Satva” o Mercuri, principi Rítmic), i en els que aquestes actuen. Són aquests quatre elements, juntament amb els quatre punts cardinals i les quatre dimensions einsteinianes, els quatre braços de Brahma, (la Divinitat Creadora) i la creu que determinen, que fa, pel seu moviment o activitat cíclica, l'esvàstica i la roda; apareixent tal en el Zodíac: la Roda de la Fatalitat que lliga als éssers, en la mesura de la seva inconsciència, al determinisme aparentment cec de la Llei d'acció i reacció; i la Roda de Fortuna, quan es fan lliures, manifestant la seva consciència i lliure albir.

Relacionant els elements amb les estacions, podem fer correspondre l'Aire amb la Primavera, que estimula els vents, el Foc amb l'Estiu, quan el sol resplendeix amb més força i plenitud, l'Aigua amb la Tardor, que manifesta la productivitat que caracteritza aquest element, i la Terra amb l'Hivern, quan la vida es retira i descansa en el dintre d'aquest element, preparant-se per a un nou cicle de creixement i productivitat.

En el món moral, el Foc correspon naturalment amb la voluntat i la imaginació; l'aire amb el pensament, el judici i la reflexió; l'Aigua amb el sentiment, l'emoció i la sensació; i la Terra amb la percepció, el sentit pràctic i l'acció. El domini del primer fa als homes enèrgics, entusiastes, violents i dominadores; el segon els fa intel·ligents, amants de l'estudi i cercadors de la Veritat; el tercer element els fa particularment sensitius i impressionables; el quart els fa industriosos i laboriosos, tenaçs i perseverants.

El foc s'acompanya, a més, amb el temperament biliós, l'aire amb el temperament sanguini, l'aigua amb la tendència limfàtica i la terra amb el temperament nerviós, aspiració cap al més noble i elevat.

Corresponen, a més, amb els quatre elements --el mateix que amb les quatre Vedas, els quatre Evangelis i les quatre Veritats- els quatre animals sagrats que constituïxen la Creu Zodiacal, formant l'Esfinx i la Corona dels Mags: el Toro, enllumenat per Aldebaran, representa la terra, fecunda i productiva; el Lleó amb Règul, que representa el foc prepotent, atrevit i voraç de la passió; l'Àguila amb Antars, indica l'aigua exaltada com aspiració cap al més noble i elevat; el Fill de l'Home, que resplendeix per sota de Altair, representant l'aire que confereix la consciència i el coneixement de la Veritat.

EL QUADRAT

Així com el triangle és l'expressió de la trinitat, el quadrat és l'expressió del quaternari. El primer defineix i circumscriu el Món Diví; el segon representa i sintetitza en si mateix a la Naturalesa. El mateix Zodíac, síntesi de les influències còsmiques, pot representar-se subdividint en triangles l'espai comprès entre dos quadrats, formant el conjunt la figura coneguda amb el nom de "pla de la nova Jerusalem", usada pels astròlegs medievals per als seus horòscops.

Un quadrat ha estat sempre considerat com la imatge d'un Temple perfecte, i amb un quadrat es representa en general el Temple de Salomó. El Temple Maçònic, imatge simbòlica de l'Univers, és un quadrilong estès de l'Orient a l'Occident (o sigui, en la direcció a la llum) i comprès entre el nord i el sud. Tots els temples de l'antiguitat, i especialment els que en la seva construcció duen el segell d'una mà mestra, estan caracteritzats per una orientació semblant.

El quadrat és, doncs, després del cercle, la més perfecta entre les figures planes, per tenir quatre costats iguals i en perfecta escaira l'u amb l'altre, reproduint els seus quatre angles els 360° de la circumferència; per aquesta raó s'ha parlat de quadratura del cercle, però no del seva triangulació. Aquesta perfecta rectitud de tots els seus angles és la que permet calcular la seva superfície per la simple multiplicació dels seus dos costats.

LA PIRÀMIDE

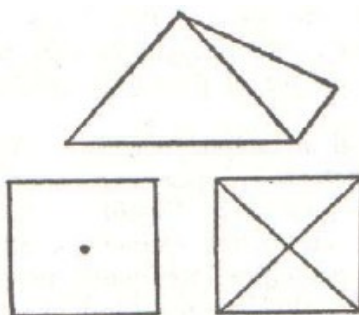
La unió del ternari amb el quaternari realitza un perfecte quinari en la piràmide, que constituïx el pla arquitectònic dels grandiosos monuments que ens queden de l'antiguitat egípcia, muts testimonis de la Saviesa Constructora, de la qual podem lloar-nos ésser, com maçons, els hereus.

Així com el delta (vegi's a aquest propòsit el "Manual de l'Aprenent") pot considerar-se com la projecció del tetraedre sobre un dels seus costats, així també el quadrat amb el punt central, símbol de la Lògia Maçònica, és anàlogament la projecció d'una piràmide de base quadrada.

En la Piràmide veiem el ternari diví que es realitza en cadascuna de les seves cares, corresponents als quatre elements, cadascun dels quals apareix en el seu triplicitat (segons les tres gunas o qualitats d'activitat, inèrcia i ritme) exactament com en el Zodíac. Els quatre espígols que uneixen les cares, mostren les qualitats comunes als elements de dos en dos: masculins i femenins, positius i negatius; i els quatre espígols inferiors representen els quatre elements en el mateix pla (el plànol del Temple Perfecte), en correspondència amb les quatre direccions cardinals.

El vèrtex superior indica la cinquena essència , el cinquè principi o element, que correspon al Verb Intel·ligent manifestat en la Lògia, del qual s'originen els quatre (elements?), i en el qual desapareixen; i també el Principi Originari de l'Univers, "per mitjà del qual, totes les coses van ser fetes".

La Lògia és, per consegüent, com la Piràmide, una representació perfecta de l'Univers en els seus principis o elements constituents. A més és l'emblema de tota construcció perfecta i de tota perfecta Obra Humana o Social. Per aquesta raó la pedra cúbica, símbol de la perfecció en si mateixa, se sol fer acabar en una piràmide. I una piràmide és també l'emblema de tota perfecta organització social, en la qual cada membre ocupa el seu grau i el lloc que li correspon, complint així amb el seu deure i la seva missió en la vida.

També el triangle rectangle deu el seu valor especial al fet de formar part d'un quadrat.

La imatge de la pedra cúbica, i el pla ideal de tots els edificis, el quadrat és, per tant, l'emblema de tota realització i de tota Obra Perfecta. Els nostres "mandils" tenen la forma d'un quadrat; quadrangular és l'Ara en el centre dels nostres Temples; i la mateixa Lògia es representa per un quadrat amb un punt en el mig, que correspon a l'Ara i representa el Verb, l'element vital animador que caracteritza l'activitat maçònica dintre del domini dels quatre elements, o de les seves quatre direccions cardinals.

LA CINQUENA ESSÈNCIA

Aquest cinquè element, superior als quatre primers (la cinquena essència o mercuri filosòfic dels alquimistes) ens fa passar del quaternari al quinari, i del domini de la matèria, al de la Vida i de la Intel·ligència: Va ser, doncs, en el cinquè dia, o sigui, per l'obra d'aquest cinquè element quan, segons el Gènesi, van aparèixer els animals sobre la terra.

Parlant dels quatre elements, els hem fet originar del mercuri, que representa la cinquena essència o cinquè element, per efecte de la seva doble polarització en els quatre braços de la creu; el mateix mercuri va tenir el seu origen en la unió del sofre amb la sal, representats per les dues línies vertical i horitzontal que concorren a formar-la.

Aquest "mercuri" (que no ha de confondre's de cap manera amb el metall del mateix nom) correspon, per tant, al centre de la Creu, que és el punt d'intersecció dels dos Principis o elements primordials, que duen en la simbologia hermètica el nom de Sol i de Lluna, a més de ser el punt d'origen dels quatre elements ordinaris.

A més de ser el principi neutre dels quatre elements formatius de la matèria i, per consegüent, de tota manifestació material, el mercuri filosòfic, també representa la vida que s'infon en aquests elements, a més de l'energia que els anima, i el principi intel·ligent que s'expressa en aquesta vida i realitza en l'home les seves possibilitats superiors.

Hi ha doncs, que considerar cinc fases distintes en la manifestació de la mateixa Cinquena essència: primer, la del seu mateix origen; segon, com origen dels quatre elements; tercer, l'energia que els compenetra, romanent el centre estàtic equilibrant dels mateixos; quart, la vida que els anima, i cinquè, la intel·ligència que governa la vida orgànica i se serveix de la mateixa per a les seves possibilitats superiors.

L'ORIGEN DE LA VIDA

L'origen de la vida es troba així descrit en el fragment hermètic conegut amb el nom de Taula Maragda:

"El Sol és el Pare, la Lluna és la Mare, el Vent ho ha dut en el seu interior, la Terra és la Nodrixa: El Pare de tot, el "Telesma", està aquí: la seva força sencera és convertida en terra".

El Sol i la Lluna, es refereixen respectivament al sofre i a la sal, així com a les seves manifestacions positives en el foc i en l'aigua; l'aire, principi negatiu del sofre, es converteix, mitjançant l'alè, en el vehicle del foc vital i de la mateixa vida, i finalment la terra, assimilada per l'aigua materna, que manté les característiques de l'organisme i la seva individualitat, concorre a donar-li forma i consistència.

Quant al principi de la vida (el "Pare de tot ,o "Telesma") és el mateix mercuri nascut per la unió del sofre amb la sal, o sigui del Sol amb la Lluna.

Seria difícil condensar en tan poques paraules una saviesa més profunda: els enigmes dels quals la ciència profana cerca en va la solució, es troben resolts des de segles i mil·lennis per als iniciats en la comprensió de la naturalesa íntima de les coses, és a dir, per als quals no s'acontenten amb un estudi, indagació i observació purament exterior, sinó que busquen l'essència metafísica de l'aparença material o fenomènica, i per mitjà de la seva intel·ligència ingressen en el Santuari de la Natura Naturans, de la que la Natura Naturata, estudiada per la ciència ordinària, és simplement la manifestació exterior o visible.

ELS CINC TATVAS

Els quatre elements, en unió amb la cinquena essència, formen els cinc "Tatvas" o "Bhutas", els principis elementals de la matèria física, segons la filosofia tradicional de la Índia: "Akasha", "Vayu", "Texas", "Apas" i "Prithivi", que es tradueixen ordinàriament menjó Eter, Aire, Foc, Aigua i Terra.

No hi ha necessitat de dir que aquests principis no han de confondre's amb les seves manifestacions materials, o siguin els estats de la matèria, que es prenen únicament com símbols dels mateixos.

D'ells els "Upanishads" ens parlen en els següents termes: "L'univers és originat pels tatvas, sostingut pels tatvas, i es dissol en els tatvas". Aquests tatvas tenen, doncs, simultàniament valor i importància com principis còsmics, energètics i vitals, quan produeixen la matèria, l'animen amb les seves energies (emanant cadascun d'ells una particular modalitat vibratòria en els seus àtoms i molècules), al mateix temps que presideixen les diferents funcions orgàniques i reglen les manifestacions de la vida en els seus diferents aspectes.

"Akasha", el principi eteri del "espai", dona a cada cosa, forma o expressió de la vida, el lloc corresponent per a la seva manifestació: és el vehicle del Verb o del so (Shabda), en la seva essència primordial. La seva vibració es troba representada per un cercle ple de punts, imatge de l'espai, l'existència del qual es troba relacionada, amb la seva manifestació. Presideix els òrgans de l'oïda i de la veu i la funció orgànica directiva de la vida coneguda amb el nom de "Udâna", que regula la salut i la malaltia. És amarg i el seu color és blanc o anyil fosc.

"Vâyü" (etimològicament "vent") és el principi del "moviment" i de la locomoció. La seva vibració es troba representada per una esfera, és a dir, per la forma que naturalment es produeix en tota matèria en moviment. Presideix la funció orgànica coneguda amb el nom de "Prâna" o respiració, l'òrgan del tacte, les mans com òrgan d'acció i tot moviment i activitat de l'organisme. El seu color és blau o verd i el seu sabor àcid.

"Tejas" o "Agni", el Foc, és el principi de "expansió", vehicle de la llum i de la calor. La seva vibració es representa amb un triangle; quan procedeix cap amunt i forma angles aguts. Presideix la funció orgànica de "Samâna" o nutrició, l'òrgan de la vista i els peus, com òrgans de l'acció. El seu color és vermell i el seu sabor picant.

"Apas" (les aigües) és el principi de solució. La seva vibració es irradia cap avall i està representada per un semicercle o semi-lluna, manifestant el moviment ondulatori propi del líquid element, que es mou amb tota facilitat, sense perdre mai la seva unitat. Presideix la funció coneguda com "Viâna" o formació, l'òrgan del gust i el reproductor. El seu color és blanc argenter o violeta i el seu sabor salat.

“Prithivi” és el principi de cohesió, produint la solidesa característica de la terra en aquest estat. Es representa per tant per un quadrat que correspon a la forma particular de la seva vibració, que procedeix per angles rectes. Presideix a la funció vital de “Apâna”, o excreció, (representa) a l'olfacte entre els sentits, i a l'anus entre els òrgans actius. El seu color és groc i el seu sabor dolç; el seu so, greu.

Cadascun d'aquests cinc elements ha de ser considerat com l'expressió física d'un principi (o modalitat vibratori-formativa) metafísic o mental, que li correspon, cridat “tanmatra”. I aquests al seu torn, no serien altres coses sinó diferenciacions del primer principi universal de l'objectivitat, cridat “Prakrti” o “Shakti”, sent això en la seva naturalesa essencial simplement el poder de “Purusha” o “Shiva”, el principi universal de la consciència o subjectivitat de tot l'existent.

LA ROSA I LA CREU

També es relaciona amb el quinari el símbol de la Rosa i de la Creu, emblema conegut d'un important grau superior. La rosa -el cinquè element, i en si mateixa, pels seus cinc pètals, un quinari o pentagrama-, representa la vida nascuda en la creu dels quatre elements que formen la matèria, als quals anima amb les seves fulles (la vida vegetativa) que s'estén sobre els quatre braços de la creu.

La rosa en la creu constituïx una perfecta unió del quinari amb el quaternari, o sigui dels cinc elements que expressen la vida (o “tatvas” dels quals acabem de parlar) amb les seves manifestacions materials que integren el món dels objectes. Com pentagrama enmig de la creu, la rosa representa a l'home crucificat o expressat en els quatre elements materials, i els seus cinc sentits, per mitjà dels quals es manifesta i obra la seva intel·ligència, en el regne d'aquests elements. I també la Naturalesa que expressa la seva quíntuple potencialitat creadora dintre de les quatre direccions o dimensions del món fenomènic.

Quant al significat iniciàtic i místic del símbol de la Rosa i de la Creu, ens reservem examinar-lo detingudament en el VIII Manual d'aquesta sèrie.

ELS CINC SENTITS

Complix-nos dir alguna cosa encara sobre els cinc sentits i les cinc funcions actives, simbolitzats uns i altres en les cinc puntes del pentagrama i representats, respectivament, en nou i set òrgans distints. Són aquests, evidentment, amb les cinc funcions vegetatives (respiració, digestió, circulació, excreció i reproducció) les més característiques expressions del quinari, que és el nombre que presideix a totes les manifestacions de la vida, especialment animal, que es troba en l'home sota el domini d'un principi superior.

L'observació de la "vida psíquica" dels animals en les seves fases més elementals, ens duu a reconèixer com primer sentit, la percepció indistinta d'una presència en general distanciada i relacionada amb l'espai, per a això es va formar un òrgan central que després s'ha exterioritzat en l'oïda, òrgan el desenvolupament del qual, pot molt bé haver estat anterior a la capacitat de moure's.

Paral·lelament amb aquest òrgan s'ha desenvolupat la capacitat d'expressar-se per mitjà de sorolls instintius que van evolucionar finalment en la veu humana.

L'òrgan de la vista va néixer després, com evolució d'aquella sensibilitat a l'acció de la llum, que és molt evident també en el regne vegetal, manifestant-se l'acció dels diferents rags en diferents pigments que es desenvolupen sota la seva influència, anàlegs als que es troben també en els nostres ulls.

Paral·lelament a la vista es va desenvolupar la capacitat de moure's o estendre's en determinada direcció, facultat que manifesten també les plantes, creixent en direcció a la llum, i que estimula el seu moviment.

L'òrgan del tacte, a pesar que sembli el més material, no ha estat el primer en l'escala evolutiva, estant relacionat amb la facultat de posar-se en contacte i, per tant, de "anar" en determinada direcció, impulsant-lo a això una percepció anterior de diferent naturalesa. Aquest òrgan és un complement evident de la vista i de l'oïda, quan per mitjà del mateix ens és donat assegurar-nos de la realitat física o tangible del que veiem o escoltem.

Així com l'òrgan de la vista impulsa naturalment a tocar el que un veu, desenvolupant les mans en la seva doble funció d'òrgans actius i sensitius (funció especialment característica de l'home) i els peus per a moure's en la mateixa direcció, així també aquesta capacitat va fer evolucionar el gust, al que podem considerar com una espècie de tacte refinat que ens permet reconèixer pels seus sabors les diferents substàncies, en la seva relació d'afinitat amb les substàncies que integren el nostre organisme, distingint especialment les que millor poden aprofitar-se en això, com materials de construcció.

Els òrgans de la generació tenen una manifesta afinitat amb el tacte i el gust, prevalent el primer dels dos (com expressió dels elements masculins foc i aire, derivats del sofre) en l'òrgan masculí, i el segon (expressió anàloga dels elements femenins aigua i terra, derivats de la sal) en el femení.

Quan el sentit de l'olfacte, o sigui la capacitat de reconèixer la naturalesa de les substàncies difoses en l'aire, és un dels últims en l'escala evolutiva, ja que té un desenvolupament distint únicament en els animals superiors, paral·lelament amb la funció respiratòria, i és probable que es trobi destinat a refinar-se, especialment en l'espècie humana. La facultat activa que li correspon, la d'emetre olor, és evidentment la mateixa funció excretora relacionada íntimament amb la facultat genèsica, com apareix també en aquelles plantes i alguns animals (com el cérvol i el almizcler) que la desenvolupen en forma d'atraure, tant que es cacen per a apropiar-se del seu perfum.

LA INTEL·LIGÈNCIA

Per mitjà dels sentits es desenvolupa la intel·ligència (el sisè sentit o "sentit interior", cridat "Buddhi" en la terminologia índia) que correspon al centre del Pentagrama, o sigui a la consciència individual i a la facultat de percebre i reproduir interiorment els objectes de la sensació. Amb la seva Intel·ligència, i segons el desenvolupament de la mateixa, l'home arriba a conèixer més o menys íntimament totes aquelles coses que per mitjà dels mateixos sentits se li revelen. Els hindús fan correspondre a cada òrgan de la sensació o sentit exterior una anàloga facultat o sentit interior, per mitjà del com s'efectua la percepció corresponent. Per tant la nostra ment pot representar-se per una estrella de cinc puntes que indiquen els seus cinc sentits, mentre al centre roman la consciència amb la seva triple facultat de reconèixer les percepcions, reconèixer-se a si mateixa i reconèixer les relacions entre totes aquestes coses.

Aquesta facultat de la intel·ligència en els seus diferents graus de desenvolupament, és la que caracteritzen un diferent grau d'elevació o evolució sobre el regne animal.

Primer hi ha la simple facultat de percebre per mitjà dels sentits, les coses exteriors formant-se un "reflex" interior que reproduïx la sensació com percepció. Diverses percepcions que es refereixen a un mateix objecte es condensen en una "recepte" o sigui, en la recepció interior de les mateixes (percepcions), com unitat que origina la memòria. Aquests dos primers estats es produïxen en l'home igual que en els animals.

Ve després la facultat d'emetre conceptes concrets, reunint-se o sintetitzant-se en una sola imatge interior diversos receptes de la mateixa naturalesa, o que tenen una mica de comuna entre ells. Així, per exemple, després d'haver vist diversos cavalls, es forma un un concepte general del cavall que no correspon a cap d'aquests cavalls particulars, sinó que els sintetitza i els comprèn tots en una sola idea; el mateix pot dir-se de tota altra cosa. Aquesta facultat és pròpia de l'home i té la seva expressió natural en el llenguatge articulat que manifesta les idees i que es diferencia per tant del llenguatge inarticulat dels animals que expressa únicament les impressions. El mateix llenguatge mostra el desenvolupament d'aquesta facultat en les diferents races. Així, per exemple, el fet que alguns pobles tinguin una paraula per a designar la vaca blanca, altra per a la vaca negra i altra per a la vaca de color, sense tenir una sola paraula genèrica per a designar la vaca, mostra que els falta la idea o concepte general de "vaca".

Els pobles intel·lectualment més evolucionats ho són també i sobretot en la facultat d'expressar en els seus idiomes conceptes i idees generals, de preferència sobre els conceptes i idees particulars, considerats com aspectes d'aquells. Això explica també la natural prioritat del politeisme sobre el monoteisme, atès que la imaginació predomina sobre la reflexió i la raó, i com aquella sempre preval entre les masses populars, en una forma o en una altra, i només una minsa minoria hagi pogut arribar a formar-se una idea més universal de la Divinitat com síntesi pre-antinòmica i Unitat Transcendent i Absoluta de tot l'existent.

Les primeres dues d'aquestes facultats, la percepció i la memòria, són prevalentment subconscients, encara que constitueixin la base necessària de les facultats pròpiament conscients. La tercera, la imaginació o concepció, constitueix el llaç d'unió i el pont, per així dir-lo, entre la consciència i la subconsciència: la seva activitat caòtica o semi-caòtica en els somnis i en l'estat de hipnosis, ens fa veure amb tota claredat fins a on pot arribar, atès que no sigui regulada per la consciència i dirigida per la raó.

LA RAÓ

La Intel·ligència es desenvolupa i evoluciona amb la facultat d'abstreure i generalitzar, procedint constantment del particular al general, de la visió concreta a la percepció abstracta, del símbol a la realitat que en això es revela, del domini de la forma al de l'essència, i del fenomen al nómen, o sigui de l'Occident a l'Orient simbòlic.

Així arribem al quart i cinquè grau que representen l'evolució del poder intel·lectiu, caracteritzats respectivament per la capacitat de concebre idees generals i abstractes. Per exemple, de la idea particular del cavall i de les altres idees relatives a éssers semblants, evoluciona la idea general de "animal", i d'aquesta, al seu torn, la idea abstracta de "vida", comuna a tots els éssers manifestats, sense aplicar-se particularment a cap d'ells.

Amb aquesta facultat de comparança i abstracció, s'acompanya la de formar judicis de les coses, o sigui la raó que diferencia la intel·ligència humana de la intel·ligència purament instintiva dels animals.

Raó (del llatí *ràtio*) és una paraula que té originàriament diversos sentits, sent entre ells fonamental el de "divisió, part o mesura" que implica exactitud i precisió, aplicant-se per extensió a aquella facultat de la intel·ligència per mitjà de la qual vam apreciar degudament les coses i vam jutjar rectament d'elles i de les seves recíproques relacions.

D'acord amb la simbologia maçònica, la Raó ve a ser l'esquadra o norma que s'uneix a la "facultat comprensiva" de la Intel·ligència, representada pel compàs. La unió perfecta d'aquests dos instruments o facultats conduïx a l'home a la Veritat, representada per la lletra G que en unió amb l'estrella, es troba entre l'esquadra i el compàs.

La lògica és el camí que ens conduïx a aquesta Veritat, quan, per mitjà del sil·logisme o unió de dos discursos o judicis, traient dels mateixos una determinada conclusió, forma aquella cadena o concatenació intel·ligent que, com la cadena d'unió dels nostres temples, part de l'Occident simbòlic per a conduir a l'Orient de la Realitat, o sigui a una perfecta comprensió dels Principis que governen les coses visibles.

LA INTUICIÓ

No obstant això, el poder de la Intel·ligència i de la Raó es troben constantment relacionats amb el desenvolupament de la facultat d'abstracció, sent els seus límits individuals els mateixos límits aconseguits com individu per aquesta facultat.

L'aritmètica i la geometria, sobre les quals el Fadrí ha d'exercitar-se amb l'auxili de la lògica, es refereixen principalment a la disciplina de les idees abstractes i universals, només per mitjà de les quals podem arribar al reconeixement de la Veritat que forma la meta de les nostres aspiracions filosòfiques.

En aquest camí i mitjançant el seu exercici arribem a un punt en el qual els instruments ordinaris de la Intel·ligència cessen de servir-nos. Aquí molts es desanimen i, veient inútils els mitjans que es van servir profitosament per a arribar a aquest estat es retiren decebuts, en la creença que no és possible prosseguir endavant

Efectivament, totes les regles usades fins a ara es confonen, així com es van confondre les llengües en cert punt de la construcció de la Torre de Babel, d'acord amb la llegenda bíblica, ja que és cert que cap mesura humana pot arribar a mesurar l'infinit. Així, es considera aquest límit, marcat per la mateixa Aritmètica i la Geometria, com el "non plus ultra" del coneixement humà, i es posen aquí les barreres entre el cognoscible i el incognoscible.

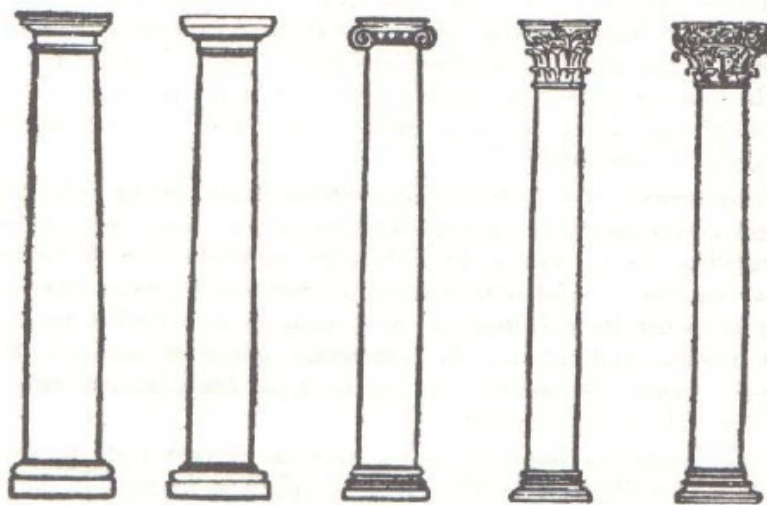
Però on no arriba la raó arriba a el poder de la Intel·ligència, la facultat destinada en l'home a formar la mística escala que uneix la Terra amb el Cel. Una nova facultat ha de manifestar-se i desenvolupar-se aquí, constituint el sisè grau en l'evolució de la Intel·ligència: la facultat de la intuïció.

Mentre tots els esforços complerts fins a ara procedeixen de baix dalt, la Intuïció ve de dalt a baix, com una nova llum o comprensió sintètica i immediata, que conduïx a superar els límits fixats per l'Hèrcules de la Intel·ligència Racional: destriant aquesta Llum pot així assolir i establir-se en el sisè grau de la mística escala, adquirint una nova consciència de la realitat de si mateix i de totes les coses.

En altres paraules, el pont simbòlic entre la Geometria i la Gnosi, significades per la lletra G, pot i ha de franquejar-se per mitjà del Geni individual, que ens guia en aquest camí, i que Dant en el seu poema va immortalitzar com Beatriu, o sigui la intuïció de la Realitat Suprasensible i per tant beatífica, que guia a l'home on cessa el poder de la Raó simbolitzat per Virgili, una vegada que hàgim arribat amb aquesta a l'extrem límit que la Intel·ligència Racional pugui arribar a.

ELS CINC ORDRES D'ARQUITECTURA

Els cinc ordres d'arquitectura estudiats pels antics constructors, caracteritzats per les seves columnes, segons apareixen en la il·lustració, poden servir com una representació material dels cinc estats de la intel·ligència, dels quals acabem de parlar.

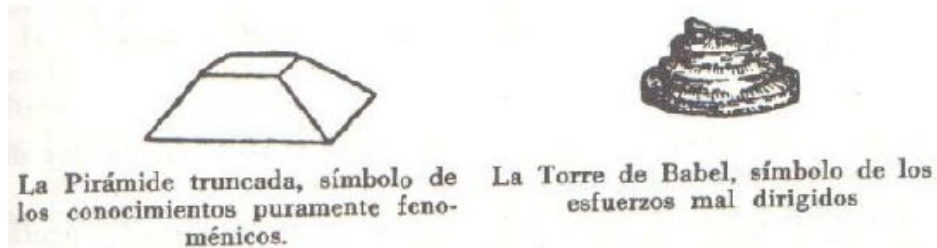

Aquestes columnes es distingeixen principalment pels capitells, o sigui per la seva capacitat sostenidora de l'edifici mental que les corona, en la qual es demostra una constant evolució, fins a un límit que no pot superar-se sense destruir les Lleis o regles de l'Harmonia i de la Bellesa.

El Tosca i el Dòric els dos més sòlids i senzills- mostren la Intel·ligència rudimentària basada sobre les percepcions i la memòria de les mateixes, que l'home té en comú amb els animals. El Jònic indica els conceptes concrets elaborats sobre els primers, el Corinti i el Compost les idees generals i abstractes que provenen de les idees més particulars i concretes, expressant respectivament la imaginació, el judici i la comprensió.

Quant a l'edifici simbòlic, construït pels esforços de la Intel·ligència Individual, la seva forma afecta més aviat la imatge de la Piràmide de la qual ja hem parlat, que dona suport la seva base tetragonal sobre l'observació del món fenomènic, i des de l'estudi dels fets, per mitjà dels quals arriba a formar-se els seus conceptes, passa a inferir i reconèixer les Lleis que els governen, i per aquestes els Principis fonamentals i primordials, representats per les ciències matemàtiques, és a dir, en la comprensió de la Realitat Transcendent simbolitzada en el punt que constituïx el vèrtex de la Piràmide, l'Orient i l'Origen primer de tota Veritat, com de tota Realitat.

Passem així des del domini de les ciències naturals, que constituïxen la part inferior de la Piràmide de la Gnosi, al de les ciències físiques i matemàtiques que informen la seva part mitjana, i d'aquestes a les ciències metafísiques per mitjà de les quals es construïx la seva part superior, i sense les quals quedaria truncada com la Torre de Babel, exemple típic de tota construcció que no es troba dirigida per la Saviesa que prové del coneixement de les Causes i del discerniment del Real.

EL PENTÀGON

No podem deixar l'estudi simbòlic del nombre cinc sense examinar també el pentàgon que, en unió amb l'estrella de cinc puntes o pentagrama, l'expressa geomètricament.

El pentàgon és una figura molt usada per la Naturalesa en les seves construccions minerals i orgàniques: té cara pentagonal diverses espècies de cristalls, i també afecten aquesta forma moltes fulles i cèl·lules vegetals i animals. La mateixa rosa primitiva forma un pentàgon, amb els seus cinc pètals, com podem veure'l en el símbol de la Rosa en la Creu.

La solidesa del conjunt d'aquesta figura geomètrica la va fer també triar més d'una vegada pels constructors de fortificacions, doncs els seus angles obtusos oferixen més resistència que els d'una construcció quadrada.

La mateixa Estrella Flamejant surt de l'ombra d'un pentàgon que la circumscriu i que representa molt bé les forces latents de la Naturalesa i la regió obscura de la ment que constituïx el subconscient en la qual es destaca brillant i lluminosa, segons expressa la pura llum de la Consciència.

Unint dues o tres dels seus vèrtex dividim el pentàgon, respectivament, en un triangle i un quadrilàter o en tres triangles. La primera figura mostra la unió del ternari amb el quaternari i presenta analogia amb el mandil maçònic la segona és altre emblema del ternari o trinitat.

LA SECCIÓ ÀUREA

La unió del pentàgon i del pentagrama té també importància quan la proporció existent entre el costat del pentàgon i la línia que uneix els seus vèrtex alternats (delimitant el pentagrama) ens dóna amb exactitud aquesta secció àurica, coneguda per la matemàtica des dels temps més antics, sobre la qual es fundava el cànon estètic de diverses civilitzacions, com apareix en l'escultura i arquitectura tant grega com egípcia, i en les obres dels grans mestres del renaixement.

Aquesta proporció constant, que l'estrella de cinc puntes posa igualment en evidència (sent la proporció de la distància entre dues de les seves puntes i cadascuna de les cinc línies que serveixen per a traçar-la), es troba indicada matemàticament per la fórmula:

$$\frac{\sqrt{5} + 1}{2} = 1,618$$

Aquesta proporció àurica és tal que, quan es divideix una línia segons la mateixa en dues parts desiguals, correspon a la proporció entre aquestes, com a la proporció entre la part major i la línia sencera. Un cos humà perfecte sembla obeir-li, sent la secció àurica determinada, pel que es refereix a l'altura, pel melic; i la mateixa proporció pot observar-se, de diferent manera, en la relació entre les seves diferents parts.

D'aquí la importància que donaven al pentagrama, entre uns altres, els pitagòrics, sent l'estrella de cinc puntes l'emblema de la seva escola (per mitjà del qual els seus deixebles també acostumen reconèixer-se), i la importància que igualment ha tingut no només entre els arquitectes i artistes dels segles passats, sinó també com emblema secret de les fraternitats constructores de tots els temps, especialment medievals, doncs en aquest símbol està amagat un dels més preuats secrets de l'Art.

I també en l'Art Real de la Vida, que ha d'ensenyar-nos la Maçoneria moderna i futura, aquesta secció i proporció àurica, que obeïx a la Llei del Pentagrama, ens indica la àurica mesura i el just mitjà que hem de buscar en totes les nostres activitats i realitzacions, perquè en la nostra existència es manifesti tota la Belleza i Harmonia que es troba en el seu Pla Diví.

EL NUMERO SIS

Amb el seu punt central, emblema de la consciència i de la facultat de la intuïció que neix en el centre de la Intel·ligència, el pentagrama mostra el pas del nombre cinc al nombre sis, naixent aquest nombre (com la sisena de les cinc facultats representades pels sentits) per l'acció dels cinc primers de la mateixa manera que la vida neix i evoluciona (a semblança de la rosa amatent enmig de la creu) en el regne dels quatre elements que concorren a formar els cossos orgànics.

6 G

Amb el nombre sis ingressem, doncs, del domini de la raó humana, o sigui de la Intel·ligència que obra sobre la base dels cinc sentits i de les cinc primeres facultats en l'ús d'una facultat superior, a la mateixa raó, i que, a diferència d'aquesta, es manifesta directament des de l'íntim de la nostra pròpia consciència.

Com emblema de la intel·ligència limitada de l'home i del seva bipolaritat que la converteix fàcilment en esclava de la il·lusió dels sentits, el nombre cinc que li representa, mostra la caiguda de l'home en el poder d'aquesta il·lusió, aquella caiguda que es troba simbolitzada en la llegenda de la serp relatada en el tercer capítol del Gènesi.

En contraposició, el nombre sis representa la seva regeneració o redempció, amb el naixement en ell, en manifestació activa, d'un principi superior a la seva intel·ligència ordinària, sobre el qual no té poder la il·lusió o temptació dels sentits, adquirint, amb el desenvolupament d'aquest principi, el discerniment entre el real i l'il·lusori, que ho conduïx a progressar constantment en la sendera de la Veritat i de la Virtut, llibertant-se així per complet de l'error i del vici, de tota esclavitud exterior i del mal en totes les seves formes.

Aquest nombre 6 és la mateixa lletra G que es troba en el Centre del Pentagrama. També la forma exterior dels dos signes l'evidència i no es pot dir amb seguretat quin dels dos hagi estat més originari i primitiu; només ha de notar-se que la xifra que nosaltres usem per al nombre sis al principi va significar (i encara significa en l'Índia, d'on s'ha derivat) el nombre set.

Podem veure en aquest símbol l'arc evolutiu que uneix el punt superior (imatge de l'Essència Divina) amb el cercle de la seva pròpia manifestació cap amunt, establint-se en una disposició receptiva (representada per línia horitzontal de la lletra G) per a expressar-lo o reflectir-lo.

És igualment digna de nota la semblança que hi ha entre la lletra gamma de l'alfabet grec amb la xifra 6 de l'àrab i amb la lletra hebraica veu que també té el valor numèric sis. Aquesta lletra representa molt bé una esquadra en la qual s'uneixen una perpendicular al nivell exactament segons el significat que tenen aquests en el grau de Fadri.

L' HEXAGRAM

L'estudi del nombre sis ens duu al coneixement de l'hexagram o estrella de sis puntes, formada per dos triangles entrelaçats, que constituïx un símbol familiar als ocultistes, generalment conegut sota el nom de Segell de Salomó o “signe del macrocosmos”, en contraposició amb l'estrella de cinc puntes, cridada pentagrama o “signe del microcosmos”.

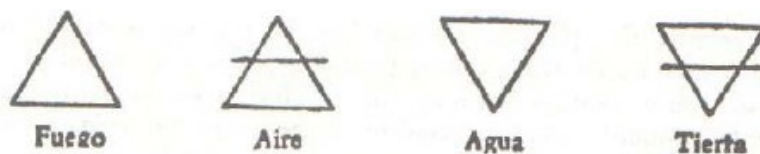
L'estrella de cinc puntes, que acabem d'estudiar es refereix, doncs, més particularment a l'home, cridat microcosmos o “món petit” pels antics filòsofs, mentre la de sis puntes, que actualment anem a considerar, és anàlogament el símbol de l'Univers, cridat també macrocosmos o “gran món”, sent una fidel representació del seu gènesi i geometria.

Els dos triangles es representen ordinàriament com blanc o vermell el de dalt i negre o blau el de baix, indicant respectivament la força ascendent i descendent, el principi masculí i actiu del sofre, i el principi femení i passiu de la sal, els dos vèrtexs verticals, dirigits en oposats sentits, que produïxen l'elevació centrífuga expressada pel foc i l'Aire, i la gravetat centrípeta manifesta especialment en l'Aigua i en la Terra.

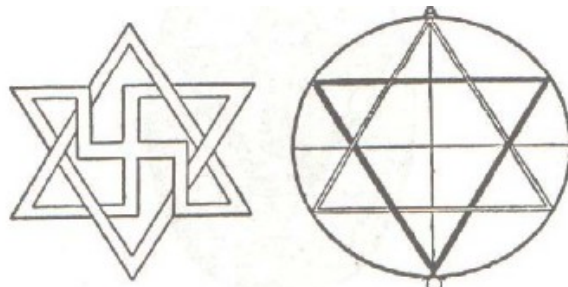
D'aquest símbol fonamental es deriven quatre signes per a cadascun dels quatre elements:

El foc es troba representat pel triangle ascendent del sofre; l'aire és el mateix triangle tallat o temperat per la línia horitzontal de l'aigua, representada pel triangle amb la punta cap avall, i la terra ve a ser aigua seca per la línia horitzontal del foc.

Entrelaçant una esvàstica enmig dels dos triangles, com apareix en el gravat, es fa més evident la relació dels dos Principis simbolitzats pels mateixos, amb els quatre elements. Altra correlació del hexagram amb la creu es troba representada en el símbol indicat a la dreta, usat com emblema distintiu de l'ordre Martinista.

L'hexagram expressa molt bé el principi d'analogia i correspondència universal formulat en l'axioma hermètic: “el de dalt és com el de baix, i el de baix és com el de dalt”, representant en aquest cas els dos triangles el món diví i el món material, mentre que en el centre dels dos l'estrella ve a representar el món subjectiu o interior de l'home, intermedi i vehicle per a la manifestació de l'u en l'altre(16) .

Aquesta correspondència pot representar-se també com reflex, segons apareix en la il·lustració, de Eliphas Levi, que mostra el Principi Creador i el seu reflex fosc o material, considerat sovint com principi del mal, mentre en realitat no és altra cosa sinó el producte de la il·lusió dels nostres sentits, una ombra objectiva la causa de la qual és subjectiva i que, com tota ombra, desapareixerà quan aprenguem a projectar en ella la Llum de la Realitat.

L'HEXÀGON

L'hexàgon, o sigui el polígon de sis costats, dintre del que està circumscripte l'hexagram, és una figura particularment interessant, per ser el seu costat exactament igual al radi del cercle que se circumscriu.

Aquesta particularitat fa especialment fàcil la seva construcció geomètrica, amb l'auxili del compàs, i per aquesta mateixa raó pot subdividir-se en sis triangles equilàters, l'angle del qual, anomenat sextil, és l'angle que s'obre (o degué obrir-se) el compàs, com emblema maçònic, per ser aquest angle un símbol universal d'Harmonia. Quan aquests 6 angles es facin rectes, aquestes mateixes tres línies creuades i perpendiculars indicaran les 6 direccions de l'espai.

(16) Vegi's el “Manual de l'Aprenent” per a la descripció dels tres mons: Objectiu o fenomènic, Subjectiu o interior, Diví o transcendent.

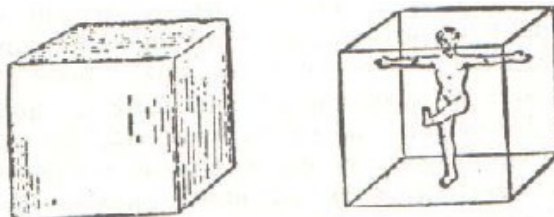
També pot subdividir-se l'hexàgon segons les dues línies que constitueixen la base dels dos triangles del hexagram, resultant així el quadrilong de les nostres Lògies maçòniques, comprès entre dos triangles.

L'hexàgon és una figura molt usada en arquitectura, tant per l'home com per la Naturalesa, sent la figura harmònica per excel·lència, la qual es produïx més naturalment del cercle, com ho demostren les mateixes cel·les dels rusc. Per aquesta raó prenen aquesta forma, en l'arquitectura orgànica, moltes cèl·lules vegetals i animals; però sobretot li obeïxen els minerals, com pot observar-se especialment en els cristalls i en els agregats moleculars.

EL CUB

La cub es relaciona, per les seves sis cares, amb el nombre sis -el segon entre els cinc sòlids regulars-, que tanta importància té en el simbolisme maçònic per ser l'únic entre aquests que, pel paral·lelisme i la rectitud de les seves cares, perpendiculars a les sis adreces de l'espai, pot útilment aprofitar-se en la construcció.

L'Aprenent, com el Fadrí, han d'igualmente dirigir els seus esforços per a produir o posar en evidència aquell cub perfecte, idèntic a la pedra filosofal, per mitjà de la qual es realitza el Magisteri, o sigui la perfecció individual, que conduïx a l'home a un estat evolutiu més avançat que l'estat humà ordinari. Per aquesta raó, el cub perfecte, o sigui la perfecció de la Gran Obra maçònica, representa al Mestre, més aviat que al Fadrí.

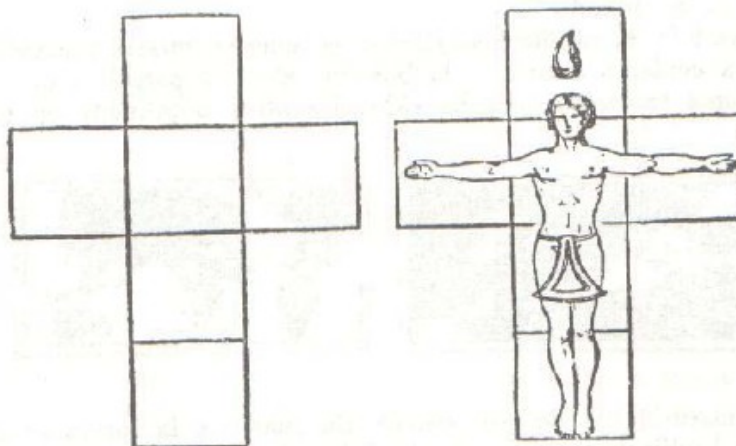
No obstant això, sent aquesta perfecció cúbica un estat més aviat aïllat, en relació amb la humanitat ordinària el Fadrí (encara que la consideri com ideal) es conformarà en el seu estat actual amb la qual més s'adapta i millor pot obtenir-se de la seva pedra personal i limitada, aprofitant-la en tota la seva extensió; però polint totes les seves cares, perquè estiguin llises i paral·leles i pugui ser així, de major utilitat en l'Edifici Social al que està destinada i on ha d'omplir una funció particular. Només quan sigui enterament expert en el seu treball, pot aspirar a la perfecció cúbica, que farà d'ell una mica més que un simple fadrí dels seus germans.

Però, sens dubte, sempre representa el cub l'ideal de la perfecció humana, quan es presenti amb absoluta igualtat, rectitud i paral·lelisme tetragonal en les tres dimensions de la vida material, moral i espiritual, mentre en general la primera, que correspon a la longitud, preval en l'estat i activitat ordinaris de la humanitat. A aquestes mateixes tres dimensions es refereix l'ús de nostra “regla de vint-i-quatre polzades”, per mitjà de la qual ha de mesurar-se proporcionalment la longitud, amplària i altura de la pedra, segons el lloc particular de l'edifici que ha d'ocupar. La primera ha de ser suficient perquè pugui l'individu omplir totes les obligacions inherents al seu estat o posició; la segona ha d'assegurar la seva estabilitat, al mateix temps que la de l'edifici que es col·loca; i la tercera fa que els seus esforços contribueixin a elevar l'entorn en que es troba segons l'elevació que assoleix, buscant el seu contacte íntim i individual amb la Suprema Realitat.

Quant al nombre fix de vint-i-quatre polzades, al·lusió evident a les vint-i-quatre hores del dia, mostra que aquestes han d'igualment aprofitar-se segons les mateixes dimensions de la pedra, dividint oportunament el temps dedicat al treball (longitud de la pedra), al descans (altura) i el consagrat a la cultura i a l'elevació espiritual, necessària perquè la pedra individual pugui contribuir a la seva pròpia elevació i a la de l'edifici social (amplada).

Representant a l'home dintre d'un cub, podem formar-nos una idea de les tres dimensions en les quals la individualitat es desenvolupa en la seva activitat quotidiana: la longitud correspon a l'abast de les seves mans; l'amplària al dels seus peus, que asseguren a cada pas estabilitat i equilibri, i l'altura al del seu cap, que mostra l'elevació de la seva visió.

L'abast de les seves mans determinarà la qualitat i perfecció del seu treball i la seva utilitat com força constructora en el mitjà que actua; l'abast dels peus determinarà el seu progrés i l'efectivitat i valor dels seus esforços; l'abast del seu cap el seu Ideal i la capacitat de realitzar-lo. Estenent en un mateix plànol les sis cares del cub se'ns presenta altra vegada el símbol de la Creu, com perfecta mesura de l'extensió de l'home, o sigui de les seves facultats i poders i de les seves capacitats actives i realitzadores, indicades per les dues dimensions verticals, en unió amb l'horitzontal.

L'home en la creu ve a ser, per tant, aquell que realitza en si mateix i en la seva existència, cúbica perfecció, que, com hem dit, s'identifica amb el Magisteri. És, doncs, un símbol iniciàtic antiquíssim i de la major importància, encara que molt pocs ho entenen en la seva veritable significació.

EL TEMPLE MAÇÒNIC

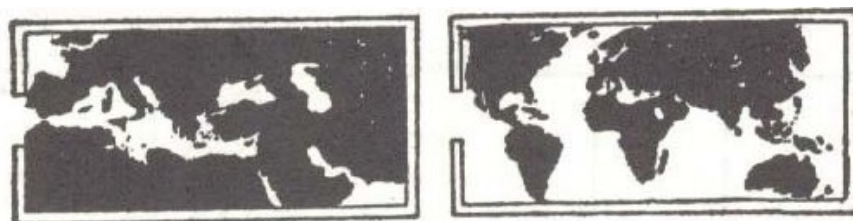
L'estudi de l'hexàgon i del cub ens conduïx altra vegada (17) al Temple simbòlic dels nostres treballs en el seu doble aspecte de representació de l'Univers i de l'home.

Com l'Univers apareix generalment a la nostra observació en forma esfèrica o circular, podem pensar que aquesta forma seria molt més adaptada per a representar-lo. Efectivament, molts Temples antics són circulars o s'aproximen a tals o bé, com per exemple, diversos hipogeus o temples subterranis de la Índia, així excavats per a representar l'ou de Brahma, altre símbol del món.

També la cúpula hemisfèrica de moltes esglésies i catedrals és una evident al·lusió a la volta celeste i palesa que aquesta simbòlica representació ha estat el motiu dominant en totes les construccions d'aquest gènere. Quant a la forma de creu de les basíliques, tampoc s'allunya d'aquest simbolisme, per representar la mateixa --els quatre punts cardinals i els quatre elements- els quatre braços de la Divinitat Creadora, per mitjà dels quals l'Univers es constrüix.

En el que es refereix més particularment al Temple Maçònic, que la seva forma més apropiada és la d'un doble cub, representa una curvatura de l'Univers, de la mateixa manera que en la pedra cúbica representa a l'home, exactament com un planisferi simbolitza perfectament el globus terrestre i la disposició respectiva de les terres i els mars.

Més encara, podem dir que el paviment de la Lògia correspon exactament al planisferi, quan indica la superfície de la terra. Seguint aquesta analogia s'ha considerat aquest paviment com una perfecta imatge geogràfica del món conegut pels antics, és a dir, el món circummediterrani, posant-se les dues columnes sobre l'estret de Gibraltar, exactament on haurien d'estar les d'Hèrcules. Grècia tindria així el lloc privilegiat de l'Ara (tal vegada disputant-lo amb la Itàlia Meridional o Magna Grècia) i la Síria, amb els països que l'envolten a l'Orient.

(17) Vegi's sobre aquest tema també el que hem dit en el "Manual de l'Aprenent".

Però aquesta representació no és menys interessant i simbòlica si prenem el planisferi sencer, posant les dues columnes en l'extrem occident, sobre les dues Amèriques i l'Aralada a Egipte o a Síria, origen dels nostres misteris. Quant a l'Orient, es troba comprès entre Austràlia, Xina, Japó i l'Oceà Pacífic. Anàlogament, el sostre de la Lògia és una representació de la volta estellada del Cel, com ho demostren els dotze signes zodiacals representats en els dos costats Nord i Sud, sobre altres tantes columnes. Aquestes columnes, que uneixen la terra amb el cel en l'Arquitectura Còsmica, són emblemes dels dotze tipus zodiacals, per mitjà dels quals, en l'ésser de l'home es realitza aquesta unió.

Així, doncs, mentre el paviment de la Lògia representa la superfície del globus terrestre i el seu sostre la de l'esfera còncava del cel, les seves parets estan formades pels mateixos maçons. Les simbòliques columnes que sostenen el Temple i que li donen suport, amb els seus basaments, sobre la terra de la vida material, mentre els seus capitells s'aixequen lliures en el cel, representen el titànic esforç de l'iniciat convertit en Obrer de la Intel·ligència Universal, per a comprendre i realitzar els seus plans sobre la terra.

EL TEMPLE DE LA VIDA

El Tempero Maçònic no és simplement una imatge de l'Univers, sinó també una representació del Temple de la Vida Individual, que cadascun de nosaltres, pels seus esforços, aixeca en si mateix per a la glòria o expressió del Suprem Principi o Gran Arquitecte.

Aquesta glòria del Gran Arquitecte, que cada Maçó ha d'esforçar-se constantment a encarnar, és altre significat de la lletra G, no menys important que els set sentits que hem parlat al interpretar el significat de la cerimònia de recepció. I ens conduïx molt prop de la interpretació que els maçons anglosaxons donen a aquesta mateixa lletra, és a dir "God" o Déu.

Nosaltres som altres tantes manifestacions de la Vida Divina, que busca constantment una sempre més perfecta expressió de si mateixa en la nostra consciència i personalitat, en tot el que som i fem. Per aquesta raó, tota la nostra vida i activitat és un esforç constructor que, una vegada bé dirigit, es resol en un conjunt harmònic que revela una arquitectura particular, que bé pot cridar-se Temple, individualment aixecat a la Glòria del Diví Principi que habita "en els cels" del nostre ésser, i del que som al mateix temps constructors, sacerdots i devots.

Aquesta al·legoria que considera al ser humà i a la seva vida i activitat com un Temple, és antiquíssima. Trobem particulars referències sobre la mateixa en els Evangelis, el conjunt dels quals pot considerar-se com la més explícita declaració de tot el que es troba expressat, en forma més fosca i de difícil interpretació, en els llibres de l'Antic Testament, i en les Escripures d'altres religions, ja que totes indistintament tenen un valor simbòlic.

Jesús parla moltes vegades del seu propi cos com d'un Temple, i promet reconstruir-lo en tres dies després de la seva destrucció, i Sant Pau fa referència a aquest mateix Temple en la seva primera epístola als Corintis (3-16) en els termes següents: “No sabeu que sou el Temple de Déu, i que l'Esperit de Déu mora en vosaltres”.

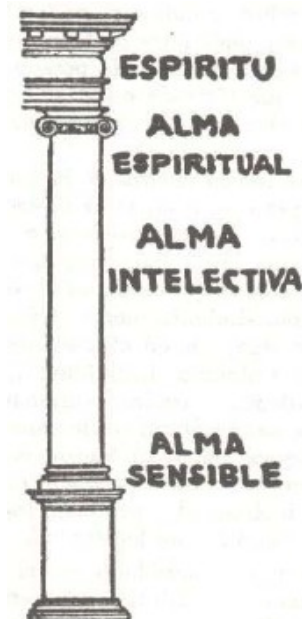
Aquestes paraules mostren com aquest simbolisme del Temple, considerant com a tal a l'home mateix, havia de ser llavors bastant conegut i difós, i és de creure que Sant Pau va parlar d'això a iniciats, més aviat que a profans, com de coses que ells podien i havien d'entendre perfectament. Reconeixi doncs el Fadri aquesta gloriosa qualitat de la seva vida individual que, qualsevol sigui la seva aparença exterior, mai pot esdevenir indigna o mesquina, una vegada que la reconeixi com directa expressió de l'Únic Principi de l'Univers, que és la seva Vida, Omnisciència i Omnipotència, expressió de la Universal Estructura del Cosmos, com ho és sempre, en diferents graus, la vida de tota cosa i de tot ser.

ELS CINC PRINCIPIS DE L'HOME

L'estudi que de nosaltres mateixos hem de fer en el nostre grau de Fadri ens conduïx a reconèixer en nosaltres cinc principis distints que concorren a formar la complexa Arquitectura del nostre ésser.

Aquests cinc principis constitutius de l'home poden molt bé simbolitzar-se en les tres parts constitutives de tota columna: base, fust i capitell, i el pedestal i l'arquitrau o entaulament que completen l'arquitectura d'un edifici.

Començant de baix dalt, el pedestal que es dona suport sobre la terra de la vida material, representa evidentment el nostre cos físic visible, la manifestació exterior o cortical del nostre ésser, per mitjà del com ens considerem com éssers orgànics, dotats de vida i de raó.

La base que descansa sobre aquell apareix com un simple doble o duplicat del cos, fet de manera que pugui sostenir el fust de la columna que constituïx l'expressió personal de la nostra individualitat intel·ligent. La base correspon, per tant, al doble del cos o “ànima sensible”, cridat també cos astral pels teòsofs i ocultistes i periesperit pels espiritistes.

Mentre el cos és l'òrgan de l'acció, l'Ànima Sensible és l'instrument interior de la sensació i de l'emoció que rep i transforma en sensacions les impressions exteriors i reflecteix en emoció o “moviment interior” tot impuls actiu i volitiu.

El fust de la Columna constituïx amb raó la part més desenvolupada en l'edifici de la nostra arquitectura individual per ser la qual en l'estat evolutiu humà predomina per la seva importància i valor. Representa, doncs la nostra Ment o Intel·ligència, seient de la individualitat i origen de la personalitat, o sigui el principi pensant, en el qual vivim la nostra vida interior, elaborant o preparant en el mateix els plans de la nostra activitat o construcció externa.

Nostre “jo” és el buit central de la Columna, que ha de ser individualment perforat en tota l'extensió de la mateixa, perquè pugui establir aquella perfecta comunicació de dalt a baix i de baix a dalt que caracteritza l'evolució superior de l'home, i fa del fust de la columna el veritable Arbre de la Vida del que ens parla simbòlicament el Gènesi, i sobre el qual ens reservem dir una mica més en altre volum d'aquesta sèrie (18).

Efectivament, la Columna Individual de l'Iniciat ha de ser buida, i en això es distingeix de les columnes profanes en les quals predomina la inèrcia fosca i subconscient de la seva massa material. Per mitjà dels tocs, pot el Maçó cerciorar-se d'aquesta qualitat interior que produïx una ressonància corresponent, amb la qual es distingeix a l'iniciat del profà, incapaç de “ressonar” o respondre al toc simbòlic de la Veritat.

Quant millor i més desenvolupat sigui el buit interior, millor serà en correspondència la qualitat del metall que es transforma la pedra, i més clara i harmònica la ressonància emesa. Perquè la veritable columna del Fadrí és metàl·lica, i precisament de bronze (el metall que millor conserva la seva puresa interior), i no de pedra, com la de l'Aprenent.

Sobre tota columna deu haver, a més, un capitell, d'un qualsevol dels cinc ordres, devent, naturalment, el fust de la columna estar en harmonia amb el tipus de capitell que es troba destinat a suportar. El capitell correspon, per consegüent, al principi que corona transcendent i completant la nostra Intel·ligència ordinària manifestant-se en aquesta com la llum de la Intuïció.

Aquest Principi, que correspon al “Nous” platònic i al “Daimon” socràtic, és la nostra Ànima Espiritual, origen del Geni individual que el Fadrí ha d'esforçar-se a buscar en el seu últim viatge i que determina la bellesa i perfecció del capitell de la columna i l'ordre o grau evolutiu al que pertany.

(18) Veure el Manual del Mestre Secret i el del Cavaller Rosacreu.

Aquest principi és el “Christos” o “Chrestos” dels iniciats gnòstics, del que ens parla Sant Pau com una mica que ha de créixer i manifestar-se individualment en nosaltres, fent-nos (amb el seu baptisme de Foc i d'Esperit Sant) cristians en el sentit iniciàtic de la Paraula. Per mitjà del mateix ens relacionem amb l'arquitrà, o sigui l'Esperit, el Principi Universal de la Vida, el Cinquè i Suprem Principi Impersonal de l'home, del com la seva Columna Individual ha de ser una sempre més clara, perfecta i gloriosa expressió.

LA NOSTRA ARQUITECTURA INDIVIDUAL

La Vida en si mateixa (la vida orgànica en les seves diferents manifestacions) pot i ha de considerar-se com una immensa Obra de Construcció, que contínuament s'aixeca sobre la matèria bruta o inerta, amb la cooperació de totes les intel·ligències, de tots els éssers conscients o inconscients, cadascun dels quals busca una expressió apropiada a la seva naturalesa interior que ha d'eleva-se constantment, en la mateixa mesura d'aquesta.

L'Univers és una immensa construcció en la qual infinitat d'obriers treballen sota les ordres i seguint els plans d'un mateix Gran Arquitecte.

La nostra Arquitectura orgànica és una expressió particular d'aquesta Obra Constructora que es manifesta universalment, segons els mateixos principis, en les formes més diferents de la vida vegetal, animal i humana, en diferents races o ordres apropiats per a les diferents categories d'éssers.

La nostra arquitectura vital es distingeix de la dels animals, amb els quals ofereix (així i tot), molts punts de contacte; per la seva posició vertical, que també l'acosta a la dels vegetals, doncs, com en aquests, el progrés o creixement individual procedeix verticalment, o sigui en sentit oposat per força de gravetat de la terra, pel que es refereix a la constitució i al creixement material; i a la llei de gravetat dels instints, errors, vicis i passions, quant a la constitució moral i al creixement espiritual.

Així com les plantes creixen i s'eleven en la direcció del zenit, així també nosaltres hem de créixer i elevar-nos segons el nostre zenit espiritual.

La plomada és així un dels utensilis indispensables en l'arquitectura individual, doncs sense ella, o sigui sense un Ideal elevat sobre el qual fixar la nostra mirada, la construcció es desplomaria, corbant-se fins a la més supina obediència i passiva esclavitut, als instints, passions i necessitats materials, que caracteritzen als animals.

(L'home), a diferència d'aquests (els animals), que són com plantes que s'han alliberat de la immobilitat vegetal --doncs l'impuls fonamental de la vida vegetal és cap al creixement i l'expansió, mentre en els animals se'ls afegix la doble capacitat de sentir i moure's-- per a dirigir-se horitzontalment, duent cap a endavant el cap, que correspon a les “arrels” vegetals... l'home ha tornat novament a la línia vertical, però com una planta invertida, elevant cap amunt l'arrel que, com centre unificador i director de l'existència individual, s'ha transformat en “cap”.

I així com la planta ha de sostenir constantment l'esforç del seu creixement per una contínua producció interior de nous estrats concèntrics i la paral·lela extensió de les seves branques en suficient amplitud, així també el nostre creixement individual es fa efectiu en la mesura que arribem a realitzar els nostres ideals i manifestar-los en la vida, per mitjà de la més fecunda activitat de totes les nostres facultats productives.

D'aquesta manera, pels seus propis esforços actius, la nostra construcció orgànica i moral creix i arriba a la suficient amplitud, que li permet elevar-se, arribant al nivell que correspon a l'efectivitat d'aquests esforços.

La nostra Arquitectura Individual és, doncs, una construcció complexa que s'exerceix igualment en el camp de la matèria orgànica, on té el seu pedestal i en l'estructura interior on té el seu fust per a elevar-se cap al cel que constituïx el zenit de tots els esforços i aspiracions: creixem en la mesura de l'elevació d'aquestes i de l'efectivitat d'aquells, cooperant amb la naturalesa exterior i amb les Lleis de la nostra estructura orgànica i espiritual perquè el Temple que anem aixecar diàriament sigui digna i perfecta expressió de l'Esperit, que en nosaltres mora per a fer manifesta la seva Glòria.

ELS INSTRUMENTS DE LA CONSTRUCCIÓ

Per a tota construcció es necessiten instruments adequats. No obstant això, donat el caràcter especial de la nostra arquitectura individual, aquests instruments han de buscar-se, com se'ns ensenya, en l'interior de la mateixa.

Efectivament, les columnes de bronze que caracteritzen el grau de Fadri, estan buides per a contenir els instruments de la construcció i guardar-los juntament amb el salari que constituïx la recompensa dels seus esforços. Per tant, tampoc la recompensa o salari ha de buscar-se en un resultat exterior, sinó més aviat en aquell creixement interior, arran del qual el resultat exterior madurarà inevitablement, com el fruit en la branca, quan arribi l'estació oportuna.

Aquests instruments són els mateixos dels quals, el coneixement i l'ús, va adquirir el Fadri, el en el curs dels seus viatges; instruments mentals i espirituals que només poden trobar-se i desenvolupar-se en el buit de la seva columna individual. Al martell, el cisell, la regla, la palanca, el compàs i l'esquadra se sol agregar la plomada i el nivell, dels quals ja hem après la simbòlica funció, i a més una paleta, una espasa, una planxa per a traçar i una corda amb nusos. Un total de dotze instruments o facultats curosament guardats en l'interior de les columnes, com el veritable tresor individual de l'Obrer.

La paleta és l'instrument constructor que el bon obrer tindrà constantment en la seva mà dreta, amb l'objecte de fixar o establir en el seu lloc definitiu, per mitjà de ciment o argamassa, les pedres triades i oportunament elaborades per a la construcció, després d'haver-se assegurat (amb l'auxili de la plomada i del nivell) que la seva disposició sigui justa i perfecta. Representa, per tant, l'esperit d'unió i solidaritat i aquella benevolència il·luminada, amb la qual hem de fixar les pedres del edifici simbòlic, que aixequem per mitjà dels nostres esforços individuals i col·lectius.

Esperit que es fa tant més necessari com menys perfectes són les pedres o materials amb els quals hem de contar per a la construcció.

Quant a l'espasa, es tracta de l'arma de vigilància per que amb la seva ajuda, l'Iniciat ha de defensar-se de tota intrusió violenta del món profà en els augustos treballs de l'Ordre. Aquest instrument ha de tenir-se amb la mà esquerra, per trobar-se la dreta ocupada constantment amb la paleta en la labor activa de la construcció; a més, la mà esquerra simbolitza la facultat passiva del pensament, amb la qual únicament pot relacionar-se l'ús maçònic d'un arma que podria aparèixer fora del seu lloc en una Institució eminentment pacífica com la Maçoneria.

També l'espasa és per al maçó una facultat, indicant el seu discerniment, o sigui la capacitat de penetrar dintre de les aparences i reconèixer la Realitat, el cor i la naturalesa més íntima i profunda de totes les coses. És el pensament il·luminat i el Poder de la Veritat, amb el qual es venç, es destrueix i es dissol la il·lusió en cadascun dels seus aspectes; és el místic instrument que li ha estat donat en el seu cinquè viatge, mentre contemplava l'Estrella de la Individualitat, davant del que tot fantasma i tota ombra desapareixen com per encant.

La planxa per a traçar és un utensili en l'ús del qual es revela al Mestre, i amb el qual traça els plans de la Construcció. No obstant això, el Fadrí ha de conèixer-la i ensinistrar-se en l'ús que li correspon, doncs només així es farà capaç d'interpretar aquests plans i cooperar amb intel·ligència a la seva realització; encara que sense arribar a dominar-la completament, ha d'exercitar-se en els principis d'aquella Geometria que explica la gènesi individual i universal, desenvolupant el Geni iniciàtic que conduïx a la sublimitat de la Gnosi. I això no pot fer-se sense la planxa simbòlica que, per la seva naturalesa delicada, ha de guardar amb especial cura en el tresor dels seus instruments o potencialitats latents.

Finalment, la corda amb nusos té, com el cercle màgic, la doble funció d'aïllar als Iniciats de les influències profanes i d'estrènyer més íntimament el llaç d'unió invisible exteriorment que els uneix en l'interior, per mitjà dels seus mateixos ideals i aspiracions. Perfectament tibant, serveix a més als maçons per a assegurar la rectitud de les parets de la seva simbòlica construcció.

Però en el seu significat més veritable i profund, representa la nostra pròpia consciència interior, o sigui la capacitat de relacionar totes les imatges i concepcions mentals, les idees interiors i les percepcions exteriors, el món dels sentits amb el domini de la Suprema Realitat, la nostra pròpia personalitat amb la Individualitat que en la mateixa s'expressa, el que roman eternament amb el que constantment apareix. És una mica així com el "fil d'Ariadna" de la Intuïció que ens dóna el sentit de la Unitat, ens posa en harmonia amb el Pla, Diví, i ens permet dirigir justament tots els nostres passos en el laberint de la vida, fent al mateix temps harmònica i feliç la construcció de l'existència.

LES TRES FINESTRES

Mentre el Temple no té en el grau d'Aprenent cap finestra, significant-se amb això que la Llum ha de buscar-se únicament en l'interior, el fadrí reconeix i utilitza en el mateix tres finestres que s'obren respectivament a l'Orient, a l'Occident i al Migdia i serveixen, segons se'ns diu, per a il·luminar als obrers quan vénen al treball, mentre treballen i quan es retiren.

Aquestes finestres es refereixen, evidentment, a la Llum que el Fadrí, després d'haver-la buscat en el seu fur intern en el seu estat d'Aprenent, es troba ara en grau de percebre, i a les noves capacitats intel·lectuals que s'han desenvolupat en ell, i que li permeten ara assegurar-se en la regió clara del Sud, podent suportar la plena llum del Sol i jutjar les coses amb major profunditat.

La finestra de l'Orient representa el seu coneixement metafísic de la Realitat de l'univers i dels Principis i Lleis que ho governen, constituint el fonament geomètric-genètic de la "realitat objectiva". Aquesta es percep i reconeix per la finestra de l'Occident, símbol de la ciència física, del coneixement i de l'experiència exterior de les coses. Quant a la finestra del Migdia, es refereix, com és evident, al seu propi món interior, a la seva consciència i intel·ligència, per mitjà de les quals treballa, elaborant i relacionant interiorment els materials i coneixements obtinguts de l'exterior en harmonia amb els plans (Principis i Lleis) reconeguts a través de la finestra de l'Orient.

Les tres finestres denoten, per consegüent, tres diferents gèneres d'experiència que poden considerar-se com tres mons distints: el Món Diví, o experiència de la realitat transcendent, el Món Interior o experiència de la realitat subjectiva, i el Món Exterior o experiència de la realitat objectiva, segons els quals el Fadrí ha d'Oriental el Temple de la seva vida individual, perquè sigui constantment il·luminat en els seus tres costats o gèneres d'activitat, quan ingressa en el Temple, mentre treballa en ell, i quan es retira.

L'ingrés en el Temple correspon, doncs, a la capacitat d'abstreure's de les coses i imatges exteriors, concentrant la seva atenció en la Realitat Transcendent que constituïx el Món Diví. La finestra a través de la qual es percep aquesta simbòlica Llum de l'Orient, o sigui de l'origen de les coses, es troba dintre del nostre mateix "jo", a l'Orient o origen de la nostra vida i del nostre ésser. La percepció d'aquesta Llum, o sigui l'impuls vital del nostre Ésser Espiritual, és la qual marca o assenyala l'inici de l'activitat maçònica.

El treball és la mateixa activitat interior de la nostra Intel·ligència, il·luminada pel desenvolupament (Migdia) de les seves facultats mentals: la lògica i la memòria, la percepció i el judici, la comprensió i el discerniment, relacionant els Principis amb les seves expressions visibles i les Causes amb els Efectes. I quan el sol s'acosta a l'Occident, és a dir, quan la Realitat se'ns presenta únicament en la seva aparença exterior, és quan vam sortir del nostre íntim Santuari, per a enfrontar-nos amb el món de la matèria.

Les hores que transcorren entre el migdia i la posta del sol, són per tant les que caracteritzen el més profitós i fecund treball del Fadri, quan poden col·locar-se en els seus llocs els materials preparats pels Aprenents en les hores del matí. O sigui, simbòlicament, treure profit de les llums, experiències i coneixements adquirits, aplicant-los constructivament.

En aquest treball s'esforça el Fadri en "ajudar als Mestres", ja que fins que no hagi adquirit la capacitat d'asseure's a l'Orient, establint-se en l'estat de consciència superior que caracteritza el Magisteri, ha de forçosament limitar-se a l'aplicació dels plans o ensenyaments que rep, obstinant-se per mitjà de les mateixes a arribar a la perfecció. I es dedica a aquesta tasca amb alegria, fervor i llibertat, caracteritzant aquesta actitud mental tot esforç efectiu sobre la sendera del Progrés.

LES LLETRES DE L'ALFABET

A les cinc primeres lletres de l'alfabet, estudiades per l'Aprenent, el Fadri es troba en condició d'agregar les set següents que es refereixen més particularment a la simbologia del seu grau.

La sisena lletra de l'alfabet llatí no té el seu corresponent en el grec clàssic, encara que ho va tenir en el primitiu, havent-se conservat en la numeració amb el nom de dígamma. La seva forma és la d'una doble esquadra (o "doble gamma", com ho diu la paraula grega); per aquesta raó es refereix més especialment al segon grau i, en relació amb la lletra precedent, indica els dos passos que el Fadri ha d'afegir a la marxa del primer grau, per a indicar el seu progrés pel que fa a l'Aprenent.

La lletra hebraica vau que li correspon, amb el valor fonètic de ú, o v, significa "ungla, urpa, ganxo", i mostra (com hem dit a propòsit del tetragrama) el Verb o Tercer element primordial (el Mercuri derivat del Sofre i de la Sal) que reproduïx la Unitat Fonamental i la fa fecunda i creadora. A més es relaciona amb el nombre 6 i amb l' hexagram.

De la lletra (G) ja hem parlat àmpliament; en l'alfabet llatí és una manifesta modificació de la lletra C19. Però la seva forma mostra una innegable relació (encara que no d'origen) amb la lletra grega theta, i la corresponent hebraica i fenícia, que ocupa el novè lloc en aquests alfabetes, representant, respectivament, el jeroglífic de la Sal i la creu en el cercle, és a dir, el món manifestat en els límits de l'espai.

El lloc de la lletra G es troba ocupat en grec i fenici per la Z i en hebraic per la lletra corresponent "zain". Aquesta última té el nom d'arma i la forma particular d'una espasa flamígera, de la qual pot molt bé haver-se derivat la nostra xifra per al nombre set; en aquesta xifra, així com en la lletra Z podem veure una imatge dels últims passos del Fadri.

La vuitena lletra (H) ens dona una imatge bastant clara de les dues columnes amb el nivell que representa la simbòlica passada de la una a l'altra. En el seu nom hebraic i fenici significa també "tanca, recinte", duent a la nostra ment la representació d'un Temple format per dues esquadres i el jeroglífic de la Lògia, com especialment ho evidencia la forma fenícia de la lletra.

La novena lletra llatina (I) correspon a la desena en els altres alfabetes a la nostra xifra 1 (així com el "elif" àrab) amb el significat d'Unitat en general i Principi Creador en particular. Representa també la unitat de consciència o sigui el nostre jo, del que té el valor en la llengua anglesa: en la seva forma minúscula (i) pot veure's el Principi Diví en nosaltres, representat pel punt, que es troba separat en la nostra consciència ordinària, mentre la forma majúscula (I) mostra la perfecta unió del "jo" inferior amb el "jo" superior, o sigui de la individualitat amb la personalitat., que s'arriba a amb el Magisteri. Recordi's a aquest propòsit el que hem dit amb referència al buit de les columnes, amb el qual aquest símbol té manifesta relació.

El seu nom hebraic significa "mà", i particularment, una mà aixecada, corresponent al Principi Diví o Ideal, inspirador i creador de la vida, signe de reconeixement de l'Iniciat en general i del Fadri en particular.

Quan la desena lletra llatina (J), derivada de la precedent, accentua encara més amb la seva cua d'expressió de la individualitat en la personalitat, que correspon a la seva part inferior. També pot representar la palanca que en unió amb la regla, indicada per la lletra I, duu el Fadri en el seu tercer viatge.

(19)En el primitiu alfabet llatí la lletra C tenia el mateix valor del grec gamma i del fenici guimel, o sigui de G. Però, confonent-se els dos sons guturals, es va usar amb freqüència en lloc de K, fins que ho va substituir completament. Llavors, per a distingir la gutural sonora de la tènue, es va modificar aquesta lletra i es va posar en lloc de la Z que ja no s'usava. Reintroduïda aquesta última, per a transcriure paraules gregues (juntament amb X i I), es va posar al final de l'alfabet, com està actualment.

L'onzena lletra (K) mostra la unió de la regla i de l'escaire agafada pel mateix Fadrí en el seu quart viatge, per mitjà de la qual es realitza una recta elevació o perfecta edificació. El seu nom hebraic significa "palmell" de la mà, referint-se més particularment a la posició de la mà dreta en el signe del Fadrí.

La mateixa referència respecte de la disposició de les dues mans en aquest signe podem veure-la en la forma hebraica de la dotzena lletra, el nom de la qual té el significat de "agulló" i representa l'estímul o incentiu ideal de l'Iniciat que ho impulsa a progressar en la forma indicada.

Finalment, la lletra (L) en la seva forma llatina, grega i fenícia representa, respectivament, una escaire i un compàs, els dos instruments per mitjà dels quals s'efectua el traspàs o exaltació al tercer grau maçònic.

PART QUARTA

APLICACIÓ MORAL I OPERATIVA DE LA DOCTRINA SIMBÒLICA D'AQUEST GRAU

El grau de Fadrí és un grau essencialment operatiu quan es refereix a la Religió del Treball, d'una manera més especial que els altres graus, indicant la necessitat d'aquell para tot ser humà, com condició indispensable i mitjà del seu progrés.

L'Aprenent ha d'aprendre amb la finalitat d'efectuar un treball útil, efectiu i constructiu. Només quan sap treballar pot esperar que se li admeti en el segon grau i se li reconegui com Obrer del Progrés i de la Llibertat i per tant fadrí de tots els quals, com ell, treballen per la Glòria del Gran Arquitecte, o sigui en harmonia amb els seus plans (els quals s'esforcen reconèixer íntimament) per a portar a terme la Gran Obra de Construcció Individual i Social que constituïx l'objecte de la nostra Ordre.

Els Maçons no són, doncs, filòsofs que es perden en absurdes disquisicions, i en estèrils utopies: per al veritable maçó, tot estudi ha de tenir una fi eminentment pràctica i constructiva, tot Ideal un valor vital i operatiu que ha de realitzar-se amb la seva aplicació. Aquest esforç d'aplicar i realitzar l'Ideal en la vida pràctica és la característica i l'objecte fonamental del grau de Fadrí, com ho mostra el seu propi signe de reconeixement.

Mai es convertirà el Fadrí en Mestre, en el veritable sentit de la paraula, fins que no s'hagi fet digne d'aquesta sublim qualificació pels seus propis esforços i eficiència en el treball, com resultat de la seva activitat i dels seus estudis, havent adquirit l'experiència i les capacitats que només poden conduir-lo cap a endavant i fer d'ell una mica més que un fadrí: el primer entre els seus iguals, que sap instruir-los i dirigir-los per la seva comprensió més profunda i elevada.

LA RELIGIÓ DEL TREBALL

El Maçó ha de considerar el treball d'una manera completament diferent de com ho considera l'home vulgar: per a aquest el treball és una necessitat i gairebé una esclavitud, un jou que pesa sobre ell per la força de les circumstàncies, al que ha de subjectar-se per a viure. Mentre l'home ordinari treballa per a viure esclau de les seves necessitats i dels seus desitjos, el Maçó ha de viure per a treballar, és a dir, per a fer una obra o una labor, expressant l'Ideal que fa d'ell un artista, diferenciant-lo de l'artesà.

L'esperit amb el qual l'home ordinari considera el treball es troba, doncs, expressat en la maledicció bíblica: "De la suor del teu front menjaràs el pa". Aquesta maledicció, personificada simbòlicament en la Bíblia, quan sigui interpretada amb l'esquadra de la Raó i el compàs de la Comprensió representa simplement la veu o expressió impersonal de la llei sota l'efecte o causalitat es col·loca l'home per si mateix, triant treballar com esclau de la Il·lusió exterior per a satisfer els seus instints, necessitats, desitjos i passions, arran de la seva desobediència a la veu de la Realitat, l'única que pot indicar-li la senda de la Llibertat.

Lluny de ser una maledicció, el treball és per al Maçó el primer i fonamental objecte de l'existència terrenal, Font de tots els Béns i de totes les Benediccions. El blanc mandil del que se cenyeix, com distintiu de la seva qualitat, representa el nou esperit amb el qual ha de dedicar-se al seu propi treball o activitat, en qualitat d'Obrer de la Intel·ligència Universal, amb la qual té el privilegi i l'honor de cooperar, interpretant i realitzant els seus plans en la mesura de la seva comprensió i habilitat.

Aquests plans són les idees o Ideals Constructors que es manifesten en la seva Intel·ligència per a realitzar-se en la seva vida, i, segons adquireix la capacitat d'expressar-los, es llibera automàticament de tota esclavitud exterior, per ser la veritable Llibertat, obediència al que de més elevat hi ha en la nostra ànima i en el nostre ésser. L'home és, doncs, esclau, segons obeeix als seus impulsos inferiors i a la il·lusió exterior; i es fa lliure en proporció amb la seva capacitat d'elevat-se sobre els primers per mitjà de la Virtut, i sobre la segona per mitjà de la Veritat.

El color blanc del mandil és un símbol de la puresa dels intents amb els quals es predisposa a l'Obra, ja no amb l'única fi de satisfer el seu egoisme o les seves necessitats, o sigui mirant la utilitat personal que pot treure de la seva activitat, sinó principalment amb l'objecte de buscar la Glòria o expressió de la mateixa Intel·ligència constructora, o Gran Arquitecte de l'Univers en la seva pròpia activitat, qualsevol que sigui. Aquest intent superior, expressat pel blanc mandil, és el que caracteritza al Maçó i ho diferencia del profà.

La qualitat de Maçó no s'adquireix, doncs, per mitjà d'un reconeixement exterior, pagant determinats drets i sofrint determinades cerimònies, o pertanyent fidelment a determinat Cos o Obediència. Això és només el símbol del Maçó. Quant a la qualitat veritable ha de ser individualment realitzada amb els seus propis esforços per cada Maçó, aplicant les qualitats exteriorment rebudes o reconegudes. Per consegüent, l'home que obra maçònicament, conformant-se en la seva vida i activitat als mateixos Principis i Ideals que la Maçoneria ensenya simbòlicament als seus adeptes, és molt més digne de l'apel·latiu de Maçó, encara que mai hagi estat exteriorment iniciat o rebut en la nostra Institució, que aquell que limita aquesta dignitat al nom i a una observança purament formal.

"Noblesa obliga". Compleixi, doncs, el seu deure, tot Maçó que vulgui ser digne d'aquest nom i cuidi d'enaltir-lo i ennoblir-lo constantment en la seva activitat i en la seva vida.

EL NOSTRE ART: SACERDOTAL I REAL

Conegui el Maçó el caràcter sacerdotal i real del seu Art, aquella Ars Règia, de la qual els mateixos reis poden vanagloriar-se de ser adeptes, puix que constituïx tal vegada el major honor i el millor distintiu de la veritable reialesa. Sàpiga el Maçó que aquesta qualitat, bé entesa i realitzada, ho fa "igual als reis" un veritable Melquizedec o Rei de justícia, "sacerdot de l'Altíssim", o sigui Iniciat i Ministre del Poder Suprem. Vegin-se les referències a aquest Bíblic personatge, en el Gènesi XV, 17-20, Salm CX, 4 i Hebreus V, VI, VII.

Encara que en l'època actual el triomf dels ideals democràtics hagi relegat la condició de rei a un pur formulisme exterior, o una simple relíquia del passat, la qualitat real que es tanca en aquest nom, una vegada sigui individualment realitzada, serà sempre el privilegi més apreciable i la característica de tota Individualitat Superior.

Rei és, doncs, qui regeix, o sigui el contrari de l'esclau. Regir és dominar, "exercir autoritat i domini", autoritat i domini que han de ser rectes, justs i perfectes, o sigui el domini del superior sobre l'inferior. Les paraules regla i rectitud tenen la mateixa etimologia que rei: regnar és doncs obrar rectament, o sigui conforme a una regla superior. L'atribut zedeq "justícia, rectitud" agregat al hebraic melek "rei" per a formar el nom de Melquizedec, significa "el Rei per excel·lència" quan aquesta qualitat ho caracteritza com a tal.

És interessant també notar que se li agrega el títol de Rei de Salem, és a dir: "Rei d'Integritat, Paz i Perfecció", qualitats aquestes que encarna el veritable Adepte de l'Art Real, sacerdot o ministre de la Suprema Realitat. Cadascun de nosaltres, cada Maçó i cada home, pot ser, per pròpia elecció, rei o esclau en el seu propi domini individual, segons conforme la seva conducta a la Regla de la Rectitud, convertint-se en sacerdot del més elevat Ideal que íntimament se li revela i que té el poder de dur en la seva vida el regne de la justícia, de la pau i de la perfecció.

A aquest mateix regne individual es refereix Jesús quan ens diu, en el seu Sermó de la Muntanya (Mateu VI, 24-33):

"Cap pot servir a dos senyors; perquè o avorrirà a l'u per l'altre, o es reunirà a l'altre menyspreant a aquell. No podeu servir alhora a Déu (la Realitat) i a Mammón (la Il·lusió).

"Per tant us dic: No us contristeu per la vostra vida, pel que teniu per a menjar ni pel vostre cos, que heu de vestir: no és la vida més que l'aliment, i el cos (mes) que el vestit? . . .

"Perquè els Gentils (profans o pagans en el sentit d'esclaus de la il·lusió) busquen totes aquestes coses; que el vostre Pare celeste (el Principi de vida en nosaltres) sap que de totes aquestes coses heu menester.

"Mes busqueu primer el Regne de Déu i la seva Justícia (o rectitud), i totes aquestes coses us seran afegides".

Aquesta ha de ser, doncs, l'actitud del veritable Maçó o Obrero del Gran Arquitecte, buscant primer (en el seu esforç per a executar plans) la seva Glòria o expressió, i per tant, el seu Regne: el regne del Real en la seva consciència individual, el regne de la Rectitud i de la justícia en la seva vida. Així es convertirà ell també en un veritable Melquizedec, "Rei de Salem, Sacerdot de l'Altíssim".

"VIURE PER A TREBALLAR"

Viure per a treballar heus aquí l'ideal característic i distintiu del Maçó. Fer de la seva vida el mitjà i l'oportunitat per a la realització d'un Ideal superior, per a una obra o activitat constructiva en benefici dels seus semblants.

Buscar primer el treball o l'obra per si mateixos, com una oportunitat per a expressar, exercir i desenvolupar els seus talents en activitat útil per als altres, i quant al salari esperar-lo com "les coses afegides" al Regne de la Rectitud i del Principi Ideal en la seva consciència i en els seus pensaments, paraules i accions, amb el ferm reconeixement que "en ELL està la força" i que, per tant, "Ell establirà" tot el que ha de ser establert per a la Perfecció tant interior com exterior del seu Regne o Temple.

Constructor i Sacerdot d'un Temple Ideal, Rei o rector responsable d'un Regne de Justícia i Rectitud, el Fadrí Maçó mai ha d'oblidar aquest gloriós privilegi, que ho converteix en artista de la intel·ligència Universal, i en Obrero de la Llibertat i del Progrés, cooperant amb el mateix Gran Arquitecte, per a l'expressió dels plans que constitueixen la Gran Obra Universal de la Creació.

Crear no té, doncs, el sentit de produir ex-nihilo que li van donar etimològicament els teòlegs per a justificar les seves teories, sinó que significa fonamentalment, "fer, manifestar o expressar" (de l'arrel indoeuropea KR, d'on ve el sànskrit karoti "fer" i karma "acció") des de l'interior a l'exterior, des del regne de la Realitat Invisible al de l'Aparença Visible.

En aquesta Obra o activitat creadora manifestada en tot l'Univers, l'Iniciat en els Misteris de la Construcció és alhora intèrpret i cooperador, segons es deixa guiar per l'Ideal Constructiu que la Intel·ligència Universal expressa directament en ell i que constituïx la seva part i responsabilitat en el Gran Pla de la Manifestació, que obra constantment en tots els regnes de la vida material i moral, individual i social.

Tot individu, així com tota la societat i l'Univers en el seu conjunt, és un Temple aixecat a la Glòria o expressió d'aquesta Intel·ligència; i és privilegi del Maçó ser cooperador conscient i voluntari d'aquesta Intel·ligència, en comptes de deixar-se guiar per les il·lusions exteriors que ho farien esclau de les consideracions materials, pronunciant sobre si mateix la bíblica maledicció que conduïx als homes a "treballar per a viure".

Viure per a treballar, és fer del treball una religió, un privilegi i una gloriosa oportunitat: heus aquí, doncs, el Magne Ideal que la Maçoneria revela als seus adeptes, com un dels principals (i, tal vegada, el més important) dels seus místics secrets. Reconèixer en el Treball la font de tots els béns i el remei per a tots els mals; un Deu de pau, alegria i felicitat, objecte en lloc de ser mitjà necessari per a la vida i un deure que pesa sobre l'home vulgar com una maledicció, enaltint-se i ennoblint-lo en la seva qualitat de cooperació conscient, intel·ligent i voluntària amb el mateix Gran Arquitecte de l'Univers. Heus aquí el mèrit més gran i la més sublim entre les finalitats de nostra Augusta Institució.

El descans, ja sigui el descans després del treball diari, com també el descans cercat d'una vida ociosa, resultat de cert nombre d'anys d'activitat, cessa de ser per al maçó una finalitat i es converteix en la conseqüència del seu treball i el mitjà de reparar les seves forces i preparar-se per a un nou dia de més il·luminada, fecunda i elevada activitat, segons l'exemple del mateix Gran Arquitecte.

ELS CINC SENTITS L'especial importància que tenen els cinc sentits en el grau de Fadrí no es deu únicament al fet que es refereixen al nombre cinc. Efectivament, si ho considerem, en unió amb les facultats actives, com instruments de treball i mitjans pels quals es realitza la vida conscient i voluntària de l'home veurem per quina raó s'estudien especialment en aquest grau.

Són, doncs, els sentits, les finestres per les quals el Temple del nostre ésser i de la nostra vida individual s'obre en el món exterior i es relaciona amb el mateix. D'aquestes finestres l'Obrer del Progrés i de la Llibertat ha d'aprendre a fer ús intel·ligent i constructor perquè, en comptes de ser com ho són per a l'home vulgar, les cadenes que ho lliguen al poder de la Il·lusió, es converteixin en útils instruments d'activitat i, per mitjà del discerniment, enmig de constant progrés moral i espiritual.

El nostre Temple, en el qual s'obren, és, una meravella de construcció elevada per la nostra vida individual i per l'impuls evolutiu de la naturalesa, a la Glòria del Principi Diví que habita en nosaltres, que ens guia i il·lumina, perquè manifestem aquella perfecció en la qual vam ser creats, com principis espirituals "a imatge i semblança seva".

Els nostres sentits són instruments d'aquesta mateixa construcció, a la qual les impressions constantment rebudes contribueixen diàriament. Encara més, l'arquitectura del nostre organisme físic, i també la de la nostra ment, ha de considerar-se, en el procés evolutiu en el qual es va originar, començant per les formes més rudimentàries de la vida, com el resultat, o l'acumulació i concentració, de totes les impressions rebudes de l'exterior, així com de les reaccions o impulsos que procedeixen del nostre interior.

Per tant, és d'importància vital per al fadrí aprendre l'ús més recte i judicis de cadascun d'aquests instruments exteriors de la construcció orgànica, en unió amb els instruments interiors que es troben en el buit de la simbòlica columna de la qual hem parlat precedentment.

LA VISTA Per la seva importància constructora, hem de considerar la vista amb preferència als altres sentits, estant aquests més o menys subordinats a les impressions d'aquella. Per consegüent, qui es troba privat del do de veure la llum del dia, mai podrà ser un veritable maçó o constructor il·luminat en la Gran Obra de la vida individual i social.

Així com la Maçoneria Simbòlica es troba íntimament relacionada amb la facultat de veure la Llum interior del Real, i dirigir segons aquesta percepció les seves construccions o activitats mentals, així també l'obra de construcció orgànica de la vida en totes les seves formes, es troba íntimament relacionada amb aquesta facultat de percebre la llum exterior, encara que esta percepció pugui ser, al principi, fosca i subconscient, com sembla ser-lo en els vegetals.

Entre els animals, així com en l'home, el particular desenvolupament de l'òrgan de la vista, és un índex de la seva manera d'ésser i, respectivament, dels seus particulars instints i del seu desenvolupament mental i espiritual. El mateix color del iris denota la particular tonalitat de la visió interior i, com és sabut, aquest color té una íntima relació amb el del cabell i de la pell. Segons es modifica la visió interior de les coses, també es modifica en correspondència la vista física i, per reflex natural, també es modifiquen els hàbits i les qualitats específiques de la construcció orgànica.

Una llum especial ens donen, sobre el sentit de la vista, les paraules evangèliques: "Llum del cos és l'ull; així que, si el teu ull fos sincer, tot el teu cos serà lluminós; mes si el teu ull fos dolent, tot el teu cos serà tenebrós. Així que, si el foc que en tu hi ha són tenebres quantes seran les mateixes tenebres?" (Mateu VI, 22-23).

Efectivament, podem dir que les nostres capacitats, tant físiques com mentals, la nostra mateixa vida i la constitució del nostre organisme es construïxen i desenvolupen en el mateix sentit i segons el caràcter particular de la nostra visió. Això no vol dir que el que som depengui exclusivament del que veiem exteriorment o del que ens envolta; a pesar que el que veiem exteriorment estigui molt lluny de no tenir importància, el valor constructiu i sobirà de la visió essencialment estriba en la nostra particular manera de veure les coses, la qual depèn del que som.

Hi ha, doncs, entre el que veiem i el que som, una constant acció i reacció: el que veiem, influenciant la nostra ment i la nostra imaginació, determina en gran part el que som, el que pensem i el que sentim de nosaltres mateixos; al seu torn, el que som, sentim i pensem de nosaltres mateixos, modifica igualment la nostra visió, tant interior com exterior. Per aquesta raó, dues persones distintes enfrontades amb les mateixes coses, condicions i circumstàncies, les veuran i consideraran d'una manera completament diferent i aquesta visió i consideració interior farà que talis siguin per a elles efectivament.

Si la visió d'una persona és malalta, és a dir, fixa o concentrada en la malaltia, el seu cos estarà igualment malalt, i la seva vida exterior reflectirà anàlogament, tot altre defecte de la seva visió interna. En canvi, la visa sana farà sans igualment el cos i les condicions de la vida exterior. No és, doncs, exagerat, dir que la nostra vista és el nostre llum i que segons la seva llum, el nostre cos i la nostra vida estaran igualment o en la llum, o en les tenebres.

ACTITUD POSITIVA I NEGATIVA

Respecte a les relacions i recíproca influència entre la visió exterior i la interior, prevaldrà aquesta o aquella segons sigui positiva o negativa l'actitud de l'individu. Les persones negatives o passives, són les que es troben influenciades més fortament per l'ambient i les circumstàncies i per consegüent esdevenen fàcilment víctimes de les condicions, persones i coses que les envolten: una malaltia contagiosa, i igualment un vici o altre contagi moral o material, es transmetrà més fàcilment entre aquesta classe de persones.

L'actitud positiva de la individualitat, en canvi, fa a un sempre menys receptiu i influenciable des de l'exterior i conduïx, per contra, a un domini sempre més complet i efectiu sobre l'ambient i les circumstàncies.

El caràcter de l'actitud interior de l'individu pot conèixer-se fàcilment. Mentre les persones negatives donen una importància sobirana a les circumstàncies, i li tiren la culpa a les persones, coses i condicions que les envolten, lamentant-se constantment el no ser del seu grat, la personalitat en la qual preval una actitud positiva farà exactament el contrari: mai es lamentarà o tirarà la culpa a ningú de quant li esdevingui, sinó més aviat excusarà a tots i tot, i en comptes de veure les coses com apareixen, s'esforçarà a veure i buscar constantment en les mateixes la realització de la seu més alt Ideal.

D'aquest exemple pot inferir-se clarament si la personalitat és negativa, naturalment esclava de les circumstàncies exteriors, i per tant del que es diu fatalitat o destinació, o bé lliure, segons preval i domina la visió interior sobre l'exterior.

En altres paraules, la personalitat negativa obrarà i regularà constantment la seva manera de ser, les seves consideracions, paraules i accions, segons les circumstàncies; mentre la personalitat positiva obrarà segons els seus principis, conviccions i creences en qualsevol condició o circumstància./

El desenvolupament positiu de la Individualitat, que lliberta a l'home de les deficiències, errors i debilitats de la personalitat és, doncs, un dels fins principals de la iniciació rectament entesa. Pot dir-se que el grau iniciàtic efectiu de cadascú és el grau de llibertat individual aconseguit pel jo en relació amb els seus impulsos inferiors i les influències exteriors. En això consisteix aquella veritable “virtus” o força Interior (en sànscrit virya) que fa a l'Iniciat sobiranament lliure de tot vici interior i de tot vincle exterior i, per tant, veritablement Rei del seu propi domini individual.

Esforçant-se en el domini de la visió, o sigui exercitant-se a veure en tota cosa, persona o circumstància la seva més elevat ideal espiritual (noti's la derivació de les paraules idea i ideal, a través del grec, de la mateixa arrel ·vid” que significa en llatí “veure” i en sànscrit “saber”), sense deixar mai influenciar o corrompre per la seva visió externa la visió interior, el Fadrí progressarà per aquesta Sendera i, corregint constantment els seus errors de perspectiva, ocasionats per les mateixes influències exteriors, es convertirà en un veritable vident, sinònim d'Iniciat en el sentit més ple i profund de la paraula.

LA VISIÓ CONSTRUCTORA

L'activitat individual de cadascú és el camp més apropiat per a l'exercici d'aquesta visió espiritual que, una vegada desenvolupada en tota la seva plenitud, dóna a l'home el domini més complet sobre les condicions i circumstàncies externes.

Qualsevol activitat, qualsevol obra exterior, és, doncs, resultat i expressió de la visió interna: tot el que l'home ha fet en tots els ordres de la vida és el que primer ha realitzat, o se li ha revelat en la seva íntima visió. Tota arquitectura i tot Temple és l'exteriorització o realització d'una idea o visió anterior i interior.

El mateix ocorre amb l'arquitectura vital del nostre organisme i l'arquitectura moral i mental de la nostra vida: segons veiem, pensem, determinem i fem, i segons l'actitud de la consciència, determinada per la visió, la nostra vida i les nostres circumstàncies prenen aquest o aquell rumb.

Mai es farà bastant èmfasi en aquesta importància de la visió interna per a la vida individual: a pesar que l'home es sent lligat, condemnat o limitat per les circumstàncies i les condicions de la seva vida, en realitat els límits i traves exteriors existeixen per a ell únicament en la mesura que la seva visió interior està lligada o limitada pels seus errors i per la incompleta o imperfecta apreciació que posseeixi de les coses.

Per a qui entén i realitza el significat de la visió, tota la vida, les circumstàncies i les condicions es convertiran en precioses oportunitats per a l'exercici d'una visió constructora i intel·ligent, que posarà en les seves mans el Ceptre del Poder. Llavors tot límit exterior, tot llaç o trava cauran als seus peus i es convertiran en mitjans i instruments del seu progrés. Sigui, doncs, la més inspirada visió constructora en tot el que pensa i fa, objecte constant dels esforços del Fadrí.

L'OÏDA

Paral·lelament a la vista, deu l'home constantment exercitar i desenvolupar l'oïda, a fi de no ser més esclau d'aquest que d'aquell sentit, sinó que li serveixin ambdós per a arribar a i desenvolupar les més elevades possibilitats del seu ésser i manifestar-les en la seva existència.

Així com el que veiem ens influencia en el que som i es reflecteix en la doble arquitectura exterior del nostre organisme i de la nostra vida, el que escoltem determina el que pensem i creiem, sent base de la nostra Fe i confiança en tots els seus aspectes, tant positius com negatius. Segons el que veiem, sabem: segons el que escoltem coneixem, i de la mateixa manera que la nostra ciència efectiva depèn del nostre discerniment individual i de la facultat de veure interior i exteriorment, així també la suma dels nostres coneixements depèn del nostre individual enteniment sobre el que escoltem, o se'ns fa present per mitjà de la veu i del so tant exterior com interiorment.

Hi ha, doncs, veus de diferent naturalesa que constantment arriben a les nostres oïdes i, segons les escoltem, dirigeixen constructiva o destructivament el curs dels nostres pensaments, de les nostres determinacions, paraules i accions. De la mateixa manera que hi ha veus exteriors que es presenten a la nostra comprensió o incomprensió com simpàtiques o antipàtiques, amigues o enemigues, justes o falses, veritables o enganyoses, també hi ha una veu interior, anàloga a la visió interior que hem parlat, que constituïx en nosaltres el criteri del nostre coneixement, i segons ho escoltem ens alliberem de caure en l'error.

Així com el Temple es determina i construeix per mitjà de la visió, així també la Lògia es fa i realitza per mitjà de l'oïda o de l'enteniment. La Lògia és el lloc on es manifesta i s'escolta el logotips, el Verb o paraula: és doncs el lloc secret de la comprensió que es troba sobre el llaura o altar aixecat pels nostres pensaments en el Temple íntim de l'ésser.

Cuidem-nos de les paraules que toquen a la porta del Temple del nostre ésser, per a ingressar en la Lògia del nostre enteniment.

Així com el Guarda-temple deu estar a la porta de tot temple maçònic per a examinar, per mitjà de l'oïda intel·ligent la veritable qualitat dels quals volen ingressar en la Lògia, així també estigui sempre el guardià interior en el seu lloc, a la porta del Santuari de la nostra Consciència, per a vigilar les paraules i pensaments que vulguin ingressar, perquè s'admetin únicament paraules i pensaments constructors. Només els pensaments constructors coneixen la veritable paraula de la Veritat, i poden vibrar en harmonia amb el Verb Diví que brilla sobre el Llaura del nostre ésser.

Lliurem-nos especialment d'escoltar paraules de des-harmonia i de discòrdia que ens allunyen d'aquella justa i perfecta connexió que constituïx la base de la societat, el ciment de la comprensió que ha d'existir entre totes les pedres que componen el simbòlic edifici de la humanitat, així com el de nostra Augusta Institució, semblant en els nostres cors la zitzània de la divisió.

Que el guardià Interior del nostre criteri estigui constantment alerta, a la porta de la nostra consciència, per a distingir i separar l'error de la veritat, així com en la garbella sagrada se separaven en Eleusis les benèfiques llavors alimentoses del blat, de les tòxiques llavors adormidora de la rosella!

LLEGIR ÉS ESCOLTAR

Llegir és escoltar. La mateixa cura i criteri que posem a examinar i separar amb la garbella de l'enteniment les paraules que escoltem, hem d'aplicar-los en les nostres lectures, triant-les oportunament perquè siguin efectivament constructores en el Temple de la nostra individualitat intel·ligent.

Hem de, doncs, rebutjar totes les lectures inútils, és a dir, les quals no serveixen d'alè per a la nostra ànima, ni d'estímul per a la nostra intel·ligència o de necessària informació: les lectures que no responen a una d'aquestes tres finalitats, mai poden tenir per a nosaltres i per a la nostra vida una importància

constructora, i és molt millor eliminar-les per endavant que gastar en elles un temps que podem emprar més últimament en qualsevol altra forma.

Això es fa molt més necessari avui, amb la impressió econòmica i la llarga circulació dels periòdics, que en altre temps.

D'altra banda, de res serveix llegir molt, doncs el que realment sabem i coneixem no depèn del que llegim, sinó del que pensem. Les nostres lectures han de servir-nos per a “aprendre a pensar”, i un llibre o qualsevol lectura ens és útil en la mesura que ompli aquest objecte fonamental. Així és que, quan ho hem llegit, no som exactament els mateixos del que abans érem, sinó que la nostra ment s'ha obert a una nova comprensió i major intel·ligència, i ens vam sentir millor amatents i animats per a enfrontar-nos amb les tasques i deures de la nostra vida diària.

Per contra, són inútils i dissolvents totes aquelles lectures que ens allunyen dels nostres deures i responsabilitats actuals i especialment les quals exciten les passions animals, estimulen al vici, adormen les consciències o exerceixen una influència depriment i morbosa sobre la nostra imaginació. Mai pot ser edificant la descripció del vici, de la malaltia, del crim i de la perversitat, el ensalzament del que hi ha en nosaltres de més baix, negatiu i inferior, o que simplement afebleixi els nostres més alts ideals i ens allunyi d'aquella exaltada visió constructora que fa possible el nostre progrés.

Per tant, si som savis, haurien de tenir l'últim lloc entre els nostres llibres les novel·les i tot el que constituïx pura literatura, limitant-nos a unes poques realment escollides. En canvi haurien d'estar preeminents en la nostra biblioteca les obres que eleven, ennobleixen i fortifiquen l'esperit, ens inspiren i enllumenen la nostra senda diària i contribuïxen en fer-nos realment millors.

Tampoc hem d'oblidar que tota lectura en general, i especialment la lectura que es porta a terme sense pensar, deixant que la nostra ment i la nostra imaginació siguin passivament dominades pel que llegim, és un incentiu per al desenvolupament de la nostra actitud negativa, puix que ens fa més o menys esclaus del pensament aliè. Per tant, llegir sense pensar és el que, sobretot, hem de constantment evitar: molt millor seria, si la lectura sàviament disciplinada no anés un meravellós estimulador espiritual i un mitjà de progrés intel·lectual, pensar sense llegir: ser pobres en coneixements adquirits, però rics en originalitat, intuïció i comprensió de la Veritat.

Llegim, doncs, si ho desitgem, i sentim aquesta necessitat; però escollint amb discerniment les nostres lectures, així com escollim els nostres aliments, i mai simplement per a omplir la nostra ment de pensaments i punts de vista aliens.

Parlant dels “pobres d'esperit”, com dels quals poden més fàcilment arribar a el Regne dels Cels (que és també el Regne de la Veritat) Jesús es referia, evidentment a aquesta pobresa intel·lectual, simbolitzada en la nostra Institució per la despulla dels metalls, mitjançant la qual s'obre més fàcilment en nosaltres l'enteniment espiritual i la percepció directa de la Veritat.

LA VEU INTERIOR

Com menys es fixa la nostra atenció sobre les veus exteriors i menys es deixa guiar per elles, tant més es fa receptiva a la Veu Interior, cridada també la Veu del Silenci per ser el silenci dels sentits, fixa la consciència en el que està dintre de nosaltres, que és la condició necessària per a la seva manifestació.

Aquesta veu, que prové del nostre propi Esperit, o sigui de la part més elevada i real del nostre ésser, no té gens que veure amb les veus de diferent origen i naturalesa que un pot escoltar interiorment, i la seva característica essencial és la qual ens indica sempre el millor i el més noble i digne, el que ens fa progressar, el que ens allibera i ens eleva.

Aquesta Veu no ens imposa gens, d'una manera que pogués cridar-se autocràtica; no ens lliga ni ens força sobre un determinat camí, amb severa inflexibilitat. Però, al mateix temps, amb l'autoritat de la Veritat, ens lliberta del dubte i de la incertesa i ens indica amb tota claredat el millor camí, la més recta, justa i convenient línia d'acció en cada circumstància; també ens ensenya com desfer-nos dels llaços que ens lliguen a les nostres tendències inferiors, i com buidar la nostra senda dels obstacles que sobre la mateixa es trobin. Es troba sempre present en la nostra consciència, encara que només podem escoltar-la quan ens posem en condició de receptivitat, cessant d'escoltar les veus exteriors i fent callar els nostres mateixos pensaments. Així com l'agulla de la brúixola està constantment dirigida cap al nord, així també aquesta brúixola del nostre ésser es troba constantment dirigida cap al vèrtex de les nostres més elevades possibilitats.

“Escoltar aquesta veu”, és per al Fadrí una necessitat vital, per ser el Guia més segur sobre el qual un pugui contar en qualsevol moment i en tota circumstància. L'espasa apuntada sobre el pit, en el decurs del cinquè viatge, precisament indica aquesta necessitat vital.

És la veu del Geni Individual que es troba en el centre de la mística Estrella del nostre ésser: el Principi en el qual tenim el nostre Gènesi com éssers conscients i individualitzats i la missió dels quals és conduir-nos a la plenitud de la Gnosi, a l'íntima realització de la Veritat.

EL TACTE Per mitjà del tacte el Maçó reconeix les asprors de la pedra bruta o semi-llaurada i es troba així en condició de rectificar-les, aconseguint la perfecta allisadora que farà ressaltar i posarà en evidència la seva tetràgona puresa.

Però el tacte del Maçó iniciat en els secrets misteris del seu Art, no pot limitar-se a aquesta observació superficial: per mitjà del toc, amb el qual els maçons dels diferents graus es reconeixen, es troba en condició de penetrar amb la seva intel·ligència fins al fons de les coses, i així reconèixer la qualitat interior de tota pedra amb la qual es troba en contacte, qualitat que passarà constantment distreta pel profà.

Conèixer la qualitat interior de les coses, penetrar més enllà de la seva aparença és, doncs, la fi i objecte real d'aquest sentit que, encara que sembli menys noble que els seus més refinats germans, no és per això menys important que ells quan ens permet posar-nos en contacte amb les altres coses i establir una íntima relació amb les quals ens envolten.

Un tacte refinat és una qualitat necessària per a tot veritable maçó; per aquesta raó, quan havien de dedicar-se a les seves més rudes tasques, els nostres predecessors operatius protegien les seves mans amb els guants simbòlics que també com avui dia es regalen al neòfit, en el primer dia de la seva iniciació, perquè conservi, amb la puresa de les mans, la puresa dels seus intents, qualsevol sigui el gènere de treball que les ocupi i qualssevol que siguin les circumstàncies.

Un tacte refinat, tant moral com materialment, és, doncs, el distintiu de tota naturalesa superior i es revela en la forma de les mans, i particularment dels dits que atentament examinats, ens donen útils indicacions sobre la intel·ligència i qualitats morals del seu posseïdor. La falta de tacte, o un tacte groller és, per contra, característica de les naturaleses vulgars. Reconeixent per mitjà d'aquest sentit, les íntimes qualitats de les persones amb les quals ens trobem en contacte, podem guiar-nos més sàviament en les nostres relacions amb elles.

Obrar amb tacte és cosa de la més gran importància, doncs d'això pot dependre l'èxit o el fracàs en determinades circumstàncies. Però, sobretot, ha de servir-nos el tacte per a evitar que les nostres pròpies asprors puguin ferir als nostres semblants; per aquesta raó el maçó prudent posa tot la seva obstinació en eliminar-les. Només així pot estar segur de no llastimar a ningú.

Coneixent millor, en la seva íntima naturalesa, als nostres semblants, a més de tenir un guia per tots els nostres actes, se'ns fa més fàcil vibrar en simpatia amb ells i establir aquells llaços de fraternitat i amistat mitjançant els quals ens manifestem com els seus veritables companys. Estem també en condició d'ajudar-los efectivament, sempre que sigui útil i necessari.

Encara que no li sigui donat al Fadrí realitzar les possibilitats més elevades d'aquest sentit, se li concedeix en canvi el coneixement que, per mitjà del tacte, li és possible expressar els seus sentiments i aquella solidaritat que es revela mitjançant el contacte de dues mans que estrenyen materialment el llaç de simpatia i la benevolència recíproca que les uneix: així com l'oïda és el mitjà pel qual adquireix i s'establix la Fe, amb la vista es realitza l'Esperança, i pel tacte es revela l'Amor.

Sigui, per tant, la seva mà dreta, constantment inspirada pel que de més noble hi ha en el seu cor, mentre l'esquerra s'aixequi a l'altura del seu més alt Ideal, perquè en tot contacte es manifesti i s'expandeixi la flama interior que caracteritza la seva qualitat de veritable Fadrí, per a quants reconeix com germans.

EL GUST

Per mitjà del gust, en la seva condició normal i natural, es reconeix la qualitat nutritiva i assimilable dels aliments, i la seva consegüent utilitat en l'Obra de Construcció del nostre organisme material, obra que no s'acaba fins a l'últim dia de l'existència terrenal. És, doncs, necessari, que el Maçó aprengui l'ús degut d'aquest sentit, del que depèn en gran part la salut i puresa del seu Temple orgànic i vivent.

Una ofensa a aquest sentit (que en el nostre Temple material, té l'ofici de Guarda-temple) així com al seu propi Temple, fa qui embala brutalment l'aliment per la gola, empassant-lo àvidament, abans que sigui degudament preparat en la Sala de passos perduts de la boca, per a ingressar en aquest Temple.

Tot mos d'aliment ha de, doncs, romandre plàcidament en aquesta Sala el temps necessari per a despullar-se de la seva qualitat profana i adquirir la de veritable constructor en el Temple en el qual desitja ingressar.

Per tant, l'aliment ha de ser degudament ensalivat, dissolent-se enterament la seva consistència externa, així com es dissol la del candidat en la Cambra de Reflexió, per a adquirir aquella perfecta lucidesa que li permeti passar com iniciat i prendre part constructivament en la labor de l'organisme.

Aquesta és l'única manera per mitjà de la qual el Temple que la nostra vida orgànica s'aixeca a la Glòria del Gran Arquitecte, sigui construït amb pedres perfectament llaurades, i pugui convertir-se en un més perfecte vehicle de la nostra Individualitat, quan el nostre Guardià va adquirir consciència i coneixement, per mitjà d'un toc adequat, de cadascuna de les seves partícules.

Mai oblidi, doncs, el Fadrí, la seva categoria i responsabilitat de constructor conscient del Temple de la seva vida material, i no dispensi tan fàcilment, com ho fa el profà, al Guarda-temple del seu deure i ofici, des del moment que s'obren i fins que no es tanquin els treballs diaris d'alimentació. Es trobarà així en millors condicions d'evitar la intemperància, que és la raó per la qual molts temples esdevenen ineptes per a les funcions a les quals estan destinats i cauen prematurament en ruïnes.

No obstant això, la funció del gust no es limita a la vigilància que ha d'exercir sobre els nostres aliments materials, sinó que, com la dels precedents sentits, té també un aspecte moral i espiritual que el Fadrí ha de prendre en deguda consideració. El nostre gust ha d'estendre's, doncs, a tot el que ingressa en el Temple de la nostra vida interior, a tot el que triem per a la nostra vida exterior, a tot el que fem, com expressió de la nostra Genialitat Individual, i a tot el que és objecte de la nostra atenció o activitat. I no ha de ser, com no ha de ser-lo en el Temple orgànic, un gust superficial, sinó que ha de penetrar en l'íntima constitució de cada cosa i fer-la perfectament assimilable pel nostre ésser.

Així com tota construcció material revela el gust particular de l'arquitecte, així també el nostre organisme revela els nostres gustos alimentosos, i la nostra vida i les nostres obres palesen el gust espiritual de la nostra Individualitat.

L'OLFACTE

L'olfacte es troba estretament relacionat amb el gust, les funcions del qual comparteix. Podem dir que és el Guardià Exterior del nostre Temple orgànic, mentre al primer més aviat li competeix la funció i el privilegi de Guàrdia Interior: l'olfacte, doncs, moltes vegades, ens fa triar o rebutjar els aliments abans de tastar-los, advertint-nos amb antelació de la seva qualitat inadaptada per a la funció eminentment constructora a la qual únicament han de ser destinats.

Igualment ens indica el grau de puresa, i respirabilitat de l'ambient que ens trobem, i ens adverteix dels verins que poden trobar-se en els efluvis atmosfèrics i que atempten a la salut i eficiència funcional de l'organisme.

Com l'aire que vam respirar té una especial influència sobre la part més subtil i delicada del nostre organisme, sobre el sistema nerviós i etèric, i, per tant, sobre la nostra intel·ligència, quan afecta el seu poder d'expressió, la seva claredat o la seva malaptesa i morbositat, és, així, d'extrema importància que tinguem en compte els seus advertiments, evitant tot ambient impur.

En tal sentit ha de particularment combatre's l'actitud d'aquells germans que, en comptes de trobar en les nostres reunions simbòliques una oportunitat per a dominar els seus vicis, prostiuixen el lloc sagrat que es troben amb la nicotina que ho fa més o menys irrespirable per als altres i per a si mateixos, allunyant aquella elevació que allí hagués de regnar constantment. Per contra ha de lloar-se el costum, que es va estenent cada vegada més, de perfumar sòbriament amb encens el lloc durant les reunions, doncs aquesta olor, a més de ser agradable, tendeix a elevar els pensaments i l'actitud espiritual dels presents i afavoreix la concentració de la ment i la seva claredat, mentre confereix a l'ambient una tonalitat superior, predisposant als germans a una actitud més conforme amb les finalitats de l'Ordre.

Com els altres sentits, té l'olfacte també un aspecte moral i espiritual, que no hem de descurar.

L'olor representa, doncs, el que cada ésser i cada cosa manifesta o expressa al seu voltant en l'ambient que ho envolta: tota forma orgànica fa manifest, per mitjà de l'olor que acomiada, el seu propi estat de vida o de mort, la seva condició de salut o malaltia, la seva alegria i la seva tristesa. Igualment hi ha olor de vici i de virtut (és conegut l'olor de santedat), olor de debò i d'error, olor de bondat i de maldat, olor de serenitat i d'inquietud, de pau i de lluita, d'harmonia i de desharmonia.

Per tant, el Fadrí tindrà el deure de refinar el seu olfacte espiritual, per a estar en condicions de reconèixer la qualitat i naturalesa de l'ambient que es troba i de l'aire que respira, introduint-lo en el seu propi Temple Individual.

Però, sobretot, ha de vigilar la seva pròpia olor, doncs aquest manifesta el que ell és. Per la seva pròpia olor, reflectit en totes les seves accions, es coneixerà millor a si mateix, i tindrà així un auxili molt oportú per a contestar a la pregunta: Qui som?, que té particular importància per al seu grau.

És sabut que les diferents races humanes es distingeixen entre si també per la seva olor, i tots saben, a més, com els gossos i altres animals poden distingir per mitjà de l'olor a diferents individus de l'espècie humana, i també, si més no en part, les seves actituds. No tots saben no obstant això, que les nostres mateixes emocions poden manifestar-se físicament per mitjà d'una olor característica, i és per aquesta olor que la por, per exemple, irrita i excita a certs animals, predisposant a qui ho genera a ser assaltats per aquests.

Encara més, cada pensament, cada actitud de la ment, el mateix que cada individualitat, té la seva pròpia olor, encara que rarament es faci perceptible físicament; però, el nostre olfacte mental ens fa sovint capaços de reconèixer-los, i és així com s'expliquen certs casos de telepatia i pressentiments. Això ens fa veure encara més la importància de cuidar la nostra olor, que fàcilment pot traïr-nos, atès que no pot a menys de revelar el que interiorment, i especialment en el nostre ésser subconscient, som.

ELS NOSTRES TALENTS Tots indistintament tenim talents o facultats per les quals ha d'expressar-se el nostre ésser interior i revelar-se, en una forma sempre més plena i perfecta, la nostra Individualitat. Algunes d'aquestes facultats són evidents o actives, unes altres es troben en un estat latent o potencial, i esperen l'ocasió de manifestar-se i revelar-se a la Llum, en activitat productiva.

Tasca fonamental de l'existència és l'ús de les nostres facultats i capacitats actuals; per mitjà de l'ús aquestes es desenvolupen i es fan sempre més perfectes i eficients, i es manifesten progressivament les quals es troben en nosaltres en estat encara latent, de les quals no tenim encara coneixement i consciència.

Hem de fixar bé la nostra atenció sobre el fet que aquestes facultats o talents es desenvolupen i multipliquen per l'ús. A aquest ús precisament al·ludeix la paràbola que es troba en el capítol XXV de Mateu i en el capítol XIX de Lluç.

Cadascun de nosaltres és com aquells serfs que van rebre del seu amo l'u cinc, l'altre dos i l'últim un talent, "cadascú conforme a la seva facultat" perquè fes dels mateixos un ús adequat, del que havien de donar-li compta al seu retorn. El primer i el segon van emprar els seus talents i els van redoblar, rebent després les lloances del seu senyor, que li va dir a cadascun d'ells: "Bé, bon serf i fidel; sobre poc has estat fidel, sobre molt et posaré".

Quant a l'últim, temorós de la còlera del seu senyor per si ho hagués perdut, va amagar el talent rebut sota terra, i el seu amo, com càstig l'hi va llevar al seu retorn, per a donar-li al que ja tenia de Déu.

Així és de nosaltres: hem rebut del nostre amo (el Principi de Vida que habita en nosaltres) l'u cinc, l'altre dos i l'altre un sol talent. Però, qualsevol que sigui el nombre i la qualitat d'aquestes facultats i potencialitats íntimes que hem rebut des del naixement, com herència d'un passat del que hem perdut la memòria, tots indistintament ens han estat lliurades per a l'ús: si els usem, creixeran i es multiplicaran, desenvolupant-se en nosaltres els quals es troben encara latents,

i rebrem les lloances del nostre Senyor que representa el nostre propi Ésser interior, el mateix que la Llei Causativa de la vida. Però si fem com aquell serf, que havent rebut un sol talent (per no ser capaç d'usar més) ho va amagar en la terra, o sigui, va descurar fer el millor ús de totes les seves facultats, aquestes s'atrofien, i serà com si no es tinguessin.

El nombre dels Talents mostra evidentment el grau de desenvolupament de la nostra intel·ligència i de les seves possibilitats, que queden amagades en la terra de l'oblit si no fem d'elles un ús constant, però que ens donarà, al contrari, el poder i la capacitat d'adquirir altres noves i més precioses.

No pot tampoc el nombre cinc deixar de referir-se als cinc sentits que desenvolupen la Intel·ligència en la plenitud, simbòlicament indicada en el grau de Fadrí i representats per les cinc puntes de l'Estrella.

La primera d'aquestes facultats és la consciència: per mitjà d'ella poden desenvolupar-se totes les altres; de la consciència es desenvolupa la percepció o capacitat de veure i comprendre. Són les dues facultats elementals, de les quals el serf amb dos talents va desenvolupar altres dues: la memòria i la imaginació.

L'home amb cinc talents, que correspon al Fadrí Maçó, posseïx, a més d'aquestes quatre facultats elementals, el judici o raó, simbolitzat en l'estudi de la lògica (doncs amb les quatre primeres no es pot conèixer més que la gramàtica), per mitjà de la qual es troba en grau d'adquirir nous i més preciosos talents, que es desenvolupen des del centre causatiu de l'Estrella a la seva perifèria operativa.

Estarà així en condició de desenvolupar plenament també la comprensió i la intuïció, i per mitjà d'aquestes es farà fort també en la retòrica, que és l'art d'expressar el pensament en genialitat creadora i constructora.

La intenció esotèrica de la paràbola dels talents es fa, doncs, clarament manifesta, per mitjà dels nombres 5 i 10 que, respectivament, representen la plenitud potencial i operativa de les facultats de l'home, i maçònicament el Fadrí que realitza les seves possibilitats com Mestre Perfecte. Els homes d'un i de dos talents evidentment representen al profà i a l'aprenent, demostrant el segon la capacitat de progressar que roman encara latent en el primer.

Com aplicació operativa de la paràbola dels talents, es deu a més posar l'accent sobre el punt que tota la nostra vida té com objecte especial, el seu ús i el seu desenvolupament; que per a aquest objecte cada circumstància és sempre, en aquell moment, per a nosaltres, el taller més apropiat; i que, en fi, totes les dificultats en les quals un pot trobar-se en un moment donat, tenen per causa la falta d'ús d'algun talent encara ocult en la terra potencial del nostre ésser, i que per al seu desenvolupament, aquesta dificultat representa una oportunitat, i que (mitjançant) el seu desenvolupament i ús, aquesta dificultat podrà únicament solucionar-se.

L'AUTO-CULTURA

L'auto-cultura o cultura d'un mateix, en les seves múltiples accepcions serà per tant objecte dels esforços del Fadrí, amb la finalitat de desenvolupar les seves facultats i potencialitats latents que, com hem dit, han de manifestar-se progressivament de la lletra G que constituïx el centre de la seva Estrella individual.

L'Auto-cultura es basa, doncs, sobre el reconeixement que en nosaltres es troba, en estat latent, el germen de totes les possibilitats i que hem de començar per adquirir consciència d'elles perquè es converteixin en poders actius i qualitats operatives en la nostra vida. L'ús d'una determinada facultat, pressuposa naturalment un primer grau de consciència de la mateixa, palesat en el desig o voluntat d'expressar-la; i l'esforç per a l'ús, activa i exterioritza aquest desig potencial. Al seu torn tot ús contribuïx al major desenvolupament de la consciència de la facultat, que d'aquesta manera s'expressa en nosaltres des de l'interior a l'exterior, i es fa evident pels seus efectes, o productes visibles de l'activitat de la mateixa facultat; persistint en l'ús, aquesta facultat es posseïx d'una manera sempre més plena i completa i, amb la seva maduració, obre el camí per a l'expressió de noves facultats, i de les possibilitats que naturalment germinen d'elles.

Per tant l'Auto-cultura és una ciència i un art que s'aplica en la vida, i pot dir-se que és idèntica, pràcticament, a la Ciència i a l'Art Real que la nostra Institució ens revela per mitjà dels símbols de la construcció.

Conrear-se a si mateix, desenvolupar les facultats, potencialitats i poders que es troben en estat latent en el nostre ésser, és una tasca que li competeix al Maçó en tots els graus, i la mateixa iniciació pot considerar-se com un ingrés en la consciència d'una determinada facultat o poder.

Hi ha doncs, efectivament, una diferent iniciació per cadascuna de les facultats i potencialitats latents en el nostre ésser, per mitjà de les quals ens convertim en aprenents d'aquella mateixa facultat; progressant en l'ús d'ella passem del grau d'aprenent al de fadrí i, una vegada que la dominem per complet, som mestres d'aquella facultat, que s'ha convertit en un poder que s'exerceix en la nostra vida.

LA EXPRESION DELS TALENTS Tota la nostra vida i tot el nostre ésser són també una progressiva manifestació des d'endins cap a fora, o sigui des de la potencialitat espiritual latent, a la capacitat activa i conscient, i d'aquesta a l'activitat exterior que fa evident una facultat o poder, traduint-lo en efectes visibles.

Aquesta és la Llei Sobirana que presideix a tot desenvolupament, a tot el que en la nostra vida pot manifestar-se i que mai és obra de la casualitat, sinó sempre expressió d'una activitat o estat de consciència íntima, l'efecte visible d'una Causa Invisible que es troba en el nostre ésser.

Res ve per si mateix, sinó que tot es produïx o és atret des d'endins, per efecte d'un corresponent estat de consciència, o manera i condició de ser.

Així s'expressen en nosaltres els nostres talents: una aspiració indefinida és el primer impuls amb el qual toquen a la porta de la nostra consciència, manifestant-se, una vegada reconeguts, en una aspiració o un desig determinat i precís. Aquest desig produïx l'esforç i ambdós reforcen i fan sempre més clara la consciència del talent, per mitjà del qual arriba el mateix a posseir-se en un estat encara rudimentari i, per mitjà de l'ús, es desenvoluparà després en tota plenitud.

De res serveix, doncs, esperar passivament una mica de l'exterior; únicament podem fer-lo segons aquest "alguna cosa" que s'establix en la nostra mateixa consciència, com talent, facultat o poder actiu, que realitza en nosaltres interiorment la condició necessària per a la seva manifestació exterior. De res serveix resignar-se inactivament a condicions o necessitats exteriors que no siguin del nostre grat: el que hem de fer és buscar endins en l'expressió del talent corresponent, la capacitat, la força i el poder, per que el seu mig podem atreure cap a nosaltres el que desitgem i llibertar-nos de les condicions que ens limiten i altres coses indesitjables. En comptes d'obstacles i dificultats, hem de considerar a aquestes com oportunitats per a l'expressió dels talents corresponents, que només poden desenvolupar-se i convertir-se en poders actius amb l'ús que els fa passar de la latència a la potència.

No es refereix aquesta Llei únicament a les qualitats interiors, sinó també s'aplica a les coses i condicions externes.

Qualsevol cosa que puguem desitjar, qualsevol condició o circumstància, té la seva arrel i el poder actiu que pot atreure-la o manifestar-la al voltant de nosaltres en un talent corresponent del que hem d'adquirir la consciència, l'expressió i l'ús. I en el procés de manifestar aquest talent creixerem en harmonia amb les possibilitats que el mateix ens concedeix.

La riquesa, els honors, i la satisfacció d'una determinada ambició o desig, no poden assolir-se sinó en la mesura que un s'esforça en el desenvolupament i l'ús dels seus propis talents, doncs tot -tot indistintament- ha de manifestar-se primer endins, com consciència i activitat, després de la qual cosa podem esperar veure la seva expressió exterior en les condicions desitjades, formades i atretes cap a nosaltres per aquell determinat estat de consciència o condició interior que, per haver-se establert, com potencial actiu, es fa fecund i productiu.

Tot el que puguem desitjar, voler o ambicionar ha de ser, per tant, el primer impuls iniciador per a l'expressió dels nostres talents individuals en el treball o activitat particulars que es troben més adequats a la seva més plena manifestació. Amb el que acabem de veure sobre els sentits i talents estem ara en millors condicions de comprendre la Religió del Treball, sobre la qual especialment ha de concretar-se l'atenció del Fadri, per a l'ús operatiu dels principis adquirits amb l'estudi.

LA NOSTRA ACTIVITAT La nostra activitat ha de ser la que millor expressi els nostres talents individuals i ens reveli les nostres més elevades i millors possibilitats.

Per a cada ésser humà, i especialment per a qui aspiri a progressar, hi ha alguna cosa que pot esforçar-se millor que en tota altra cosa, alguna cosa que ell pot fer millor que els altres, i en la qual cosa pogués, per tant, tenir més èxit i fortuna. No és aquesta, doncs, una deessa cega, com es figuren els homes vulgars, i la bena que li cobreix els ulls és, en realitat, una imatge de la ignorància dels quals no coneixen la Llei justa i perfecta que governa a tot ésser i a tota cosa, tant les que ens semblen més importants, com les quals considerem insignificants.

Tingui doncs el Fadrí, un Alt Ideal de la seva activitat i aspiri sense por cap a ell, cap al que millor ompli les seves aspiracions i desitjos. Però sàpiga també que el seu poder d'assolir-lo estriba primer que, per mitjà d'aquesta activitat es proposi, com cosa fonamental, ser millor i més útil per als seus semblants; i segon, que és igualment necessari que es faci digne d'ell, posseint la capacitat i estant en condicions d'omplir degudament totes les obligacions que es relacionen amb aquesta particular activitat.

No obstant això, qualsevol que pugui ser aquesta activitat ideal, conforme a les seves més elevades aspiracions, no ha de conduir-lo a menysprear la seva actual ocupació sigui quina sigui el gènere de la mateixa, o descurar els seus actuals deures. Tampoc ha de conduir-lo a refusar lleugerament una particular activitat o treball que se li presenti i que pugui fer útilment.

Al contrari, el nostre treball actual, i allò que espontàniament se'ns oferix, encara que se'ns aparegui enterament distint del que haguéssim desitjat, hem de considerar-lo com el mitjà i l'oportunitat que se'ns oferixen per a desenvolupar els talents que més necessitem en l'actualitat, i al mateix temps com l'únic, més dret i millor camí que pot conduir-nos a la realització del nostre Ideal, a pesar que no vegem en l'actualitat la seva raó de ser.

Sense deixar d'aspirar constantment cap al millor i més elevat, segons ho indica el compàs de la seva intel·ligència, sigui al mateix temps regla pràctica la del Eclesiastes (IX-10) : "Tot el que et vingués a la mà per a fer, fes-lo, segons les teves forces". Tot quant se'ns presenti, en qualsevol moment, és, doncs la nostra oportunitat per a aquell dia, i mai deu el Fadrí descurar les oportunitats, per ser aquestes els mitjans per a desenvolupar i multiplicar amb l'ús, indistintament, tots els talents que posseïm o vam necessitar.

Qualsevol cosa que fem, hem de realitzar-la "segons les nostres forces", és a dir, el millor que puguem. Doncs la seva utilitat directa, el simbòlic i millor salari que podem treure del nostre esforç, és el nostre propi desenvolupament en la direcció del treball ofert a la nostra oportunitat.

Qui es trobi temporàniament desocupat, faci's aquestes dues preguntes:
Què és el que millor puc fer? en què puc usar els meus talents actuals i desenvolupar les meves possibilitats latents?

Què és el que puc fer ara que sigui més útil per als meus semblants i les persones que m'envolten? Fixi la seva mirada allí on es concentren totes les aspiracions més profundes de la seva ànima, i disposi's ara mateix a procedir en aquest camí. Faci aquest treball "segons les seves forces", el millor que pugui, cessant de preocupar-se per les seves necessitats immediates o llunyanes, i concentrant tota la seva atenció en l'esforç o activitat, doncs la solució del seu problema no pot trobar-se sinó en l'ús actual dels seus talents.

ALEGRIA, FERVOR, LLIBERTAT

Qualsevol sigui la seva obra o activitat, el Fadrí ha de fer-la amb alegria, fervor i llibertat.

Heus aquí tres condicions que no han d'oblidar-se mai, doncs en cas contrari viurem constantment defraudats del nostre millor salari. Segons sàpiga el Fadrí allunyar de si tota preocupació relativa al seu salari material, concentrant tota l'atenció en l'obra, i fent-la a la Glòria del Gran Arquitecte, o sigui com expressió del seu ésser més elevat i de les seves internes facultats, i com cooperació amb el mateix Principi Constructor de l'Univers i de l'Ésser, com individual aportació per a l'expressió d'un dels plans perfectes d'aquesta Gran Intel·ligència: qualsevol que sigui la naturalesa humil o elevada de la seva obra, millor sabrà complir amb la seva tasca, i es trobarà capaç de plantar cara a totes les seves necessitats i deures, atès que el G.·. A.·. mai s'oblida dels seus fidels obrers.

L'alegria és una expansió natural de la nostra ànima, una llum que es fa interiorment allunyant de si tota ombra i il·luminant el nostre món interior, un llamp de sol que penetra en l'estada més íntima del nostre ésser.

I quin millor expansió i alegria pot existir en la nostra ànima, que la que acompanya l'expressió de les nostres facultats més elevades? El treball fet a la Glòria del Gran Arquitecte, és doncs, Font inesgotable de Pau, veritable Goig i Alegria, remei sobirà per a tota forma de tristesa, malenconia i malaltia moral. El fervor neix de l'obstinació i de l'atenció que posem en l'obra: és un foc que s'encén en nosaltres, una calor que envaïx tota la nostra ànima i allunya el cansament, la mandra i l'avorriment, com la benèfica calor que es produïx en el nostre organisme per la seva harmònica activitat.

Quin millor fervor pot, doncs, produir-se en nosaltres que el que procedeix naturalment del coneixement i de la realització interior que estem cooperant amb el mateix Gran Arquitecte de l'Univers per a l'expressió d'un dels seus plans? Com podrà haver un entusiasme sa, equilibrat, serè i impertorbable, que allunyi de si tota preocupació moral i material, sinó fent del mateix treball la més pràctica entre les religions?

Aquest reconeixement ens lliberta igualment de tota forma d'esclavitud, interior com exterior, econòmica com moral: ens dóna aquella perfecta i sobirana llibertat que no ens seria possible conquerir efectivament d'altra manera.

Sigui la nostra personal activitat independent, o subjecta a les ordres d'un patró o superior, quin és en realitat el nostre veritable Cap, Mestre i Superior, sinó el mateix Gran Arquitecte de l'Univers, el nostre Pare i el Principi de Vida que habita en nosaltres? Quina altra llibertat més absoluta sobre les preocupacions materials podem aconseguir, fora de la que es realitza per mitjà del reconeixement profund de la nostra ànima que, al treballar sota les seves ordres i per a l'expressió del seu Pla Perfecte en el món, ha de proveir-nos de tot el que necessitem per al nostre mateix treball, així com per a la vida material, exigint-nos només posar en Ell la confiança més completa, absoluta, serena i impertorbable?

L'afirmació que neix de la unió de les dues paraules sagrades de l'Aprenent i del Fadrí, complement aquest necessari de la primera, establirà en nosaltres aquell perfecte estat de consciència que neix de la Fe i de l'Esperança que s'uneixen en una sola Força Omnipotent i Invencible, sent l'acte de fe de la Religió del Treball que tot veritable Maçó té d'esforçar-se per realitzar i fer efectiu en la seva vida.

ELS "TALENTS" MATERIALS

A més dels talents espirituals o interiors, cal considerar els talents materials o exteriors amb els quals pugui un ser dotat per les circumstàncies i que, com els primers, li van ser confiats únicament per a l'ús, sent per tant l'ús intel·ligent i savi dels mateixos, fet amb tota justícia i equitat, la primera condició perquè pugui un conservar la seva possessió, i perquè se li multipliquin.

El que no s'usa, acaba per perdre's, encara que amb el dret de tenir-lo. Únicament l'ús savi i intel·ligent pot garantir una possessió, qualsevol que sigui la seva naturalesa espiritual, moral o material.

Aquesta Llei Sobirana ens explica la raó espiritual i la perfecta justícia dels cridats "cops de fortuna", pels quals arriba un a perdre quant tenia -béns, possessions, posició social, honor i diners-, de la mateixa manera que s'atrofien les facultats o talents interiors que no exerceixen: sempre hi ha, doncs, una profunda raó i una finalitat fonamental benèfica, que s'escapa a l'observació superficial, revelant-se a una més atenta consideració de tota cosa i esdeveniment.

En tot succés de la nostra vida, en tot el que es verifica en entorn de nosaltres, hi ha una lògica oculta que se'ns revela en la mesura que vam penetrar a través de l'aparença i reconeixem el costat interior de les coses. Doncs, com hem dit, tota cosa exterior té una arrel interna, de la qual es produïx i es manifesta exteriorment: assecant-se i desapareixent l'arrel, l'arbre també ha d'assecar-se i morir, amb totes les seves branques, fulles, flors i fruits.

Igualment la llavor que es desenvolupa en el nostre ésser íntim, per mínima que sigui, pot desenvolupar-se i produir l'arbre més gran i esplèndid. Cada talent és una tal llavor, una potencialitat interior o ideal d'infinites possibilitats concretes.

Faci, doncs, el Maçó, l'ús més savi dels talents materials, dels quals és actualment posseïdor: professió, posició, riquesa, possessions, oportunitats.

Sigui un, siguin dos o cinc talents, faci cadascú el millor ús que pot dels mateixos, des del punt de vista més elevat, perquè redundin en benefici tant de si mateix com dels seus semblants. Doncs d'ells ha de donar compta a Qui els hi va confiar i segons el seu ús pot conservar-los i multiplicar-los, i igualment perdre'ls.

Tot el que un posseïx, sigui quin sigui el seu títol per a aquesta possessió, ha de servir per al bé de tots, sent útil per a la col·lectivitat, l'ambient i la societat que es troba. El mateix ha d'ocórrer amb els seus talents interiors com amb els exteriors. Això pot i ha d'entendre el Fadrí molt millor que l'Aprenent, per ser menys esclau que aquest de l'egoisme i de la ignorància profans.

Aquest és el més veritable comunisme que la Maçoneria vol realitzar, per mitjà del seu poder espiritual, i que no ha de confondre's amb la interpretació profana d'aquesta paraula, entesa i realitzada generalment per mitjans exclusivament materials: no es despulli a ningú del que posseïx, sinó únicament aprengui a despullar-se de l'egoisme (que és la terra en la qual el serf infidel i poruc va sepultar el seu únic talent) i fer així l'ús més savi, intel·ligent i profitós de tots els talents que li han dotat la Naturalesa i la Vida, pel seu propi mèrit i per les circumstàncies.

DEURES DEL FADRÍ La qualitat de Fadrí és, com hem dit, la confirmació de l'Aprenent; en aquest segon grau es fa per tant més íntim el seu nexa amb la Institució, de la qual comprèn millor les finalitats i, per tant, li competeix una millor i més fidel observança dels seus deures de Maçó.

Ha d'especialment distingir-se, i ser un model per als Aprenents, per la seva assiduitat i exactitud en els treballs de la Lògia que pertany, no permetent que cap raó profana sigui tan forta d'impedir-li la seva constant i fidel assistència en les tingudes, allunyant-lo d'aquest primer i més elemental deure cap a la Institució.

L'efectivitat i el valor dels treballs d'una Lògia depenen, en primer lloc, de la fidelitat i assídua assistència de tots els seus membres: qui transgredix aquest primer deure, negant al Taller que pertany la cooperació de la seva presència en les tingudes, que, si per si sola és suficient a demostrar la seva bona voluntat, quan falti sense greu motiu, demostra de la mateixa manera que és indigne de pertànyer a la seva Lògia, i a la Institució.

La Maçoneria és, doncs, la resultant de l'esforç col·lectiu i cooperatiu de tots els seus membres indistintament, que s'agreguen en Lògies segons les seves recíproques afinitats ideals, per a poder així portar a terme una labor comuna. Cada membre, ho ha de ser en tota l'extensió del terme, omplint constantment, segons les seves forces, la funció que li competeix, a l'igual que el membre d'un organisme, que cessaria de ser tal, quan l'activitat i presència d'alguna de les seves parts, se suspengués per intervals regulars o irregulars.

Donada la importància de la fidel assistència en els treballs, mai hauria de concedir-se l'augment de salari a l'Aprenent que no demostrï aquesta primera i necessària condició per a ser un bon maçó, doncs mai pot convertir-se en tal, qui no complix amb tal deure elemental. El salari efectiu i desitjable per a tot maçó és, doncs, la veritable comprensió de l'Art en la seva profunda essència i en les seves finalitats universals, i aquesta comprensió (que és el secret real de la Institució) no s'aconsegueix sinó com premi o salari de la fidelitat i de la perseverança individuals.

L'interès de les tingudes és igualment la resultant de l'interès individual dels seus membres a concórrer fidelment a les mateixes, primer amb la seva puntual assistència, i segon amb una cooperació o aportació ideal, d'acord amb les seves capacitats, interessos i activitats. Les tingudes es faran sempre més interessants quan tots els membres d'un taller concorrin regularment i duguin el tribut dels seus talents, fomentant-se les discussions serenes i constructives, en un ambient de perfecta tolerància i cordialitat.

Doncs encara que no sigui per les discussions que pot arribar-se a la Veritat, amb la convicció personal de cadascun dels quals escolten, aquestes serveixen per a estimular a pensar i reflexionar i l'opinió individual, serenament expressada per cadascun dels presents amb perfecta tolerància de l'opinió dels altres, constituïx una òptima matèria primera per al treball personal dels oïdors.

D'altra banda, no és indispensable posseir una intel·ligència brillant i una clara penetració per a ser un bon maçó i dur una contribució apreciable i efectiva a les tingudes. La presència silenciosa de qui està animat per un veritable esperit de fraternitat i cooperació, així com pel desig de progressar en la comprensió de les finalitats de l'Ordre i convertir-se en un bon maçó, no ha de considerar-se per cap motiu com menys valuosa i desitjable que aquella cooperació intel·lectual més brillant, però no sempre igualment sòlida en la seva base moral i filosòfica.

Aquesta última és, doncs, la que fa al veritable maçó, i la millor intel·ligència de res serveix quan falta aquest sòlid fonament sobre el qual únicament pot ser edificada aquesta preciosa qualitat.

El pensament en si mateix (especialment si es basa sobre una profunda convicció i s'associa a la bona voluntat i a l'esperit fraternal) és una força poderosa, sobretot si es troba convenientment expressat en un verb exterior adequat. I el Fadrí que, en comptes d'esforçar-se a brillar davant dels seus germans pels seus coneixements i dots intel·lectuals, posa tot la seva obstinació en convertir-se interiorment en un bon maçó, assistint a totes les tingudes i duent constantment la cooperació de la seva bona voluntat, serà sempre una sòlida columna de la seva Lògia i de l'Ordre.

ACTIVITAT MASONICA La puntual i fidel assistència als treballs simbòlics que es realitzen en la Institució, constituïx la primera i fonamental activitat maçònica. No pot, doncs, considerar-se maçònicament despert o actiu qui limiti la seva activitat maçònica a l'enviament regular de la contribució que la Lògia a la qual pertany hagi fixat per als seus membres, evadint el primer i més essencial deure la seva presència en les tingudes del Taller del que es va fer membre.

En cap lloc, i especialment en la nostra Ordre i en la condició de maçó, com ho indica aquest mateix nom, pot un rebre sinó en la mesura que doni. Primer precisa donar, després pot un esperar de la Llei el premi o salari corresponent, a condició que no es preocupi massa del que pot o ha de rebre, atès que, d'altra manera, pogués defraudar-se a si mateix de la compensació merescuda. Tot Maçó ha doncs, de preocupar-se únicament del que pot i ha de donar, i pel que es refereix al seu salari o resultat dels seus esforços, sigui personalment o com obra realitzada, ha de deixar-lo completament a la Llei de Compensació.

El Fadrí ha d'especialment ocupar-se a complir el seu deure, donar a la Institució el tribut de la seva activitat i dels seus talents individuals, doncs en això especialment consisteix el seu treball d'ajudar als Mestres: el Camí que conduïx al Magisteri és precisament el desenvolupament de la qualitat i capacitat de donar els millors esforços i la constant col·laboració d'una bona voluntat, per a fer una eficient labor constructora.

Com més es desenvolupa en la capacitat de donar, tant més s'acosta el Fadrí a la qualitat de Mestre, que es realitza la plenitud maçònica, exaltant-se en el Magisteri les capacitats actives i els talents operatius que en el segon grau simbòlic deuen ser reconeguts i expressats.

Per contra, qui en la Maçoneria s'esforça únicament a treure algun benefici, ja sigui d'ordre moral, intel·lectual o material, quedarà per a sempre en estat d'Aprenent i, a més, difícilment aconseguirà efectivament el que busca, especialment si es tracta d'avantatges i profit personals.

Aquí, com en tots els camps, abans de poder rebre alguna cosa precisa haver après a donar el més possible i el més desinteressadament que es pugui.

Si tota l'activitat d'un Maçó ha de realitzar-se a la Glòria del Gran Arquitecte, amb major raó ho ha de ser la nostra individual activitat dintre de la Institució, en la qual hem d'estar constantment animats i inflamats pels ideals elevats i les sublimes finalitats de l'Ordre, fent-nos dignes paladins, obrers i soldats fidels en el seu pacífica i constructora batalla en pro del Progrés de la Llibertat i del Bé de la humanitat.

Els treballs maçònics han de tenir per fi essencial encendre aquesta flama d'entusiasme benèfic i constructor, que caracteritza al veritable maçó, per mitjà del coneixement dels Ideals i finalitats de la Institució. Per això és necessari que els treballs es facin amb fidelitat i fervor veritablement religiosos. Encara que la Maçoneria no sigui una religió, si més no en el sentit ordinari de la paraula, no deu per això practicar-se menys religiosament. El Maçó ha de compenetrar-se del caràcter realment sagrat de l'Ordre, i la primera condició perquè això pugui realitzar-se serà una constant observança religiosa del deure puntual i assídua assistència a les tingudes.

L'eficiència de l'activitat maçònica es trobarà constantment disminuïda atès que els seus membres faltin al deure puntual assistència trobant-se en el seu lloc justament a l'hora que s'hagi fixat obrir els treballs; a més, tots els membres d'un Taller haurien d'estar presents des de l'obertura fins al terme dels mateixos, permetent-se únicament als visitants ingressar a la Lògia després que els treballs s'hagin obert, el mateix que cobrir el Temple (si ho desitgen), abans del terme ritual.

En tota activitat col·lectiva és, doncs, necessària, una disciplina a la qual tots els quals participen a la mateixa han de sotmetre's, si no es vol que siguin estèrils els esforços i pobres els resultats. Aquesta disciplina és la qual representa simbòlicament la regla, segons la qual ha de guiar-se i procedir cada maçó, i que aquí consisteix que tots estiguin presents precisament a l'hora indicada, complint a més cadascú fidelment amb el seu particular deure, tasca o missió. Així els fadrins que componen una Lògia seran realment tals en l'obra comuna de fer sempre més efectiva i fecunda l'activitat de la mateixa i de l'Ordre.

COOPERACIÓ

Element inseparable de tota activitat maçònica és, a més, l'esperit de cooperació, que sobretot ha de caracteritzar la qualitat de Fadrí. Encara que hagi també una obra individual que a cada maçó li incumbeix portar a terme, d'acord amb la seva particular comprensió dels ideals i objectes de la Institució, l'Obra de la Maçoneria és essencialment col·lectiva, i precisament es fa possible i resulta realment efectiva per mitjà de la individual i universal cooperació dels seus membres, units en el seu cor per la fidelitat a aquests ideals.

Cooperar és "obrar unidament", o sigui - treballar en unitat - d'esperit, d'intents, de finalitats i d'esforços. Això no significa que degui haver una absoluta uniformitat en el punt de vista i en la visió individual de les intel·ligències -o sigui, la unitat planejada i imposada de fora i caracteritzada per la unilateralitat i el fanatisme- sinó més aviat aquella unitat que es realitza per mitjà de l'elevació dels punts de vista individuals i limitats, i per la superació d'aquestes limitacions.

La cooperació maçònica ha de ser, sobretot, el resultat natural de tractar d'elevat la nostra mirada ideal cap als plans perfectes del G.· A.·, cooperant a la realització d'aquests plans, segons siguin individualment compresos, precisament com ho mostra el signe del Fadrí. Més aviat que imposada de fora, ha de ser, si més no fins que sigui possible, espontàniament acceptada, desitjada i reconeguda d'endins, com allò que ens posa en harmonia amb el Pla i ens ofereix el privilegi de cooperar per a la seva realització.

Els punts de vista són, doncs, més divergents quan siguin imperfectes i allunyats del que és espiritualment veritable i real; s'acosten i s'unifiquen quan aquest sigui l'objecte essencial de la recerca i de l'esforç. Buscant l'ideal i el real, vam trobar la Unitat; buscant la perfecció del nostre propi ideal trobarem la unitat amb l'ideal també dels nostres companys i germans. Aquesta és la cooperació il·luminada que es fa efectiva per mitjà de la cooperació, i que es realitza per mitjà de la Fe, de l'Esperança i de l'Amor.

Troblem un exemple d'aquesta cooperació ideal en la simbòlica Construcció del Temple en la qual es resumeixen i unifiquen totes les aspiracions maçòniques. El Pla d'aquesta fàbrica al·legòrica no pot ser-nos donat sinó per la mateixa Intel·ligència Creadora que ha planejat tot l'univers en el seu conjunt, i establert les lleis que regeixen l'existència, activitat i evolució de cada ésser, de cada àtom i de cada cosa. Si ens posem interiorment en harmonia amb aquesta Intel·ligència (el nostre primer deure en la iniciació com aprenents) trobarem també el nostre lloc en aquest Pla, i també adquirirem el coneixement d'aquella part del mateix Pla que particularment ens concerneix.

Identificant de moment la construcció d'aquest Temple amb l'activitat maçònica, sabem que comencem amb participar en la mateixa per mitjà del treball que assolim fer sobre la nostra pròpia pedra individual, "desbastant-la i acostant-la a una forma en relació amb la seva destinació". Únicament quan les pedres individuals hagin estat així treballades (rectificades pel que es refereix als seus angles i arestes, allisats en relació amb les seves cares), poden prendre un lloc estable i complir amb la seva finalitat constructora en l'edifici al que naturalment pertanyen, i amb el qual així s'identifiquen. Les pedres que prenen el seu lloc i mútuament cooperen a l'estabilitat de l'edifici: heus aquí el veritable sentit de la cooperació maçònica.

Cada obrer té assignada una tasca particular que consisteix, a l'inici; en "desbastar la pedra bruta, ajustant-la a una forma en relació amb la seva destinació". Es tracta aquí d'un treball individual, fet per cadascú segons la seva visió particular i per mitjà dels seus propis esforços, en el qual ha de desenvolupar-se, i manifestar-se lliurement la seva genialitat artística. Cadascú treballa la seva pedra segons la seva propi Ideal i visió particular, que no és altra cosa que el model i les justes mesures que li han estat assignats per l'Arquitecte, que ell ha acceptat lliurement per estar conformes amb la seva especialitat o facultat de visió individual.

Totes les pedres llaurades es transporten així al lloc de la Construcció, on hi ha Obrers experts i Mestres Constructors que coneixen perfectament el Pla de l'Arquitecte o la part del mateix que particularment els concerneix i que es troben en condició de posar cada pedra en el lloc prèviament determinat. Així l'edifici s'aixeca amb la cooperació de tots, i es troben alhora expressats el Pla General de l'Arquitecte i l'habilitat i genialitat individual de cada obrer, igualment factors necessaris i indispensables de la seva actual realització.

OBRA INDIVIDUAL I COL·LECTIVA Existeix naturalment una íntima relació entre l'obra individual i la col·lectiva, atès que la perfecció d'aquesta última estriba: primer, en el major grau de perfecció i eficiència que s'arribi a en els esforços individuals; i, segon, en la més sàvia, perfecta i eficient coordinació de tots els esforços, utilitzant de la millor manera els talents i les capacitats individuals.

El simbòlic treball de la pedra que a cadascú se li ha assignat - o sigui l'acompliment de la tasca que a cadascú li incumbeix en l'obra col·lectiva, representada pel temple que s'eleva a la Glòria del Principi de la Vida i de la mateixa Intel·ligència Constructora -, serà tant millor quan en cada esforç aïllat hagi una clara i perfecta visió del conjunt de l'Obra, i la percepció de la seva essencial Unitat. El sentit d'aquesta unitat és precisament allò que únicament pot unificar els esforços que la Saviesa impersonalment planeja i dirigeix, i la Força executa, perquè Bellesa, Harmonia i Satisfacció siguin manifestes en la pròpia perfecció del resultat.

La percepció de la Unitat de l'Obra és el que eleva i coordina les visions individuals, en cadascuna de les quals ha de reflectir-se, en un dels seus infinits aspectes, la pròpia visió de la Intel·ligència Directiva, Ideal o Pla Diví que presideix l'obra. Únicament així, quan cada obrer s'esforça en "escalabornar la seva pedra" d'acord amb la seva més elevada visió ideal i la seva percepció íntima de la unitat d'aquest Ideal que dirigeix i anima a tots els obrers, serà la Saviesa la qual orienta constructivament a tots els obrers, manifestant-se Força i Ardor en els treballs, arran d'aquesta mateixa orientació (21). Eficiència i Harmonia en el resultat, en el qual s'encarna objectivament l'Ideal transcendent, que s'ha realitzat i reconegut subjectivament.

En altres paraules, perquè hagi veritable i eficient cooperació en una obra, deu haver un Ideal, Pla o Visió que inspire i dirigeixi la mateixa; i perquè aquesta obra sigui maçònica es necessita, a més, com primera condició, que aquest mateix Ideal, Pla o Visió sigui realment savi, o sigui expressió d'aquesta Saviesa que Minerva simbolitza en els nostres temples, a la qual es deuen totes les obres grans, belles i duradores en tots els camps de la vida i de l'activitat humana. La segona condició és que aquest Ideal, Pla o Visió guiï tant individual com col·lectivament als obrers, de manera que, com a conseqüència de l'orientació que reben, es transformi en Força operativa en el camp de l'acció i de la vida pràctica (l'Occident, on la mateixa Força simbòlicament resideix) perquè cadascun treballi per a la seva realització.

Tercera condició és que la Força treballi constantment en harmonia amb la Saviesa, executant els seus plans, o sigui que l'Orientació rebuda acompanyi tota l'obra, sent únicament en virtut de tal cooperació de la Voluntat amb la Intel·ligència, de la Pràctica amb la Teoria i del Material amb l'Ideal, que la mateixa obra resultarà bella i harmònica en el seu conjunt i en cadascuna de les seves parts o elements.

Saviesa; Força, Bellesa: heus aquí els tres principis directius, la trinitat operativa, que respectivament fa possible, eficient i satisfactòria tota activitat cooperativa, i en general tota obra humana - els tres criteris que permeten la millor coordinació jeràrquica de les voluntats i de les intel·ligències, dels esforços i de les activitats, dels plans i de la seva realització. Quan aquests tres elements siguin reconeguts com ideals directius de totes les societats i activitats humanes, destronant-se el domini, avui encara imperant, dels criteris i consideracions materials,

(21) En relació amb aquest punt, un paral·lel interessant i suggestiu ens ho oferix el corrent elèctric, que és la Força que es fa manifesta en un filferro, com a

conseqüència de la Unitat d'orientació de totes les seves molècules. desapareixeran tots els conflictes, se solucionaran fàcilment les dificultats, i la pau, la prosperitat, el progrés i la felicitat regnaran entre els homes.

És necessari començar, per tant, per reconèixer aquest ideal, i ajustar-nos al mateix en l'íntim del nostre cor, i ens acostarem així al dia del seu ple reconeixement i realització exterior. Sent aquest principi el qual governa tot l'univers, és inevitable també el seu reconeixement i triomf en la vida i en l'activitat dels homes.

OBRA SOCIAL DE LA MASONERIA

Aquest concepte de la cooperació maçònica és el qual fa possible l'Obra Social de la Institució, l'exacta naturalesa de la qual i la base de la qual, que és la perfecta llibertat individual, no poden ser compreses pels profans, en virtut d'aquesta mateixa qualitat que els allunya del Temple Simbòlic dels seus Misteris, la porta dels quals només pot obrir-nos el nostre grau de comprensió.

Arran de la seva naturalesa eminentment orientadora, l'Obra Social que explica la Maçoneria no pot ser mai dirigida --segons s'entén en el món profà--, per cap dels seus membres de manera particular, sigui qui sigui el seu grau maçònic i el lloc, càrrec o responsabilitat que se li hagi conferit.

Cada maçó ha de treballar individualment, d'acord amb la seva pròpia visió ideal i sota la seva exclusiva responsabilitat, oferint-li la Institució el camp en el qual es pot afinar, forjar amb altres GG.·. --atès que a tots els uneixen els llaços de l'amistat i de la solidaritat-- els ideals i els plans d'una determinada activitat exterior, que ha de constituir, d'acord amb la seva pròpia interpretació, la seva part en el Pla del G.·. A.·., la pedra particular que li incumbeix treballar, i que deurà prendre el seu lloc en el Temple que la Maçoneria aixeca constantment, per mitjà de tota la seva obra, al progrés de la societat i de la humanitat.

El reconeixement d'un Gran Arquitecte i del seu Pla Perfecte per a la Humanitat, i l'esforç individual per a la comprensió i realització d'aquest Pla, seran, per tant, la base de tota activitat social realitzada per la Maçoneria en el seu conjunt, i de tota veritable Obra o Acció Maçònica. No pot ser maçònica cap activitat la base de la qual s'allunyi de tals principis.

A més de ser impersonal, en el sentit que cada obrer ha d'esforçar-se a comprendre i realitzar impersonalment la porció del pla que li ha estat individualment assignada pel gran Arquitecte, l'Obra Social de la Maçoneria ha de distingir-se pel seu caràcter universalment constructor.

Així, doncs, no pot ser maçònica cap obra o activitat demolidora, dissolvent o destructora o que tendeixi a dividir el conjunt de la Societat i de la Humanitat; i els maçons han de distingir-se per fer onsevulla obra constructiva, espargint constantment el ciment de la Tolerància, de la Fraternitat i de la Solidaritat entre totes les pedres i fragments que concorren a formar el vast Edifici Social i Humà --homes individualment i les seves diferents agrupacions.

Sent constructora, l'Obra i Activitat de la Maçoneria serà sempre pacífica, sigui en l'interior d'una determinada Nació o Societat, sigui en el que concerneix a les relacions entre races, pobles i nacions. Més que internacional, l'Obra Social de la Maçoneria ha de ser universal, doncs no ha de limitar-se a que s'estrenyin mutus vincles entre les nacions, sinó que, considerant tota la Humanitat com un sol organisme, ha d'esforçar-se que desapareguin per complet els prejudicis i barreres il·lusòries que les divideixen.

Combatent l'error i el obscurantisme amb la Llum de la Veritat, i l'esclavitud dels pobles i de les masses per mitjà de la il·luminació individual, l'Obra de la nostra Institució serà constantment llibertadora i elevadora, sense ser instigadora o afavoridora de cap manera de violència, per ser aquestes contràries als seus principis de Llibertat i Fraternitat i a les seves finalitats de pacifisme constructor.

La llibertat ha de, doncs, aconseguir-se llibertant als individus i als pobles dels errors, vicis i il·lusions que els esclavitzen, per mitjà d'un ensenyament, una premsa i una educació més il·luminades, difoses i eficients. Per aquesta raó és especialment necessari que, com la mística sal de la terra o el benèfic llevat evangèlic, la Maçoneria estengui l'Orientació Elevadora dels seus Principis, que tenen per fonament la Veritat i la Virtut en el camp de l'Educació pública i privada.

La seva influència i obra pacífica i constructiva no ha de limitar-se, per un mal entès sentiment del deure o esperit patriòtic, dintre de les fronteres d'un país determinat, doncs cap deure pot estar per sobre del deure fonamental d'humanitat i cap patriotisme veritable en contrast amb la Veritat de la Unitat Espiritual i Moral de la Família Humana. A més d'allunyar les possibilitats de guerres de qualsevol naturalesa, i afavorir les més harmòniques i justes relacions, els Maçons individualment, aplicaran tot el seu poder i influència a disminuir els horrors de tota conflagració civil o internacional.

En el camp professional i polític, la Maçoneria ha de estendre la influència de la seva Obra constantment moralitzadora, per mitjà de l'orientació dels seus Principis que són els que han de governar als pobles com als individus, indicant a cadascú la Sendera del Bé, de la Rectitud i de la Justícia, elevant la comprensió del deure i de la responsabilitat individual, com membres privilegiats d'aquell immens organisme, constituït per la Humanitat en el seu conjunt, per al benestar del qual, progrés i elevació ha d'esforçar-se a cooperar.

COM HAN DE RESOLDRE'S ELS CONFLICTES

També en el camp industrial, comercial i econòmic, la Maçoneria farà que s'estenguin aquelles benèfiques idees innovadores que realitzin una veritable i millor cooperació entre les diferents classes i individus interessats amb l'objecte que cadascú s'elevi sobre la visió estreta i limitada d'un egoisme il·lusori, igualment contrari al bé individual i col·lectiu, fent-li reconèixer que cadascú aconsegueix el seu més real i major benefici, quant més es preocupa del millor i més útil per als altres i coopera amb tots els seus esforços per a assolir el Bé de la col·lectivitat en general i dels seus individus en particular.

Així com antihumana i suïcida, per a la humanitat en el seu conjunt, és la lluita fratricida entre els pobles, així igualment antisocial és l'anomenada "lluita social" entre els dos termes complementaris més aviat que antitètics --perquè són necessaris i indispensables, l'u per a l'altre-, de capital i treball, que més aviat haurien de considerar-se, respectivament, com el poder directiu i la capacitat productiva. La Llei veritable de la vida, encara des d'un punt de vista purament biològic, i el factor principal del progrés individual com social, és doncs, la Cooperació, en l'esperit de la qual bé entès no hi ha problema ni conflicte que no pugui resoldre's constructivament.

En esperit de cooperació, pot, doncs, resoldre's de la manera més satisfactòria per a ambdós costats, i més útil per a la societat, aquest conflicte entre capital i treball que, en qualsevol de les seves formes, apareix constantment com una amenaça i una força destructora del Bé i de la Riquesa individual i social: tot pot i ha de compondre's harmònicament i serenament, en l'esperit de la solidaritat maçònica i humana, per mitjà d'una millor comprensió i una major bona voluntat entre les parts en conflicte i en contra dels seus mutus interessos.

D'aquesta manera es trobaran igualment resolts els problemes de l'atur forçós, originat per una pretesa escassetat de treball, de la superproducció i de la desocupació atès que en realitat la Societat necessita la cooperació de tots els membres que la integren, i el que fa falta és una millor comprensió d'aquesta necessitat, esforçant-se els que puguin a donar treball a tots els que ho necessiten, cooperant igualment al seu propi interès i al bé de la Societat, la qual rebrà el doble benefici de la utilitat de molts dels seus membres forçosament inactius, que en comptes de ser per als altres una càrrega i una font de dificultats, es faran cooperadors en la riquesa, prosperitat i benestar de tots.

Això disminuirà, per tant, la necessitat d'Institucions i Obres de Beneficència i farà més útils i eficients les que existeixen. Doncs encara que els maçons particularment i la Societat en general, tinguin el deure cooperar per a l'ajuda i la sustentació dels que es trobin desproveïts del necessari, el compliment més efectiu d'aquest deure no consisteix en obres piadoses que, a l'oferir un remei, serveixen moltes vegades per a estendre el mal que precisament desitgen combatre; sinó a canalitzar cap a una activitat constructiva als individus que necessitin una ajuda i a les mateixes Institucions de Beneficència, la principal finalitat de la qual hauria de ser la d'educar per al treball i procurar-lo. Finalment ha de cessar la lluita i l'oposició entre la Maçoneria i la Religió, que ha estat una lamentable prerrogativa dels països dominats pel catolicisme, i que té el seu origen en una fonamental incomprensió. Ja que, més aviat que ser oposades i antagoniques en les seves finalitats. Maçoneria i Religió estan fetes per a compenetrar-se, cooperar i beneficiar-se mútuament, doncs la Veritable Maçoneria i la Veritable Religió formen ambdues els dos aspectes inseparables d'una mateixa cosa, les dues columnes igualment necessàries del Temple Espiritual de la Humanitat.

Que cessin per ambdós costats els atacs i les calúmnies i que, elevant-se i comprenent-se recíprocament, s'uneixin fraternalment en la seva finalitat comuna, cooperant igualment en el Nom, a la Glòria i sota els Auspícis d'un mateix Ésser i Poder Suprem, en l'Infinit Amor del qual hi ha lloc per a tots quants laboren amb desinterès pels seus Ideals, que són tots indistintament els seus fills, i per tant germans.

L'home de Fe sincera, sigui Maçó o membre fidel d'una determinada confessió religiosa (i especialment si reuneix en si les dues qualitats), serà sempre un fidel i desitjable Fadrí per als seus germans, practicant la Maçoneria amb fervor religiós i realitzant en la Religió la seva finalitat maçònica o constructiva.

CONCLUSIÓ

Ens hem esforçat a donar en aquestes pàgines al Fadrí Maçó una idea, el més clara possible, del que signifiquen els símbols, cerimònies i instruments que es relacionen amb el seu grau, i de la Doctrina Iniciàtica que es deriva de la interpretació dels mateixos.

Estem molt lluny de creure que amb això, els símbols hagin dit tot el que han de dir: molt encara pot dir-se i argüir-se sobre el tema efectivament inesgotable de la interpretació iniciàtica i biosòfica del Simbolisme Maçònic. El nostre objecte fonamental ha estat i és, doncs, el de fer pensar i reflexionar individualment, per ser aquesta l'única manera amb la qual es pugues un acostar-se a la veritat.

En altres paraules, no vam desitjar que qui ens llegix consideri la nostra interpretació com definitiva, com quelcom que deu únicament estudiar-se i aprendre's, com es fa amb els llibres de text en les escoles. El llibre de text de la Maçoneria és i serà per a sempre el seu simbolisme, que cada maçó ha d'esforçar-se a estudiar i interpretar individualment. Així, doncs, amb la nostra obra, volem únicament oferir un guia als que volen iniciar-se en la seva comprensió, perquè, estudiant i reflexionant sobre el que s'ha dit, pugui cadascú arribar, pels seus propis esforços, més enllà del sentit immediat de les nostres paraules, i descobrir-se-li així aquell Secret Maçònic que és el tresor que es guarda com salari dintre del buit misteriós de les dues columnes.

Comparant el contingut del present volum amb el del nostre precedent "Manual de l'Aprenent", es convencerà el lector que la Doctrina Maçònica és una progressiva revelació de la Veritat i que, encara que es trobi ja tota potencialment expressada en el primer, en cada grau maçònic trobem una nova, més profunda, i més avançada etapa, de la seva revelació. Això es farà palès també en els pròxims "Manuals", que formen en el seu conjunt distints toms d'una única Obra, constituint cadascú la introducció necessària per a poder entendre i comprendre el següent.

En tal progressiva revelació cada grau i etapa és igualment important: en això consisteix la igualtat fonamental entre tots els graus maçònics, igualtat que ha de seguir regnant sobirana en la Maçoneria, a pesar de la necessària graduació de les etapes d'esforç i realització.

L'Aprenent que realitza perfectament el seu grau és així, espiritualment, el mateix que el Fadrí, i aquest l'igual que el Mestre; ja que per a cada grau hi ha igualment un aprenentatge o estat incipient, un estat actiu i operatiu de fadrí, i un estat de perfecció o magisteri.

Així, doncs, el Maçó veritablement savi no serà mai el que es proposa escalar tots els graus en el més curt temps possible, sinó per contra, qui concentri tots els seus esforços per a entendre i realitzar perfectament aquell grau o etapa en la qual actualment es troba, sent aquesta la manera més efectiva per a arribar a un progrés veritable.

La llarga permanència en un grau serà així, per a ell, l'oportunitat i el privilegi per a millor realitzar les possibilitats d'aquell grau, que per cap motiu han de conceptuar-se inferiors a les dels graus superiors.

Més aviat que aspirar a un grau superior, ha de fer-se un mateix superior al seu propi grau, sent aquesta superioritat íntima la base real de tota superioritat efectiva. I això no s'aplica únicament a la Maçoneria, sinó també a la vida en tots els seus aspectes, de la qual aquella és una fidel i profunda representació simbòlica: en qualsevol carrera, estat o condició, serà savi qui, més aviat que aspirar a un millorament o promoció exterior, s'esforci a arribar a el màxim profit en l'estat o condició actual que es trobi, fins que arribi a superar interiorment el seu propi estat, i per tant, més capaç d'assumir d'una manera eficient les majors responsabilitats que se li ofereixin.

La Maçoneria és, doncs, una Ciència i un Art que deu constantment aplicar-se en la vida: entenguin això el Fadrí i el Maçó de qualsevol grau. Així omplirà nostra Augusta Institució la seva missió vital per a tot ser humà, i es convertirà en un mitjà poderós de Progrés i Elevació Social.

INDEX

Prefaci a la Segona Edició 3

Prefaci a la Tercera Edició 6

Al Fadrí 7

PART PRIMERA

El Desenvolupament Històric de la Maçoneria Moderna 9

La “Gran Lògia” de Londres 9

Primers Dirigents 11

La “Constitució” d'Anderson 12

Deures Maçònics 13

La “Essència” de la Maçoneria Moderna 14

Multiplicació de les Lògies 14

El Desenvolupament a Anglaterra 16

La Maçoneria a França 17

Primers Anatemes 19

El Exordi a Itàlia 19

En la Península Ibèrica 20

En Alemanya i Àustria 21

En els Altres Països d'Europa 22

En Amèrica 23

La Maçoneria en la Primera Meitat del Segle XIX 24

Noves Persecucions 25

Els “Carbonari” 26

Extensió de la Maçoneria en el Nou Continent 26

La Segona Meitat del Segle 27

La Maçoneria Anglosaxona 29

La Maçoneria Europea 30

Àsia i Àfrica 32

En l'Amèrica Llatina 32

El Domini Mundial de la Maçoneria 34

PART SEGONA

El significat de la cerimònia de recepció 36

El Mestre Constructor 37

Examen del Candidat 38

Preparació 38

El Pensament 39

La Consciència 40

La Intel·ligència 40

La Voluntat 41

El Lliure Albir 42

Els Cinc Viatges 43

El Primer Viatge 43

El Segon Viatge 45

El Tercer Viatge 46
El Quart Viatge 48
El Cinquè Viatge 49
La Retrogradació 50
L'Espasa Sobre el Pit 51.
Les Cinc Graderies 52
L'Estrella Flamejant 53
La Lletra "G" 54
Geometria " Geni " Gnosi 55
Gravitació " Gracia" Goig 57
La Temptació 58
El Jurament 59
El Cor Arrencat 60
Consagració 61
La Col·locació del Mandil 62
La Marxa i el Signe 63
La Paraula de Passada 64
La Paraula Sagrada 65

PART TERCERA

Filosofia Iniciàtica del Grau de Fadrí 67
El Nombre Quatre 68
El Tetragrama 68
Els Quatre Elements 69
El Quaternari El Quadrat 71
La Piràmide 72
La Cinquena essència 73
L'Origen de la Vida 74
Les Cinc Tatves 75
La Rosa i la Creu 76
Els Cinc Sentits 77
La Intel·ligència 78
La Raó 79
La Intuïció 80
Els Cinc Ordres d'Arquitectura 81
El Pentàgon 82
La Secció Àurica 83
El Nombre Sis 84
L'Hexagram 85
L'Hexàgon 86
El Cub 87
El Temple Maçònic 89
El Temple de la Vida 90
Els Cinc Principis de l'Home 91
La nostra Arquitectura Individual 93

Els Instruments de la Construcció 93
Les Tres Finestres 96
Les Lletres de l'Alfabet 97

PART QUARTA

Aplicació Moral i Operativa de la Doctrina Simbòlica d'aquest Grau 100
La Religió i el Treball 100
El nostre Art: Sacerdotal i Real 101
“Viure per a treballar” 103
Els Cinc Sentits 104
La Vista Actitud Positiva i Negativa 106
La Visió Constructora 107
L'Oïda 107
Llegir és Escoltar 108
La Veu Interior 110
El Tacte 110
El Gust 112
L'Olfacte 113
Els nostres Talents 114
L' Auto-cultura 116
L'Expressió dels Talents 116
La nostra Activitat 118
Alegria, Fervor, Llibertat 119
Els “Talents” materials 120
Deures del Fadrí 121
Activitat Maçònica 122
Cooperació 124
Obra Individual i Col·lectiva 125
Obra Social de la Maçoneria 127
Com han de Resoldre's els Conflictes 128
Conclusió 131.